

Hoe begroten rechters en advocaten onderhoudsuitkeringen ten behoeve van de kinderen ?

Anne Luyck

promotor :
Prof. dr. Nan TORFS

VOORWOORD

Deze masterproef vormt het sluitstuk van mijn studies Toegepaste Economische Wetenschappen met afstudeerrichting Beleidsmanagement aan de Universiteit Hasselt. Tijdens het schrijven van mijn masterproef heb ik op heel wat steun kunnen rekenen, waarvoor ik dan ook graag een woord van dank wil richten aan zij die mij geholpen hebben.

Allereerst gaat mijn dank uit naar mijn promotor, Prof. dr. Nan Torfs, voor haar raad, advies en tijd bij het tot stand komen van deze masterproef.

Daarnaast wens ik iedereen te bedanken die door middel van zijn of haar kennis of ervaringen heeft bijgedragen tot het tot stand komen van dit werk. In het bijzonder wens ik te danken dhr. Lode Vrancken (Vrederechter van Genk), mevr. Hilde Vanbockrijck (advocate) en mevr. Hedwig Thury (advocate).

Tot slot wil ik ook mijn ouders en vriend bedanken voor hun steun gedurende mijn studies en in het bijzonder gedurende deze masterproef.

Hasselt, januari 2010

SAMENVATTING

Het aantal scheidingen stijgt ieder jaar weer. Vaak is er sprake van kinderen bij de gezinnen die uit elkaar gaan. Het is dan ook van belang dat de ouders bij de scheiding maatregelen nemen in verband met hun kind(eren) opdat deze niet de dupe zouden worden van deze scheiding. Een belangrijke maatregel die genomen moet worden is de bepaling van de onderhoudsbijdrage, die voortvloeit uit de onderhoudsplicht. De onderhoudsplicht is de wettelijke plicht van ouders ten aanzien van hun kinderen en is geregeld in artikel 203 Burgerlijk Wetboek. De begroting van deze onderhoudsbijdrage is echter een probleem, aangezien er geen regels zijn omtrent de berekening. In deze masterproef worden de elementen die een rol spelen bij de begroting omschreven met als doel meer duidelijkheid te creëren omtrent dit probleem.

Als eerste zullen de onderhoudsplicht, de verschillende scheidingsvormen en de bijbehorende maatregelen, de elementen in de overeenkomst, de maatregelen bij wanbetaling en de problematiek in verband met deze onderhoudsbijdragen meer in detail besproken worden.

Aangezien de onderhoudsbijdrage zijn oorsprong vindt in de onderhoudsplicht worden de relevante wetsartikelen, met name artikel 203 § 1 en artikel 203bis Burgerlijk Wetboek, en de kenmerken van deze plicht aangehaald. Artikel 203 § 1 vermeldt: "De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen". Artikel 203bis regelt de onderlinge verhouding van de ouders in de bijdrage van deze kosten.

De maatregelen die genomen worden in het belang van het kind bij een scheiding zijn onder andere de regeling van het ouderlijk gezag, de regeling van de verblijfplaats van het kind en de onderhoudsbijdragen. Afhankelijk van het type scheiding, o.a. de echtscheiding, de feitelijke scheiding, de scheiding van tafel en bed of decohabitatie, zal dit in onderling akkoord kunnen worden geregeld of zal de rechter een uitspraak moeten doen. De onderhoudsbijdrage kan in natura vervuld worden wanneer de ouder instaat voor het verblijf en de dagelijkse kosten van het kind of via een geldelijke bijdrage.

Er wordt eveneens besproken wat er best vermeld wordt in de overeenkomst met betrekking tot de onderhoudsbijdrage, opdat er geen aanleiding tot discussie zou zijn of opdat men niet elke keer naar de rechter moet voor een wijziging van deze maatregelen.

De onduidelijkheid rond de begroting van de onderhoudsbijdrage zorgt voor een gevoel van willekeur onder de mensen. Een gevolg hiervan is dat men minder snel geneigd is deze bijdrage te betalen. Opdat het kind hier niet onder zou lijden, zijn er een aantal maatregelen die genomen kunnen worden bij wanbetaling. Deze problematiek omtrent de begroting van de onderhoudsbijdragen wordt eveneens dieper uitgewerkt.

Het tweede deel bespreekt de elementen waar theoretisch rekening mee kan worden gehouden bij het begroten van de onderhoudsbijdrage en de rekenmethoden die ontworpen zijn om de onderhoudsbijdrage te bepalen. Deze elementen zijn: de kosten van het kind, het inkomen van de ouders, de verblijfsregeling, het aantal kinderen en de rang van het kind, de leeftijd van het kind, de bijdragen van de overheid en fiscale elementen.

De kosten van het kind zijn niet altijd even gemakkelijk te berekenen, waardoor men vaak gebruikt maakt van equivalentieschalen om deze kosten te berekenen. De kost van het kind is dan gelijk aan het extra inkomen waarover een gezin met kinderen moet beschikken om een zelfde levensstandaard te behouden als een gezin zonder kinderen. Deze kosten zijn de kosten voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding zoals bedoeld in artikel 203 B.W.

Aangezien datzelfde wetsartikel stelt dat ouders naar evenredigheid van hun middelen moeten bijdragen, moeten deze middelen juist bepaald worden. De beroepsinkomsten alleen zijn niet voldoende.

De verblijfsgebonden kosten, waaronder o.a. elektriciteitskosten of kosten voor eten, hangen samen met de tijd dat het kind bij de ouder verblijft of m.a.w. met de verblijfsregeling. Aangenomen wordt dat wanneer het kind bijvoorbeeld de helft van de tijd bij de ene ouder is, deze ook de helft van de totale verblijfsgebonden kosten draagt.

Het aantal kinderen, de rang van het kind en de leeftijd van het kind hebben een invloed op de kosten van het kind. Schaalvoordelen of –nadelen, studiekosten enzovoort hangen samen met deze elementen.

Met de bijdragen van de overheid worden de kinderbijslag en de school- en studietoelagen bedoeld. Deze hebben een invloed op het inkomen van de ouders of de kosten van de kinderen (de studiekosten). De fiscale elementen zijn onder meer het aantal kinderen ten laste, de fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage en de fiscale aftrek van de kosten van kinderopvang. Deze elementen hebben een invloed op het inkomen na belastingen.

Om de berekeningen gemakkelijker te maken, werden er rekenmethodes ontworpen. De methode Renard en de methode van de Gezinsbond worden in dit deel besproken. Beide methodes werken met de werkelijke bijdrage van de ouders in de kosten en hetgeen zij zouden moeten bijdragen in evenredigheid met hun middelen. Deze methodes hebben echter wel een aantal nadelen, welke vermeld worden in deel 3.3.

De overheid is zich eveneens bewust van de problematiek omtrent de onderhoudsbijdrage. Recent werd er een wetsvoorstel goedgekeurd door de Kamer van Volkvertegenwoordigers. Dit wetsvoorstel handelt over de objectivering van de onderhoudsbijdragen. Het wetsontwerp is momenteel hangende bij de Senaat.

Het derde deel werpt een blik op het buitenland. In Nederland zijn er normen opgesteld om aan de hand van de noden van de onderhoudsgerechtigde en de draagkracht van de onderhoudsplichtige, de alimentatie vast te stellen. Hoewel deze normen geen wettelijke regels zijn, worden zij toch vrij algemeen toegepast. Het onderzoek van deze methode levert een ander inzicht in de bepaling van de alimentatie en de elementen die hier van belang zijn.

Het vierde deel onderzoekt hoe het er in de praktijk aan toe gaat, aangezien theorie en praktijk niet altijd overeenkomen. Uit de interviews bleek dat hoewel rechters en advocaten een waaier aan elementen vermelden waarmee zij rekening zouden willen houden, dit in de praktijk meestal niet haalbaar blijkt te zijn. Een gebrek aan tijd en informatie zorgt ervoor dat zij slechts met een beperkt aantal elementen rekening

houden, hoofdzakelijk de financiële toestand van de ouders en de noden van het kind. Een gebrek aan motivering in de vonnissen zorgt er eveneens voor dat de betrokken partijen bij een scheiding, de ex-partners, vaak geen idee hebben hoe de onderhoudsbijdragen begroot worden. Hierdoor komen de onderhoudsbijdragen wel vaker als niet-correct bij hen over.

Tot slot worden er conclusies getrokken uit de informatie die uit literatuurstudies of interviews gehaald werd. De elementen die aangehaald werden in de literatuur en die naar voren kwamen in de bevraging van bevoorrechte getuigen, kwamen in grote lijnen overeen. Rechters en advocaten geven aan met deze elementen rekening te houden in de mate van het mogelijke, maar dit wordt beperkt door een gebrek aan tijd en informatie zoals reeds werd aangehaald. Het belangrijkste element waar rekening mee gehouden wordt, is het inkomen van de ouders. Een richtlijn die stelt dat de onderhoudsbijdrage ongeveer 10 à 15 procent van het inkomen moet bedragen, wordt regelmatig toegepast. Verder geven rechters en advocaten te kennen dat zij een voorstander van een objectivering van de onderhoudsbijdragen zijn, maar dat zij hun twijfels hebben over een verplichte rekenmethode. De betrokken partijen bij een scheiding zijn eveneens voorstander van een objectieve methode voor de bepaling van de onderhoudsbijdragen en prefereren zelfs een rekenmethode.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

SAMENVATTING

INHOUDSOPGAVE

LIJST VAN FIGUREN

LIJST VAN TABELLEN

1	INLEIDING	- 1 -
1.1	Praktijkprobleem	- 1 -
1.2	Centrale Onderzoeksvraag	- 5 -
1.3	Deelvragen	- 6 -
1.4	Onderzoeksmethode	- 7 -
2	DE ONDERHOUDSBIJDRAGE VOOR KINDEREN	- 9 -
2.1	Onderhoudsplicht	- 9 -
2.2	Maatregelen bij scheiding	- 10 -
2.2.1	Scheidingsvormen	- 10 -
2.2.2	Regeling in verband met de onderhoudsbijdragen	- 12 -
2.2.3	Niet-betaling.....	- 15 -
2.3	Problematiek.....	- 16 -
3	BEGROTING VAN DE ONDERHOUDSBIJDRAGE	- 18 -
3.1	Elementen van een onderhoudsbijdrage	- 18 -
3.1.1	Kost van het kind	- 18 -
3.1.1.1	Theoretische kost van het kind	- 18 -
3.1.1.2	Werkelijke kost van het kind.....	- 22 -
3.1.2	Inkomen van de ouders	- 22 -
3.1.3	Verblijfsregeling	- 24 -
3.1.4	Aantal kinderen en rang van de kinderen	- 25 -
3.1.5	Leeftijd van de kinderen.....	- 26 -
3.1.6	Bijdragen van de overheid.....	- 27 -
3.1.7	Fiscale elementen.....	- 28 -
3.1.7.1	Het aantal kinderen ten laste	- 28 -
3.1.7.2	Fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage.....	- 30 -

3.1.7.3	Fiscale aftrek van de uitgaven voor kinderopvang	- 31 -
3.2	Berekeningsmethodes	- 32 -
3.2.1	Methode Renard	- 32 -
3.2.1.1	Financiële situatie	- 33 -
3.2.1.2	Equivalentieschaal Renard	- 34 -
3.2.1.3	Kosten	- 35 -
3.2.1.4	Verdeelsleutel	- 36 -
3.2.1.5	Te betalen onderhoudsgeld	- 36 -
3.2.2	Methode Gezinsbond	- 36 -
3.2.2.1	Bepaling netto gezinsinkomen	- 38 -
3.2.2.2	Berekening van werkelijke kosten (op basis van TNG)	- 39 -
3.2.2.3	Opsplitsing van bruto werkelijke kosten volgens (verblijfs)regeling	- 41 -
3.2.2.4	Opsplitsing van netto werkelijke kosten volgens inkomensverdeling	- 41 -
3.3	Kritiek op de methodes	- 42 -
3.3.1	De coëfficiënten	- 42 -
3.3.2	De methodes	- 43 -
3.4	Wetgevende initiatieven	- 44 -
3.4.1	Inhoud wetsontwerp	- 45 -
4	BUITENLAND	- 47 -
4.1	Inleiding	- 47 -
4.2	Tremanormen	- 49 -
4.2.1	Noden	- 50 -
4.2.2	Draagkracht	- 53 -
4.2.3	Kinderalimentatie	- 55 -
4.3	Vergelijking methodes in België en Nederland	- 55 -
4.3.1	Situatieschets	- 55 -
4.3.2	Cijfervoorbeeld methode Renard	- 56 -
4.3.3	Cijfervoorbeeld methode Gezinsbond	- 57 -
4.3.4	Cijfervoorbeeld Tremanormen	- 58 -
5	PRAKTIJK	- 60 -
5.1	Problematiek	- 60 -
5.2	Elementen	- 61 -
5.3	Rekenmethode	- 65 -

6 CONCLUSIE	- 68 -
6.1 Vergelijking	- 68 -
6.2 Rekenmethoden	- 70 -

LIJST VAN GERAADPLEEGDE WERKEN

BIJLAGEN

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Aandeel kinderen dat al of niet een scheiding van de ouders meemaakte. Vlaams Gewest, 1/1/2004	- 4 -
Figuur 2: Het aantal magistraten (in percentages) dat een bepaald bedrag aan onderhoudsbijdrage toekent bij een identieke zaak.	- 17 -
Figuur 3: Theoretische kost van een kind	- 20 -
Figuur 4: Theoretische kost van een eerste kind uitgedrukt in een percentage van het beschikbare inkomen	- 24 -
Figuur 5: De relatieve kost van een eerste kind uitgedrukt in een percentage van de totale uitgaven	- 26 -
Figuur 6: Theoretische kost van een eerste kind uitgedrukt in een percentage van het beschikbare inkomen.	- 43 -
Figuur 7: Rekenschema voor de berekening van de draagkracht.....	- 53 -
Figuur 8: Percentages van de door magistraten toegepaste methoden, per gewest	- 66 -

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Cijfers i.v.m. het aantal echtscheidingen en huwelijken, van 2000 tot 2007	- 2 -
Tabel 2: Samenlevingscontracten en stopzetting van samenlevingscontracten, per gewest, 2000 – 2007.....	- 2 -
Tabel 3: Algemene coëfficiëntentabel van Renard	- 21 -
Tabel 4: Samenstelling van de kost van het kind, naargelang het type van uitgaven.....	- 25 -
Tabel 5: De maandelijkse basiskinderbijslag, 2009	- 27 -
Tabel 6: Jaarlijkse school- en studietoelagen.....	- 28 -

Tabel 7: maximumbedragen voor de inkomensjaren 2007 en 2008 (aanslagjaren 2008 en 2009)	- 30 -
Tabel 8: Schematische voorstelling van methode Renard	- 33 -
Tabel 9: Algemene coëfficiëntentabel Renard	- 34 -
Tabel 10: Schematische voorstelling van methode Gezinsbond	- 37 -
Tabel 11: Maandelijkse (maximum)leefloonbedragen vanaf 1 jan. 2005	- 39 -
Tabel 12: Aangepaste equivalentieschaal van de gezinsbond, exclusief onderwijs en kinderopvang	- 40 -
Tabel 13: Kosten van kinderen volgens het CBS, in euro's per maand naar hoogte van het inkomen en het aantal kinderen	- 51 -
Tabel 14: Kinderbijslag in Nederland in 2009 (per kwartaal, per kind)	- 52 -
Tabel 15: Eigen aandeel kosten van kinderen (maandbedragen)	- 52 -
Tabel 16: Bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag en wooncomponent (maandbedragen in EUR)	- 54 -

1 INLEIDING

1.1 Praktijkprobleem

Het aantal scheidingen in België zit in de lift. Onder scheiding verstaan we "gezinsontbinding door het uit elkaar gaan van de ouders" (Lodewijckx, 2005). Naast de echtscheiding kan het gezin ook ontbonden worden door een feitelijke scheiding, een scheiding van tafel en bed of door het uiteen gaan van niet-gehuwde samenwonenden, ook wel decohabitatie genoemd. Een feitelijke scheiding houdt in dat de echtgenoten juridisch gezien nog gehuwd zijn, maar niet meer samenwonen. Bij een scheiding van tafel en bed zijn de echtgenoten eveneens nog wettelijk gehuwd, maar vervallen er een aantal huwelijkse rechten en plichten (KAV-studiedienst, 2003). Hoewel een scheiding van tafel en bed in de praktijk nog zelden voorkomt, wordt het hier toch voor de volledigheid vermeld.

De stijging van het aantal echtscheidingen in België wordt gestaafd door cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Spraken we in 2000 nog van 27 002 echtscheidingen, oftewel 2,64 echtscheidingen per 1000 inwoners, was dit aantal in 2007 al opgelopen tot 30 081 echtscheidingen of 2,84 echtscheidingen per 1000 inwoners. Dit betekent een stijging van 7,6 procent in relatieve cijfers. Wanneer deze cijfers vergeleken worden met het aantal huwelijken, kan men stellen dat voor elke vier huwelijken die worden aangegaan er ongeveer drie echtscheidingen plaatsvinden.

Tabel 1: Cijfers i.v.m. het aantal echtscheidingen en huwelijken, van 2000 tot 2007 ¹

Echtscheidingen en huwelijken, in absolute aantallen en per hoofd van de bevolking (van 1866 tot 2007)				
Jaar	Huwelijken		Echtscheidingen	
	Absolute aantallen	Aantal huwelijken per 1.000 inwoners	Absolute aantallen	Aantal echtscheidingen per 1.000 inwoners
2007	45.561	4,30	30.081	2,84
2006	44.813	4,26	29.189	2,78
2005	43.141	4,13	30.840	2,95
2004	43.296	4,16	31.405	3,02
2003	41.777	4,03	31.355	3,03
2002	40.434	3,92	30.628	2,97
2001	42.110	4,10	29.314	2,86
2000	45.123	4,40	27.002	2,64

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, 2009.

Recent publiceert de Federale Overheidsdienst Economie ook cijfers in verband met het aantal personen dat een samenlevingscontract aangaat of stopzet. Deze cijfers moeten echter wel genuanceerd worden aangezien dit contract niet noodzakelijk tussen partners aangegaan wordt of niet noodzakelijk beëindigd wordt wegens het uiteengaan van partners. Niettemin merken we ook hier een duidelijke stijging doorheen de jaren.

Tabel 2: Samenlevingscontracten en stopzetting van samenlevingscontracten, per gewest, 2000 – 2007

Totaal	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2007/2006
Aantal personen betrokken bij een samenlevingscontract ("wettelijke samenwoning")									
België	5.144	21.427	8.958	11.263	18.595	30.749	34.293	49.189	+43%
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest	238	292	616	1.570	2.258	3.180	3.472	4.161	+20%

¹ Voor een volledig overzicht van de echtscheidingscijfers van 1866 tot 2007, zie bijlage 1.

² Voor de volledige statistieken van de Hoven en Rechtbanken, zie bijlage 2.

³ Artikel 232 B.W (verouderde wetgeving). : minstens één van de echtgenoten moet op meer dan toevallige

- Vlaams Gewest	3.845	19.846	3.920	4.790	8.058	14.942	16.225	27.390	+69%
- Waals Gewest	1.061	1.289	4.422	4.903	8.279	12.627	14.596	17.638	+21%
Aantal personen betrokken bij een stopzetting van een samenlevingscontract ("wettelijke samenwoning")									
België	220	1.585	3.922	4.196	4.763	6.439	9.452	12.137	+28%
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest	10	32	94	186	311	584	835	1.016	+22%
- Vlaams Gewest	164	1.383	3.495	3.357	3.188	3.795	5.294	6.651	+26%
- Waals Gewest	46	170	333	653	1.264	2.060	3.323	4.470	+35%

Bron: FOD Economie, 2009

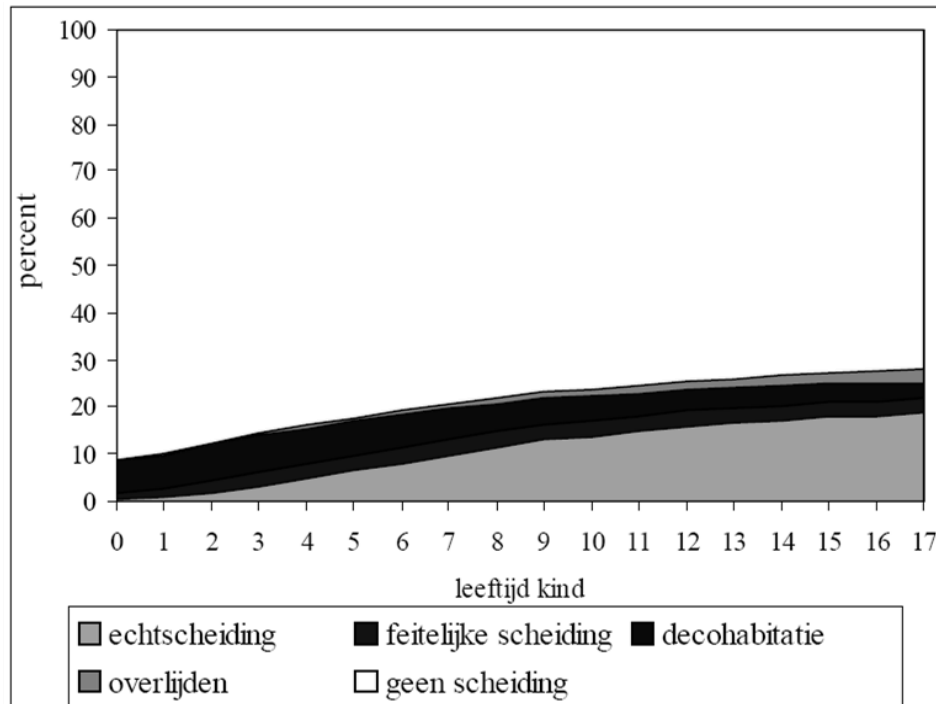
Vaak zijn het niet enkel de partners die te maken krijgen met deze ingrijpende gebeurtenis. Een groot deel van de koppels die uiteen gaan hebben namelijk één of meerdere kinderen, naar schatting zijn er zelfs bij drie op de vier echtscheidingen kinderen betrokken (Coemans & Windey, 2004).

In de jaarlijkse statistieken van de Hoven en Rechtbanken kunnen we cijfers terugvinden omtrent het aantal kinderen die bij een echtscheiding of scheiding van tafel en bed betrokken zijn². In het jaar 2008 waren dit circa 35 150 kinderen.

De officiële statistieken vermelden echter niets over het aantal kinderen dat betrokken is bij de andere scheidingsvormen, waaronder feitelijke scheiding of decohabitatie. Aangezien het toch belangrijk is om een beeld te hebben van het aantal kinderen dat een scheiding van hun ouders meemaakt, maakte E. Lodewijckx (2005) een raming hiervan. Deze toont aan dat ongeveer elf procent van alle kinderen in Vlaanderen in 2004 geconfronteerd werd met een echtscheiding, drie procent met een feitelijke scheiding en bijna zes procent met decohabitatie.

² Voor de volledige statistieken van de Hoven en Rechtbanken, zie bijlage 2.

Figuur 1: Aandeel kinderen dat al of niet een scheiding van de ouders meemaakte. Vlaams Gewest, 1/1/2004

Bron: E. Lodewijckx, 2005: 3

Ongeacht of de ouders nog samen of gescheiden zijn, zij hebben een onderhoudsplicht ten opzichte van hun kinderen. Artikel 203 § 1 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt de inhoud van deze plicht: "De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen".

Indien de ouders niet meer samen leven, zal de onderhoudsplicht in natura of via een bijdrage vervuld kunnen worden. Ruw geschetst zal dit als volgt in zijn werk gaan: De ouder die de kinderen het minste van de tijd bij zich heeft, draagt een minder groot deel van de dagelijkse lasten en draagt dus het minst in natura bij. Hij zal een vergoeding betalen aan de andere ouder, die meer bijdraagt in natura. Dit staat bekend als de onderhoudsbijdrage, en is een vergoeding van de ene ouder aan de andere ten behoeve van het kind (VZW Houvast, 2003).

De bepaling van de hoogte van deze onderhoudsbijdrage is echter een probleem. De wet schrijft immers alleen voor dat de ouders "naar evenredigheid van hun middelen"

moeten bijdragen. Er bestaat dus geen regel in de wetgeving die bepaalt hoe hoog dit bedrag moet zijn. Het gevolg is dat rechters naar eigen goeddunken over de bijdrage beslissen en de toegekende bedragen bij een identieke zaak dus aanzienlijk kunnen verschillen en mogelijk niet voldoen aan de behoeften van het kind (Muelenaere, 2008). Vaak is er weinig uitleg van de rechter bij zijn of haar keuze in verband met de begroting van de onderhoudsbijdrage, waardoor er bij de ouders een gevoel van willekeur ontstaat. Dit schept vaak een bijkomend probleem van niet-betaling van de onderhoudsgelden door de ouder (De Wit, 2009).

1.2 Centrale Onderzoeksvraag

Naast het artikel 203 in het Burgerlijke Wetboek, zijn er geen wetsartikelen die omschrijven hoe het onderhoudsgeld ten behoeve van de kinderen berekend moet worden. Zelfs in het voornoemde artikel wordt enkel aangehaald dat de ouders 'naar evenredigheid van hun middelen' moeten bijdragen.

Het is echter van belang dat rechters en advocaten een duidelijk idee hebben van hoe deze onderhoudsbijdragen berekend moeten worden, opdat deze voldoet aan de behoeften van het kind. Vaak wordt gezegd dat de ouder die een onderhoudsbijdrage moet betalen een zo laag mogelijk bedrag nastreeft, terwijl de andere ouder een zo hoog mogelijk bedrag voor ogen heeft. Het belangrijkste is echter nagaan wat het beste is voor het kind. Hij of zij zou immers na de scheiding een gelijkaardige levensstandaard moeten kunnen behouden als hij of zij had voor de scheiding van de ouders. Aangezien dit geen eenvoudige taak is, is het van belang dat er een duidelijke opsomming wordt gemaakt van de elementen die meespelen bij de bepaling van de onderhoudsbijdrage ten behoeve van de kinderen. Dit zal er voor zorgen dat de onderhoudsbijdragen op een meer billijke manier bepaald zullen worden. Hoewel er nog steeds verschillen in de bedragen zullen zijn (aangezien dit 'naar evenredigheid van de middelen' berekend moet worden), zal dit gemakkelijker aanvaard worden daar elke zaak op min of meer dezelfde manier behandeld zal worden.

De laatste jaren realiseert ook de overheid zich dat er meer duidelijkheid gecreëerd moet worden omtrent deze onderhoudsbijdragen. Recent werd er nog een wetsvoorstel ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen goedgekeurd door de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers.

Uit al het voorgaande kan dan de centrale onderzoeksvraag afgeleid worden:

Welke elementen bepalen mee de hoogte van een onderhoudsbijdrage?

1.3 Deelvragen

Een aantal deelvragen worden opgesteld, waarvan het antwoord hierop mee zal helpen om de centrale onderzoeksvraag op te lossen.

- *Wat is het doel van een onderhoudsbijdrage?*

In dit deel zal de onderhoudsplicht en de daaruit voortvloeiende onderhoudsbijdrage verder besproken worden. Onder meer de inhoud van de plicht, de maatregelen bij een scheiding enzovoort. De problematiek wordt eveneens verder uitgediept.

- *Welke elementen bepalen de hoogte van de onderhoudsbijdrage?*

Theoretisch zou men bij het vaststellen van het bedrag rekening moeten houden met enkele elementen. Naast de middelen van de ouders – waar volgens artikel 203 B.W. rekening mee moet worden gehouden – zijn er eveneens andere elementen van belang, waaronder de de fiscale aftrek, de kinderbijdrage, de bijdrage in natura, enzovoort.

- *Een vergelijking met het buitenland?*

In Nederland hebben ze een objectieve berekeningsmethode ingevoerd (de Tremanormen), die hoewel zij niet wettelijk verplicht is toch nagenoeg algemene ingang gevonden heeft. Een onderzoek van deze methode en haar elementen geeft ons een inzicht in een andere denkwijze in verband met deze onderhoudsbijdrage.

- *Wat zijn de bevindingen in de praktijk?*

Met wat houden advocaten en rechters in de praktijk rekening om het bedrag van de onderhoudsbijdrage vast te stellen? Zijn er verschillen tussen de werkwijze in de praktijk en hetgeen er in de literatuur beschreven wordt? Wat vinden de betrokken partijen bij een echtscheiding van de begroting van de onderhoudsbijdragen? Een onderzoek bij bevoorrechte getuigen, met name advocaten, rechters en gescheiden koppels laat hopelijk toe een antwoord te vinden op deze vragen.

- *Conclusies?*

Dit werkstuk zal afgesloten worden met een aantal conclusies. Onder meer in verband met de vergelijking tussen de theorie en de praktijk, het wetsontwerp en het nut of onnut van een uniforme methode.

1.4 Onderzoeksmethode

Het onderzoek voor deze masterproef zal uit twee delen bestaan, waaronder een literatuurstudie en een praktijkstudie.

Het eerste gedeelte, waaronder een verkenning van het begrip 'onderhoudsbijdrage' evenals de relevante elementen die meespelen bij de bepaling van de bijdrage en een

onderzoek naar de methoden die reeds in omloop zijn, zal gebeuren via een studie van de voorhand zijnde literatuur. Er zal gebruik gemaakt worden van zowel primaire als secundaire literatuur. Wetenschappelijke boeken, tijdschriften, onderzoeksrapporten, wetteksten en het internet zullen worden geraadpleegd voor dit onderzoek.

Er wordt wel een beperking in tijd gesteld in verband met de literatuurstudie. Aangezien de wetgeving voortdurend wordt aangepast, zal literatuur van vóór 2000 niet in aanmerking genomen worden. Een geografische beperking zal niet nodig zijn, aangezien ook andere landen met deze problematiek bekend zijn. De elementen die meespelen in een onderhoudsbijdrage zullen vrijwel gelijkaardig zijn in West-Europese landen. Een blik naar het buitenland kan ook van pas komen bij een eventuele evaluatie van de wetgeving, de aldaar gebruikte methodes enzovoort.

In het tweede gedeelte van dit onderzoek komt het praktijkgedeelte aan bod. Om na te gaan hoe het er in de praktijk aan toe gaat, werd gekozen om interviews af te nemen bij bevoorrechte getuigen. Deze bevoorrechte getuigen zijn in de eerste plaats, advocaten en rechters, aangezien zij beroepsmatig te maken krijgen met het bepalen van een onderhoudsbijdrage. Er zullen echter ook interviews afgenomen worden met partners die gescheiden zijn. Dit zal toelaten om het verhaal langs een andere, niet professionele kant te bekijken. Het interview zal bestaan uit open vragen. Omdat het hier eerder gaat om kwaliteit dan om kwantiteit, zal het aantal bevoorrechte getuigen dat geïnterviewd wordt beperkt zijn.

2 DE ONDERHOUDSBIJDRAGE VOOR KINDEREN

2.1 Onderhoudsplicht

De onderhoudsplicht van ouders ten opzichte van hun kind(eren) is wettelijk geregeld in artikel 203 § 1 Burgerlijk Wetboek. Dit artikel vermeldt het volgende: "De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van de kinderen. Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind". Deze plicht is gebaseerd op de afstamming en zal dus niet eindigen bij een scheiding van de ouders.

Artikel 203bis B.W. handelt over de onderlinge verhouding van de ouders in verband met de kosten van de kinderen. "Onverminderd de rechten van het kind kan elk van de ouders van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten die voortvloeien uit artikel 203 § 1".

Er kunnen twee onderdelen onderscheiden worden in de onderhoudsplicht, met name:

- De materiële component: Dit houdt in dat de ouders instaan voor de materiële noden van het kind, waaronder o.a. voeding, kleding, huisvesting enzovoort.
- De morele component: Dit houdt in dat de ouders instaan voor de morele en godsdienstige vorming, de keuze van de studies of de beroepsvorming van het kind (Brouwers & Govaerts, 2004).

Verder bestaat de onderhoudsplicht uit twee aspecten, waaronder het obligatio-aspect en het contributio-aspect. Het obligatio-aspect betreft de verplichting van de ouders tot het onderhoud van hun kind(eren). Deze plicht kan dan ook gerechtelijk afdwongen worden. De morele component kan echter niet in die vorm afdwingbaar gesteld worden, waardoor de plicht herleid wordt tot een geldelijke bijdrage. Het contributio-aspect omvat de bijdrage van elk van de ouders in de kosten. Dit dient naar evenredigheid van de middelen te gebeuren (Tremmery et al., 2005).

De onderhoudsplicht is geen levenslange plicht, zij is namelijk beperkt in tijd. Artikel 203 § 1 B.W. vermeldt dat deze plicht doorloopt tot aan de meerderjarigheid van het kind. Indien de opleiding van het kind op dat moment echter nog niet voltooid is, loopt de onderhoudsverplichting door tot de opleiding beëindigd is. De voorwaarde voor het doorlopen van de onderhoudsplicht is wel dat de opleiding een normaal verloop kent. Deze bepaling leidt echter wel eens tot discussies. In de praktijk is de rechter vaak geneigd om de plicht te laten doorlopen indien blijkt dat het kind zich inzet voor de studies.

2.2 Maatregelen bij scheiding

Wanneer twee partners beslissen om uit elkaar te gaan, veranderen er vele zaken waaronder de huisvesting, het inkomen, het uitgavenpatroon, de relatie met de kinderen enzovoort. Het is dan ook van belang dat er tijdens en na een scheiding maatregelen genomen worden. Dit is zeker van belang indien de partners één of meerdere kinderen hebben. Het kind mag immers niet de dupe van een scheiding worden.

2.2.1 Scheidingsvormen

Hoe, wat en op welke manier deze maatregelen dienen genomen te worden, is afhankelijk van de verschillende vormen van scheiding. Deze zullen verder worden toegelicht.

De huidige echtscheidingswet (de wet van 27 april 2007) bepaalt twee echtscheidingsvormen: met name de echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk (EOO) en de echtscheiding op grond van onderlinge toestemming (EOT). Een echtscheiding maakt een eind aan het huwelijkscontract tussen partners en vereist altijd de tussenkomst van de rechtbank.

De echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk zal worden uitgesproken door de rechter wanneer de voortzetting van het samenleven tussen de

echtgenoten en de hervatting ervan redelijkerwijs onmogelijk is geworden ingevolge die ontwrichting (Federale Overheidsdienst Justitie, 2009). Tijdens de echtscheidingsprocedure kunnen er reeds voorlopige maatregelen getroffen worden, onder meer in verband met de gezinswoning, de verblijfsregeling, omgangsrecht en onderhoudsbijdragen voor de kinderen en de verdeling van de goederen en schulden van het gezin. Deze maatregelen kunnen ofwel in onderling overleg van de ouders vastgesteld worden of indien beide ouders niet overeenkomen kan een procedure in kortgeding ingesteld worden waardoor de rechter over hun eisen zal beslissen. Voorbeelden van vonnissen waarin voorlopige maatregelen worden vastgesteld, kunnen in bijlage 7 gevonden worden, met onder meer het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt en het vonnis van het vredegerecht van Genk (respectievelijk bijlage 7b en 7c). Deze voorlopige maatregelen moeten echter wel bevestigd worden bij de uitspraak van de scheiding opdat zij definitief zouden zijn (vzw Houvast, juli 2008).

Bij een EOT zullen beide partners voor de uitspraak van de echtscheiding onderling een overeenkomst moeten sluiten over vier punten. Met name over het gemeenschappelijke vermogen, de verblijfplaats, het ouderlijke gezag over de minderjarige kinderen en de bijdrage in het onderhoud en de opvoeding van deze kinderen en als laatste over de uitkering tussen de echtgenoten. Zij kunnen deze overeenkomst zelf opstellen of beroep doen op een scheidingsbemiddelaar, o.a. notarissen of advocaten. Ook hier kunnen er voorlopige maatregelen getroffen worden tijdens de duur van de procedure. Deze kunnen vervat worden in de onderlinge overeenkomst of door de rechter bepaald worden. De echtscheiding wordt uitgesproken indien beide partijen de overeenkomst tekenen ter bevestiging (vzw Houvast, oktober 2008).

Een feitelijke scheiding³ is geen echtscheiding, de huwelijkse voorwaarden blijven immers bestaan, en kan dan ook geregeld worden zonder tussenkomst van een rechter. Beide partners stellen dan een aantal afspraken vast in een onderling akkoord. Het nadeel hiervan echter is dat de rechtsgeldigheid van zo een akkoord eerder twijfelachtig is, beide partijen kunnen op elk moment op hun beslissing terugkomen, en aldus kan de uitvoering van het akkoord moeilijk of niet gerechtelijk

---

³ Artikel 232 B.W (verouderde wetgeving). : minstens één van de echtgenoten moet op meer dan toevallige wijze ononderbroken gescheiden van de andere leven en ook willen leven.

afgedwongen worden. Er kan echter beroep gedaan worden op de vrederechter die dringende en voorlopige maatregelen zal vastleggen indien een van de echtgenoten zijn huwelijksplichten niet naleeft of als de verstandhouding tussen de echtgenoten ernstig verstoord is (Belgische federale overheidsdiensten, 2008). Maatregelen die getroffen worden in het belang van de kinderen zijn onder andere de toewijzing van het ouderlijk gezag, het vaststellen van de verblijfplaats van de kinderen en de bepaling van de onderhoudsgelden. Een scheiding van tafel en bed daarentegen vereist wel, net als een echtscheiding, de tussenkomst van de rechtbank. Deze scheidingsvorm wordt echter nog zelden toegepast (Belgische federale overheidsdiensten, 2008).

Samenwonenden die beslissen uit elkaar te gaan, kunnen eveneens onderling afspraken vastleggen in verband met de gevolgen van een scheiding. Wanneer dit onderlinge overleg echter te moeilijk of onmogelijk is voor de partijen, kunnen zij beroep doen op deskundigen. De zaak kan dan opgelost worden door de advocaten van de partijen die onderling een regeling uitwerken of de zaak kan voor de rechter gebracht worden. Er kan eveneens beroep gedaan worden op een bemiddelaar om regelingen te treffen onder meer i.v.m. de kinderen. Hij zal een oplossing zoeken die voor beide partijen in orde is. (S. Delbeecke, n.d.)

Ongeacht de scheidingsvorm worden er maatregelen genomen in verband met de kinderen, onder andere het ouderlijke gezag, het verblijf en de onderhoudsbijdragen. Dit laatste element, de onderhoudsbijdragen, zal in het volgende deel uitgebreider besproken worden.

2.2.2 Regeling in verband met de onderhoudsbijdragen

Wanneer de ouders niet meer samen zijn, wordt de onderhoudskost van het kind (de materiële component) niet langer gefinancierd uit het globale gezinsinkomen. In plaats daarvan zal elke ouder veroordeeld worden tot betaling van een gedeelte van de totale onderhoudskost, naar evenredigheid van zijn middelen.

In principe geeft een rechter bij het nemen van maatregelen de voorkeur aan een onderhoudsbijdrage in natura. Dit wil zeggen dat de ouders kost en inwoon verzorgen

voor hun kinderen. Sinds de wet van 18 juli 2006⁴ wordt de mogelijkheid van verblijfsco-ouderschap bij voorrang onderzocht indien één van de ouders hierom vraagt. Het belang van het kind en van de ouders moet wel meegenomen worden in de beslissing om dit al dan niet toe te staan. Bij verblijfsco-ouderschap verblijven de kinderen afwisselend even lang bij de ene als bij de andere ouder. In dit geval wordt geacht dat de ouders evenveel in natura bij brengen.

Een onderhoudsbijdrage in geld kan opgelegd worden wanneer de ene ouder in mindere mate bijdraagt in de kosten van het kind. Deze onderhoudsbijdrage heeft ondermeer als doel om de levensstandaard van het kind op het moment dat de ouders nog samen waren te behouden. Artikel 304 B.W. stelt: "De ontbinding van het huwelijk door een in rechte (uitgesproken) echtscheiding ontnemt aan de kinderen uit dat huwelijk geen enkel voordeel dat hun door de wetten of door de huwelijksvoorwaarden van hun ouders was verzekerd; maar de rechten zullen aan de kinderen slechts op dezelfde wijze en in dezelfde omstandigheden toekomen als wanneer er geen echtscheiding geweest was".

Naast een regeling van de onderhoudsbijdrage, is het ook belangrijk om duidelijke afspraken te maken in verband met de buitengewone kosten. Onder buitengewone kosten wordt verstaan, kosten die voortvloeien uit:

- de gezondheidstoestand van de kinderen (buitengewone medische kosten)
- de opleiding van de kinderen (buitengewone schoolkosten)
- de ontwikkeling van de persoonlijkheid van het kind (naschoolse kosten)

(Van Hooghten, 2004).

Deze kosten zijn vaak niet begrepen in de onderhoudsbijdrage maar worden tussen de ouders verdeeld via een bepaalde verdeelsleutel. Meestal wordt elke ouder tot de helft van de buitengewone kosten gehouden. Een duidelijke definitie van deze kosten is belangrijk om latere conflicten te vermijden.

---

⁴Wet 18 JULI 2006. — Wet tot het bevoorrechten van een gelijkmatig verdeelde huisvesting van het kind van wie de ouders gescheiden zijn en tot regeling van de gedwongen tenuitvoerlegging inzake huisvesting van het kind.

Het wetsontwerp "tot bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen" ⁵ probeert echter een definitie te plakken op dit begrip. Het wetsontwerp definieert de gewone kosten als zijnde: "Alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind". De buitengewone kosten zijn dan: "De uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorziene uitgaven die voortvloeien uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind dat desgevallend als basis diende voor de vaststelling van de onderhoudsbijdragen, overschrijden". Maar vooralsnog ontbreekt een duidelijke omschrijving van de buitengewone kosten. Bijlage 3a bevat een definitie van buitengewone kosten, dewelke momenteel ondermeer door de vrederechter van Genk wordt toegepast. Deze opsomming is echter mijn inziens niet volledig. Mijn aanvulling op deze definitie kan u terug vinden in bijlage 3b. Geen opsomming zal echter volledig zijn, aangezien elk gezin met andere kosten geconfronteerd kan worden.

Eveneens aangeraden is om een indexformule op te nemen in de overeenkomst. Indien dit niet expliciet opgenomen is in de formule, zal men naar de rechtbank moeten trekken om toch een indexering van de onderhoudsbijdrage te bekomen. Wat zeker vermeld moet worden in de formule zijn de volgende punten:

- De indexformule (manier van berekenen)
- De periodiciteit (bvb. jaarlijks)
- De keuze van het indexcijfer (gezondheidsindex of index der consumptieprijzen)
- De berekeningsbasis (bvb. het indexcijfer van de maand waarin de overeenkomst wordt getekend) (vzw Houvast, 2007).

Voorbeelden van vonnissen waarbij de indexatie van de onderhoudsbijdrage vermeld wordt, kan u terugvinden in bijlage 7b en 7c.

Het eerder vermelde wetsontwerp ter bevordering van een objectieve berekening van de onderhoudsbijdragen voor kinderen beoogt een aanpassing van rechtswege van de onderhoudsbijdragen aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen. Verder stelt het ontwerp dat de rechter kan beslissen om de onderhoudsbijdrage te verhogen in de door hem bepaalde omstandigheden. Mogelijkheden zijn een aanpassing van de bijdrage bij het bereiken van een bepaalde

---

⁵ Het volledige wetsontwerp kan u terugvinden in bijlage 4

leeftijd. Momenteel is het gebruikelijk een verhoging van de onderhoudsbijdrage te voorzien bij het aanvatten van hogere studies, maar aanpassingen voor de leeftijd van achttien zijn aan te raden aangezien de kost van een kind niet constant is doorheen de jaren.

2.2.3 Niet-betaling

Uit cijfers van het Platform Alimentatiefonds blijkt dat ongeveer 18 procent van de onderhoudsplichtigen zijn onderhoudsbijdrage nooit betaalt en 8 procent maar af en toe (Hbvl, 2006).

De onderhoudsbijdrage niet betalen gedurende meer dan twee maanden is echter strafbaar. Artikel 391bis van het Strafwetboek vermeldt: Met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank of met een van die straffen alleen, onverminderd de toepassing van strengere straffen, indien daartoe grond bestaat, wordt gestraft hij die, na door een rechterlijke beslissing waartegen geen verzet of hoger beroep meer openstaat, te zijn veroordeeld om een uitkering tot onderhoud te betalen aan zijn echtgenoot, aan zijn bloedverwanten in de nederdalende of in de opgaande lijn, meer dan twee maanden vrijwillig in gebreke blijft de termijnen ervan te kwijten.

Bij niet-betaling van de onderhoudsbijdrage zijn er verschillende stappen mogelijk om toch de bijdrage te bekomen. Zo kan er beslag gelegd worden op het loon of de bezittingen van de onderhoudsplichtige, via een gerechtsdeurwaarder. De mogelijkheid bestaat ook om aan de rechter een ontvangstmachtiging (inkomensdelegatie) te vragen. Hierbij kan men rechtstreeks van de werkgever een deel van de inkomsten van de onderhoudsplichtige ontvangen voor de nog te betalen onderhoudsgelden (Test Aankoop, n.d.). In bijlage 7c, met name het vonnis van het vreedegerecht te Genk, machtigt de rechter de moeder om de onderhoudsbijdragen, indien nodig, rechtstreeks in ontvangst te nemen bij de werkgever van de vader.

Sedert 1 juni 2004 bestaat er ook de dienst voor alimentatievorderingen oftewel DAVO. Deze organisatie heeft als opdracht het maandelijks bedrag van onderhoudsgeld en de achterstallen daarvan in te vorderen. Eveneens betaalt zij

voorschotten op het onderhoudsgeld aan de onderhoudsgerechtigde. Zij doet dit wel slechts na het indienen van een aanvraag en indien er aan bepaalde voorwaarden voldaan is (Federale overheidsdienst financiën, 2008).

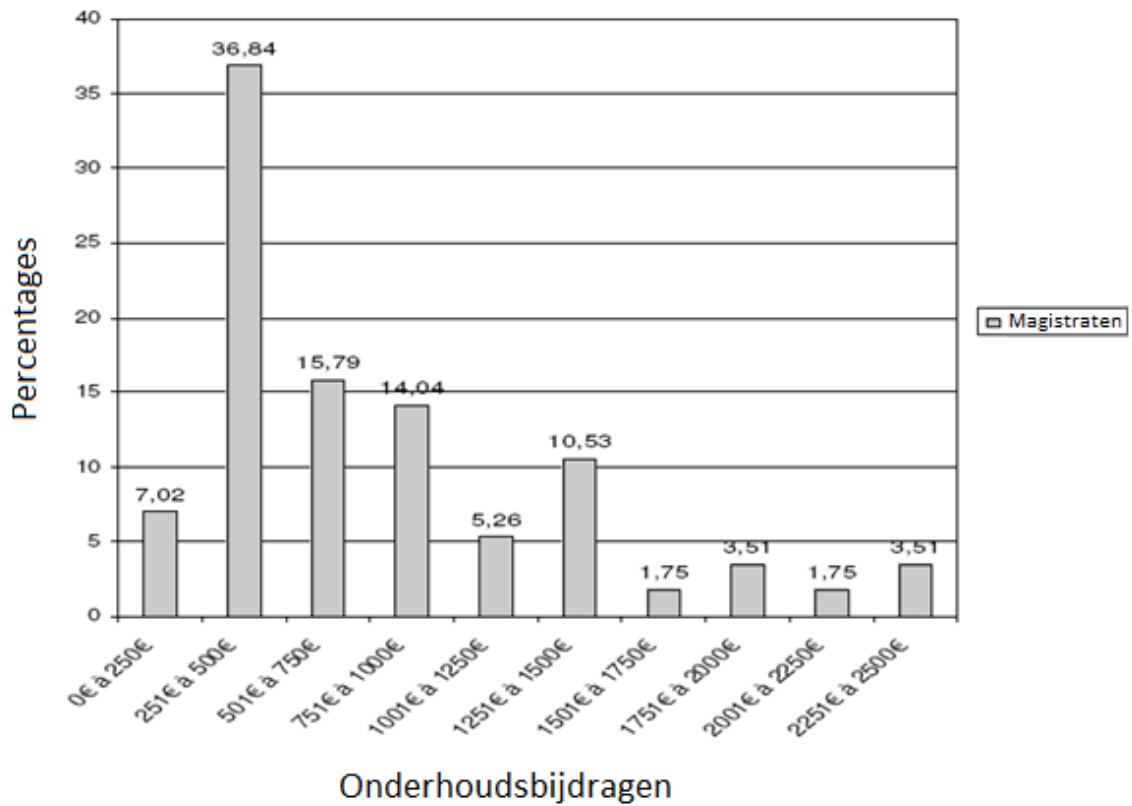
2.3 Problematiek

De bestaande wetgeving laat een enorme vrijheid toe aan de rechter om de onderhoudsbijdrage ten behoeve van de kinderen vast te stellen. De enige wettekst hieromtrent is het reeds veel vermelde artikel 203 Burgerlijk Wetboek. Deze wettekst is echter slechts een beginsel en biedt dus geen concrete oplossing. Ook de rechtspraak zelf biedt weinig oplossingen. De gepubliceerde rechtspraak is immers vaak onduidelijk en weinig gemotiveerd waardoor er geen richtlijnen uit af te leiden zijn (Tremmery et al., 2005). Hoewel reeds enkele objectieve begrotingsmodellen (o.a. het model Renard) opgesteld werden, worden deze slechts sporadisch toegepast. Het is dus niet eenvoudig voor een rechter om op een objectieve manier de onderhoudsbijdrage ten behoeve van kinderen vast te stellen. Vaak spelen ook subjectieve elementen mee in de beslissing. Deze problematiek kan er toe leiden dat gelijkaardige zaken heel anders behandeld worden.

Een voorbeeld van deze ongelijke behandeling uit de praktijk, gaat als volgt: "Twee vrederechters waren elk bevoegd over één kant van dezelfde straat. De straat was zo goed als enkel bewoond door werknemers van eenzelfde fabriek. Toch was de ene vrederechter bijzonder gul en de andere bijzonder zuinig in het toekennen van de onderhoudsgelden" (Tremmery et al., 2005).

Een studie uitgevoerd door Bonsang, Casman, Gérin en Pestieau (2007) toonde dit fenomeen aan. Zelfs wanneer rechters een identieke zaak voorgeschooteld krijgen, kunnen de onderhoudsgelden vrij ver uiteen liggen. In volgende grafiek wordt dit voorgesteld.

Figuur 2: Het aantal magistraten (in percentages) dat een bepaald bedrag aan onderhoudsbijdrage toekent bij een identieke zaak.

Bron: Bonsang et al., 2007: 44

Zoals eerder vermeld motiveert een rechter zijn beslissing in verband met de hoogte van een onderhoudsbijdrage zelden. Dit probleem tezamen met de grote verschillen in toegekende onderhoudsbijdragen, zorgt voor een gevoel van willekeur onder de mensen. Een gevolg hiervan is, volgens sommigen, dat een aantal ouders niet geneigd zijn om de onderhoudsbijdrage te betalen. Uit een studie van Bawin-Legros, Gauthier en Guillaume uit 1989 (Nyssens, 2004) blijkt dat ruim 40 procent van de mensen die onderhoudsgeld voor hun kinderen moeten krijgen dat geld niet of onregelmatig ontvangen, 18 procent helemaal niets krijgt en 23 procent het geld te laat of te onregelmatig krijgt. Dit bijkomend probleem toont eveneens aan dat er dringend nood is aan een duidelijke regeling in verband met de onderhoudsbijdragen voor kinderen.

3 BEGROTING VAN DE ONDERHOUDSBIJDRAGE

In dit hoofdstuk zullen achtereenvolgens de verschillende elementen die een invloed hebben op de hoogte van de onderhoudsbijdrage, de methode Renard met de aanpassingen door de Gezinsbond en de kritieken op de methodes besproken worden. De methode Renard en de methode van de Gezinsbond worden hier aangehaald om een inzicht te hebben in een eenvoudige, echter niet volledige berekeningsmethode.

3.1 Elementen van een onderhoudsbijdrage

Er is een hele waaier aan elementen die een invloed hebben op de hoogte van de onderhoudsbijdrage. In de praktijk is het echter niet gemakkelijk om met al deze factoren rekening te houden, maar voor de volledigheid worden hier de belangrijkste elementen opgesomd.

3.1.1 Kost van het kind

Het belangrijkste element in de begroting van de onderhoudsbijdrage is de kost van het kind. Vooraleer men kan verdelen welke ouder wat moet bijdragen is het van belang dat er een duidelijk zicht is op de kosten van het kind.

3.1.1.1 Theoretische kost van het kind

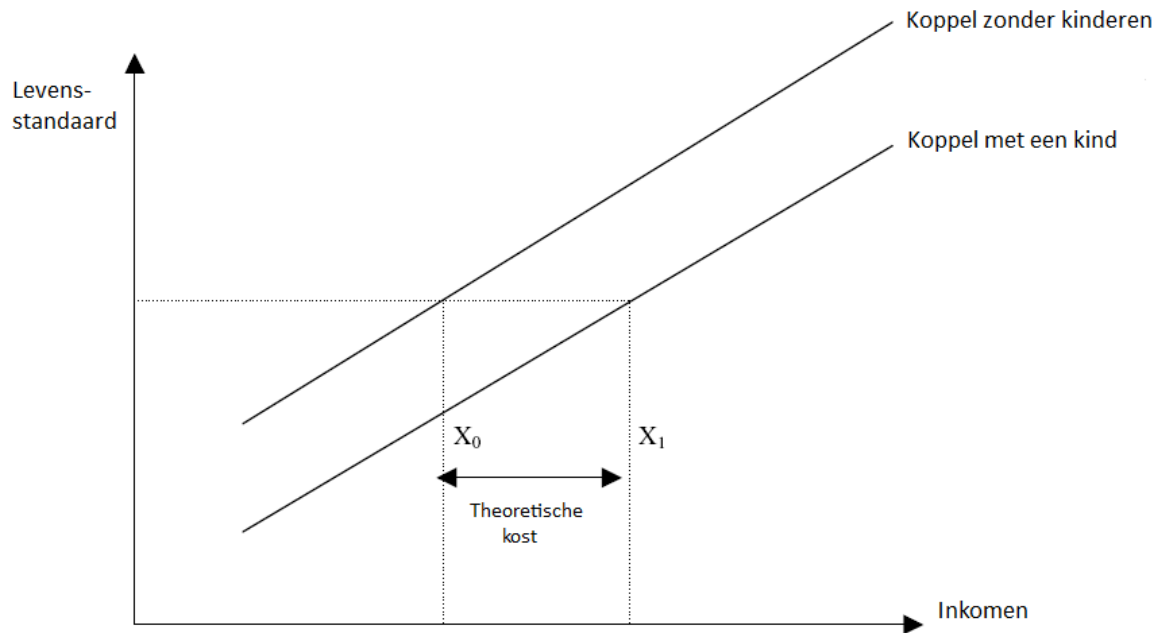
Er bestaan meerdere uiteenlopende definities van het begrip 'kosten van kinderen', waarvan de meeste ruime definitie 'het totaal per maand aan het kind te besteden bedrag' is (Werkgroep alimentatienormen, 2009). Dit bedrag berekenen is echter niet zo een simpele klus. Een aantal kosten kunnen rechtstreeks toegewezen worden aan de kinderen, maar voor andere kosten ligt dat iets moeilijker.

We kunnen de kost van het kind opdelen in directe en indirecte kosten. De directe kosten, oftewel de uitgaven voor goederen en diensten, kunnen nog eens verder worden uitgesplitst naargelang de toewijzing. We spreken van deelbare of individualiseerbare kosten wanneer deze specifiek kunnen worden toegewezen aan het kind. Hieronder vallen bijvoorbeeld de kosten voor kleding of voor onderwijs. Collectieve kosten zijn kosten veroorzaakt door het kind, maar die niet toegerekend kunnen worden aan één bepaalde persoon. Hieronder vallen onder andere de elektriciteitskosten of de kosten van huisvesting. Een derde categorie van kosten zijn de ondeelbare of gemeenschappelijke kosten. Hoe meer leden een gezin telt, hoe groter de kosten uitvallen. Zo zal een gezin met kinderen meer behoefte hebben aan een grotere auto, een huis dat dicht bij school gelegen is enzovoort. Deze meerkost is een ondeelbare of gemeenschappelijke kost. Deze laatste is het moeilijkste te berekenen maar mag niet vergeten worden in de kost, wil men een onderschatting van de kosten van kinderen voorkomen.

De indirecte kosten, ook wel opportuiniteitskosten genoemd, houden hoofdzakelijk het inkomensverlies in. Ouders passen wel eens hun beroepsactiviteit aan aan hun kinderen. Denken we aan moeders of vaders die deeltijds gaan werken of zelfs thuis blijven voor de opvoeding van de kinderen. Deze verandering in hun beroepsleven heeft echter ook een impact op hun inkomen en ook dit inkomensverlies moet verwerkt worden in de berekening van de kosten van kinderen (Coemans, 2004).

Aangezien een gezin vaak geen overzicht heeft van al deze kosten, kan er gebruik gemaakt worden van equivalentieschalen. Hierbij wordt de kost van een kind uitgedrukt als een bijkomend inkomen waarover het gezin moet beschikken om een zelfde levensstandaard of welvaart te behouden als een koppel zonder kinderen (met eenzelfde inkomen als het eerste gezin) (Coemans, 2004). De meest gebruikte equivalentieschalen zijn de normatieve, objectieve of subjectieve schalen.

Figuur 3: Theoretische kost van een kind

Bron: Bonsang et al., 2007: 6

Bij de normatieve schaal worden de behoeften van een gezinslid, welke worden vastgesteld door experts, uitgedrukt als een coëfficiënt ten opzichte van de behoefte van de referentiepersoon. De schaal van Rome stelt dat de kosten van een kind berekend kunnen worden aan de hand van het calorieverbruik. De volwassen referentiepersoon krijgt een coëfficiënt van 1. Aan de hand van het calorieverbruik van het kind in vergelijking met de volwassene krijgt dit kind dan ook een coëfficiënt opgeplakt. Deze coëfficiënt zal dan worden toegepast op alle kosten. De normatieve schaal wordt echter niet meer vaak toegepast, wegens een verschil in de behoeften van kinderen en volwassenen waardoor de kost van een kind niet altijd juist dat deel van de kost van een volwassene is.

Objectieve schalen baseren zich op objectieve informatie, onder andere budgetonderzoeken. De keuze van de welvaartsindicatoren verschilt echter van schaal tot schaal, waardoor er aan de objectiviteit getwijfeld kan worden.

Subjectieve schalen baseren zich op subjectieve gevoelens en gewaarwordingen van gezinnen, welke onder andere via vragenlijsten bekomen kunnen worden. Het

probleem hier bij is dat een subjectieve indruk vaak niet overeenstemt met de werkelijke kosten.

De meest gekende en gebruikte equivalentieschaal is deze van Roland Renard. Verder in dit hoofdstuk wordt dieper op deze methode ingegaan. Om toch al een idee te hebben van een equivalentieschaal worden hieronder de coëfficiënten weergegeven, zoals berekend door Renard.

Tabel 3: Algemene coëfficiëntentabel van Renard

ALGEMENE COEFFICIENTENTABEL RENARD			
Leeftijd Kind	Theoretische Kost	Leeftijd Kind	Theoretische Kost
0	0.137	10	0.210
1	0.144	11	0.218
2	0.152	12	0.225
3	0.159	13	0.233
4	0.166	14	0.240
5	0.173	15	0.247
6	0.181	16	0.255
7	0.188	17	0.262
8	0.196	18	0.270
9	0.204		

Bron: Tremmery, 2005: 76-77

Deze cijfers moeten worden geïnterpreteerd als het extra percentage inkomen waarover een gezin met kinderen moet beschikken om eenzelfde levensstandaard te behouden als een kinderloos stel. Een gezin met een kind van achttien jaar zal dus al 27 procent meer moeten verdienen opdat zij zouden beschikken over eenzelfde levensstandaard. De kost van het kind is dus gelijk aan 27 procent van de middelen van de ouders.

3.1.1.2 *Werkelijke kost van het kind*

De theoretische kost, hierboven besproken, vertegenwoordigt het extra inkomen waarover een gezin moet beschikken om een zelfde levensstandaard te behouden als een gezin zonder kinderen. Gezinnen beschikken echter niet over dit extra inkomen waardoor de werkelijke kosten van een kind lager zullen uitvallen.

Om de werkelijke kost van een kind te berekenen, moet er rekening gehouden worden met het netto gezinsinkomen. De formule geldt als volgt:

$$\text{Primaire kost} = \frac{\text{theoretische kost}}{1 + \text{theoretische kost}} \times \text{totaal netto gezinsinkomen}$$

De primaire kost is de werkelijke kost. De theoretische kost zijn de coëfficiënten, welke terug te vinden zijn in de equivalentietabel, van alle kinderen in het gezin (Tremmery et al., 2005).

3.1.2 *Inkomen van de ouders*

Een duidelijk overzicht van de inkomsten van de ouders is enerzijds van belang voor de berekening van de kosten van het kind, anderzijds voor de bepaling van de bijdrage 'naar evenredigheid van de middelen'.

Het netto gezinsinkomen wordt niet enkel bepaald door de beroepsinkomsten van de ouders. Zowel de beroepsinkomsten als de roerende en onroerende inkomsten moeten in aanmerking genomen worden.

Niet alle inkomsten zijn even gemakkelijk te berekenen. Voor de beroepsinkomsten kan men simpelweg het loonbriefje gebruiken. Men mag wel de extra vergoedingen, waaronder bijvoorbeeld het vakantiegeld of bonussen, niet uit het oog verliezen (Coemans & Windey, 2004).

De roerende en onroerende inkomsten zijn meestal iets minder voor de hand liggend om te berekenen. Zo geldt voor de roerende inkomsten dat wanneer het spaargeld op

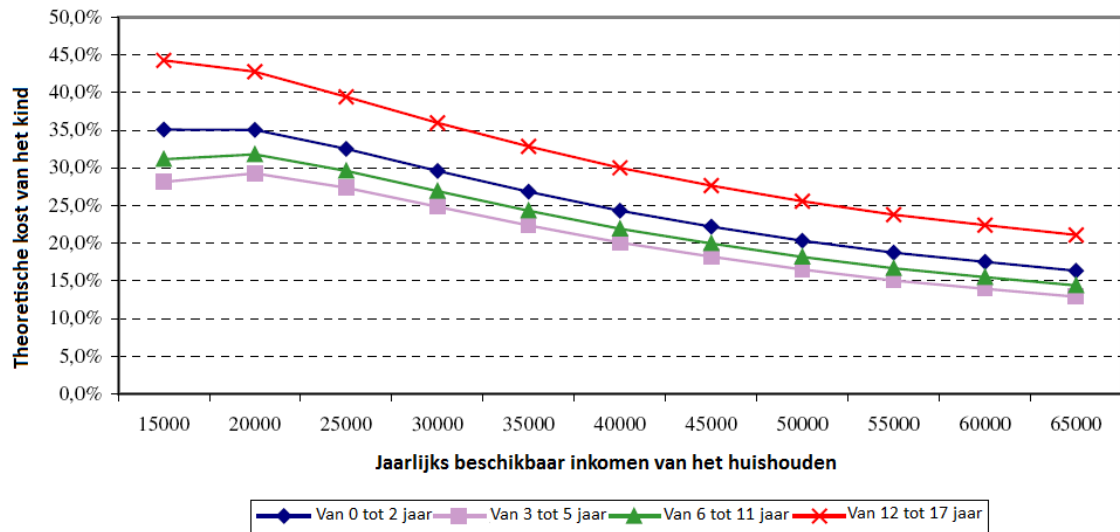
een spaarrekening staat, het duidelijk is welke opbrengsten dit genereert. Maar wanneer dit spaargeld belegd is in bijvoorbeeld aandelen is het niet duidelijk welke opbrengsten deze belegging zal genereren. Men zal dan moeten werken met gemiddelde returns (Coemans & Windey, 2004). De gemiddelde returns op lange termijn van aandelen wordt verwacht te schommelen rond 6 à 7 procent en de gemiddelde return op lange termijn van obligaties rond 2 procent (Meesman, 2009). De inkomsten uit onroerende goederen, waaronder huuropbrengsten, zullen eveneens in aanmerking genomen moeten worden.

Deze netto-inkomsten komen echter niet altijd overeen met de middelen van een ouder. Deze middelen kunnen namelijk hoger of lager liggen dan de netto-inkomsten. Er kan sprake zijn van uitzonderlijke kosten waardoor de middelen van een ouder inkrimpen. Aan de andere kant kunnen de middelen hoger liggen dan de netto-inkomsten, wanneer de ouder bijvoorbeeld beschikt over een bedrijfswagen of indien een derde persoon bijdraagt in de kosten voor het huishouden. Deze elementen zouden dus ook in de berekening meegenomen moeten worden (Nyssens, 2009).

Ook indien men zich als zelfstandige een lager loon uitkeert, indien men ontslag neemt of minder uren presteert zal er eveneens rekening gehouden moeten worden met de niet-benutte mogelijkheden of de inkomsten waarvan de onderhoudsplichtige op vrijwillige basis van heeft afgezien of afstand heeft gedaan (De Neve, 2009).

Opmerking: De middelen van de ouders vormen de basis voor de berekening van de kosten van het kind. Volgens deze redenering zouden de kosten van de kinderen bij elk inkomen een even groot deel vertegenwoordigen. Het valt echter te verwachten dat bij lagere inkomens de kosten van de kinderen een groter deel van het inkomen vertegenwoordigen dan bij hogere inkomens. De resultaten van een studie van Bonsang et al. uit 2007 sluiten aan bij deze argumentatie.

Figuur 4: Theoretische kost van een eerste kind uitgedrukt in een percentage van het beschikbare inkomen

Bron: Bonsang et al., 2007: 15

3.1.3 Verblifsregeling

Een aantal kosten van de kinderen hangen samen met het verblijf van de kinderen bij een van de ouders. Voorbeelden hiervan zijn onder andere eten, elektriciteit, lichaamsverzorging enzovoort. Deze kosten worden gedragen door de ouder bij wie de kinderen op dat moment verblijven, dit is een bijdrage in natura. Deze kosten zullen dan ook onder de ouders verdeeld worden naargelang de verblifsregeling. De Gezinsbond (Coemans & Windey, 2004) neemt aan dat de verblifsgebonden kosten 51,739 procent van de totale kosten vertegenwoordigen.

Een aantal kosten zijn echter onafhankelijk van het verblijf van de kinderen bij de ouders, waaronder bijvoorbeeld kleding en sparen. Dit laatste element, met name sparen, ligt niet voor de hand voor iedereen. Dit element zal dus ook niet tot de niet-verblifsgebonden kosten behoren indien er geen ruimte meer is om te sparen ten gevolge van de scheiding. Deze kosten kunnen verdeeld worden onder de ouders volgens een onderlinge regeling. Deze kosten vertegenwoordigen 48,261 procent van het totale kostenplaatje.

Een studie uitgevoerd door Bonsang et al. (2007) heeft de kost van een kind uitgesplitst naar verschillende posten. In deze studie werd daarbij ook een onderscheid gemaakt naar gelang het aantal kinderen in een gezin.

Tabel 4: Samenstelling van de kost van het kind, naargelang het type van uitgaven

	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	4 kinderen
Voeding	15 %	15 %	14 %	14 %
Kleding en schoenen	12 %	11 %	11 %	8 %
Verblijf	10 %	10 %	8 %	9 %
Lasten van het verblijf	5 %	4 %	4 %	3 %
Uitrusting verblijf	8 %	9 %	12 %	11 %
Gezondheid	7 %	5 %	5 %	5 %
Transport	12 %	14 %	13 %	13 %
Communicatie	2 %	1 %	1 %	1 %
Cultuur, vrije tijd en onderwijs	10 %	13 %	14 %	16 %
Andere	20 %	19 %	18 %	19 %

Bron: Bonsang et al., 2007: 24

Deze kosten spelen een rol bij de bepaling van wat de ouders reeds bijdragen in de kosten van hun kind en wat zij eventueel nog zouden moeten bijdragen.

3.1.4 Aantal kinderen en rang van de kinderen

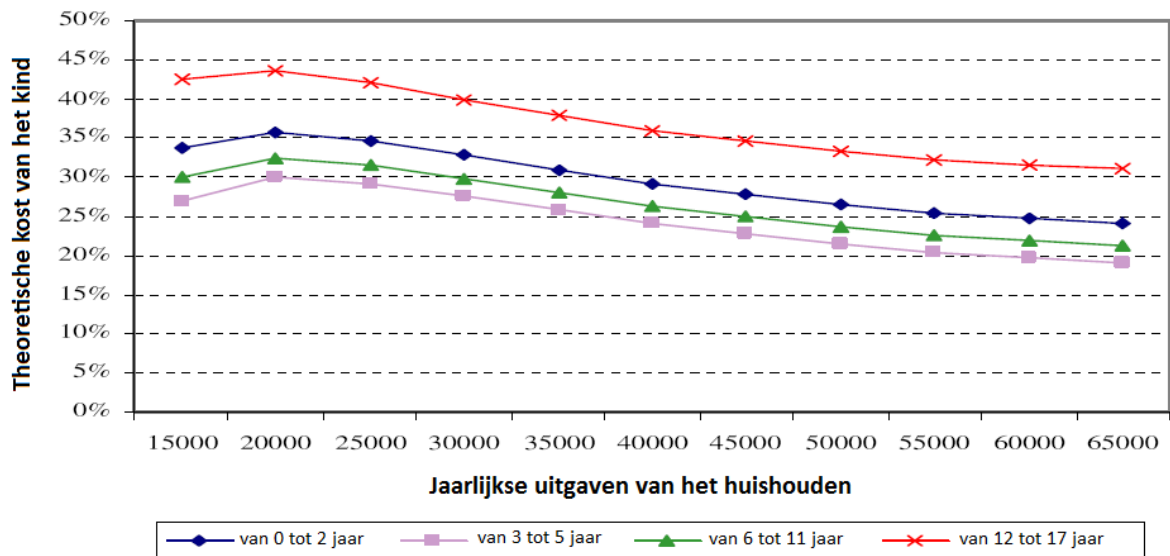
Het aantal kinderen in een gezin en de rang van de kinderen heeft een invloed op de kosten van het kind. Er bestaat echter wel nog altijd onduidelijkheid of er sprake is van schaalvoordelen dan wel schaalnadelen bij een tweede kind in het gezin. De ene studie stelt dat er schaalvoordelen zijn aangezien een tweede kind eveneens gebruik kan maken van de spullen die werden aangekocht voor het eerste kind. Het gaat hier dan onder andere over kleding, speelgoed enzovoort. De andere studie stelt dat er eerder schaalnadelen verbonden zijn aan een groter gezin. Tegenwoordig is het

immers niet meer evident dat kleren worden doorgegeven aan het volgende kind, een groter gezin vereist eveneens een groter huis, een grotere auto enzovoort.

3.1.5 Leeftijd van de kinderen

De kosten van het kind worden berekend aan de hand van de coëfficiënten uit de equivalentieschaal en de middelen van de ouders. De equivalentieschaal van Renard stelt dat de kosten van het kind lineair stijgen met de leeftijd. Hier zou echter een correctie op moeten worden toegepast. Studies (waaronder Bonsang et al., 2007) tonen namelijk aan dat jonge kinderen en adolescenten de meeste kosten met zich meebrengen. De leeftijden tussen deze uitersten in, dragen lagere kosten.

Figuur 5: De relatieve kost van een eerste kind uitgedrukt in een percentage van de totale uitgaven

Bron: Bonsang et al., 2007: 13

3.1.6 Bijdragen van de overheid

Bijdragen van de overheid kunnen zowel een invloed hebben op het beschikbare inkomen van de ouders als op de kosten van de kinderen. Onder dit deel vallen de kinderbijslag en de school- en studietoelagen.

De kinderbijslag is een financiële tegemoetkoming van de overheid voor ouders of verzorgers in de kosten van het onderhouden en opvoeden van kinderen (Thesaurus Zorg en Welzijn, 2007). Er bestaat een aparte regeling voor werknemers en zelfstandigen.

Om een idee te hebben van de bedragen die worden uitgekeerd, wordt hieronder een tabel met de bedragen van de basiskinderbijslag voor werknemers weergegeven.

Tabel 5: De maandelijkse basiskinderbijslag, 2009

Eerste kind	€ 83,40
Tweede kind	€ 154,33
Derde kind en meer	€ 230,42

Bron: Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers, 2009

Momenteel is er een wetsvoorstel hangende in de Kamer van Volksvertegenwoordigers in verband met de gelijkschakeling van de basiskinderbijslag van kinderen van rang één en rang twee. De kinderbijslag voor het eerste kind is immers niet voldoende om de minimumkosten van het kind te dekken (Van den Bossche, 2008).

Naast deze basiskinderbijslag kan er naargelang de voorwaarden, nog een sociale toeslag, leeftijdsbijslag, jaarlijkse schoolpremie en/of toeslag van een eenoudergezin bij uitgekeerd worden.

Bij ouders die uit elkaar zijn, wordt de kinderbijslag uitgekeerd aan de ouder bij wie de kinderen gedomicilieerd zijn of wordt deze gestort op een zogenaamde 'kindrekening'. Deze 'kindrekening' is toegankelijk voor beide ouders. Er is nu echter ook sprake van een wetsvoorstel, opgesteld door Patrick Vankrunkelsven, in verband

met het splitsen van het kindergeld. Beide ouders zouden dan na de scheiding een deel van het kindergeld gestort krijgen, afhankelijk van de verblijfsregeling van de kinderen. Tot nu toe is de ene ouder nog afhankelijk van de andere voor het doorstorten van het kindergeld (Beel, 2009).

De school- en studietoelage is een toelage van de overheid in de kosten van onderwijs van kinderen (van kleuters tot studenten). Deze toelage geldt niet voor alle kinderen, het belangrijkste criterium op basis waarvan bepaald wordt of men in aanmerking komt voor de toelage is de hoogte van het inkomen.

Tabel 6: Jaarlijkse school- en studietoelagen

STUDIETOELAGEN	Bedrag
Kleuteronderwijs	€ 82,16
Lager onderwijs	€ 92,43 - € 184,86
Voltijds secundair onderwijs	€ 115,12 - € 1016,29
Deeltijds leerplichtonderwijs	€ 96,83 - € 290,49
Hoger onderwijs	€ 225,94 - € 3045,37 (€ 4707,62 indien kotstudent)

Bron: Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, 2009

3.1.7 Fiscale elementen

Een aantal elementen, waaronder het aantal kinderen ten laste, de fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage en de fiscale aftrek van de kosten van kinderopvang, resulteren in een fiscaal voordeel voor de ouder. Zij behouden namelijk een groter deel van hun inkomen na belastingsaftrek. Als dusdanig kan dit een invloed hebben op de onderhoudsbijdrage.

3.1.7.1 *Het aantal kinderen ten laste*

Elke persoon die belastingplichtig is, heeft recht op een belastingvrij gedeelte van zijn of haar inkomen. Dit belastingvrij gedeelte bedraagt 6 150 EUR voor het aanslagjaar

2009, inkomsten van het jaar 2008. Naar gelang de gezinstoestand kan dit minimum verhoogd worden. Zo wordt het belastingvrij gedeelte verhoogd met 1 310 EUR indien de persoon één kind ten laste heeft en zelfs met 3 370 EUR verhoogd indien er twee kinderen ten laste zijn van de belastingplichtige. (FOD Kanselarij van de Eerste Minister, 2009). Voor een kind jonger dan drie jaar voorziet de overheid in een extra verhoging van het belastingvrije gedeelte van het inkomen, a rato van 490 EUR. Indien de ouders voor deze maatregel kiezen, kunnen zij wel de kosten van kinderopvang niet meer inbrengen als fiscale aftrekpost.

Slechts een van de ouders mag het kind fiscaal ten laste nemen. De regel hierbij is dat de ouder van wiens gezin de kinderen deel uitmaken, hen ook ten laste kunnen nemen. Indien de ouders na de scheiding echter akkoord gaan met co-ouderschap kunnen zij beslissen om de belastingvoordelen onder hen beiden te verdelen. Deze regeling staat bekend als 'fiscaal co-ouderschap'. Opdat elke ouder de helft van de belastingvoordelen ontvangt, moet aan een aantal voorwaarden voldaan worden:

- Beide ouders mogen geen deel uitmaken van hetzelfde gezin
- Beide ouders oefenen gezamenlijk het ouderlijke gezag uit over de kinderen
- De huisvesting van de kinderen is gelijkmatig verdeeld over beide ouders
- De ouders trekken fiscaal geen onderhoudsgelden af (FOD Financiën, 2008).

Vanaf het aanslagjaar 2008 moeten de ouders geen jaarlijkse verklaring meer samen met de belastingaangifte indienen om te kunnen genieten van het fiscale co-ouderschap. Voortaan is het voldoende om een rechterlijke beslissing die de gelijkmatige huisvesting voor de kinderen oplegt of een door de rechter gehomologeerde overeenkomst die stelt dat de huisvesting gelijk verdeeld is en de ouders verklaren de belastingvoordelen te willen verdelen, te kunnen voorleggen indien men u hierom verzoekt. Verder worden de toeslagen op de belastingvrije som voortaan automatisch toegekend aan de ouders, i.p.v. de verplichting aan de ene ouder om de helft van de belastingvrije som door te storten aan de andere ouder (De Mey, 2008).

Een voorwaarde opdat het kind fiscaal ten laste is en zou blijven van een van de ouders, is dat hij of zij het maximumbedrag van de nettobestaansmiddelen niet overschrijdt. Dit maximumbedrag verschilt naargelang de ouder als alleenstaande wordt belast of samen met de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner.

Tabel 7: maximumbedragen voor de inkomensjaren 2007 en 2008 (aanslagjaren 2008 en 2009)

Indien u belast wordt ...		Maximumbedrag van de nettobestaansmiddelen	
		Inkomsten in 2007	Inkomsten in 2008
samen met uw echtgenoot of wettelijk samenwonende partner		2 660 €	2 700 €
als alleenstaande en het kind wordt fiscaal gezien ...	niet als gehandicapte beschouwd	3 840 €	3 910 €
	als gehandicapte beschouwd	4 870 €	4 960 €

Bron: FOD Financiën, 2009

Wanneer het kind een onderhoudsbijdrage krijgt van de ouder, moet er nagegaan worden of dit bedrag het maximumbedrag van de nettobestaansmiddelen om nog ten laste te blijven niet overschrijdt. Met de eerste schijf van 2 610 EUR aan onderhoudsbijdrage wordt er evenwel geen rekening gehouden.

3.1.7.2 Fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage

De fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage, is aan verschillende voorwaarden onderworpen, die allemaal gelijktijdig vervuld dienen te zijn. Deze voorwaarden zijn:

- De uitkering moet betaald worden ter uitvoering van een onderhoudsverplichting op grond van het Burgerlijk of het Gerechtelijk Wetboek
- De verkrijger van de uitkering mag geen deel uitmaken van het gezin van de persoon welke de uitkering betaalt
- De uitkering moet regelmatig betaald worden

- En de betaling van de uitkering moet met bewijskrachtige bescheiden worden verantwoord.

Met gezin, zoals vermeld in de tweede voorwaarde, bedoelt men de feitelijke toestand die gekenmerkt wordt door een huiselijk samenleven en inzonderheid samenwonen zonder tijdelijke onderbrekingen uit te sluiten. De bewijskrachtige bescheiden moeten de werkelijkheid en de bestemming van de betalingen voldoende aantonen, zoals bijvoorbeeld bankuittreksels (FOD Financiën, 2009).

Indien men voldoet aan deze voorwaarden kan men de onderhoudsuitkering ten belopen van 80 procent van het betaalde bedrag aftrekken. Zoals eerder vermeld, kan men niet genieten van fiscaal co-ouderschap indien men gebruik maakt van de fiscale aftrekbaarheid van de onderhoudsbijdrage.

3.1.7.3 Fiscale aftrek van de uitgaven voor kinderopvang

De fiscale aftrek van de uitgaven voor kinderopvang is eveneens aan een aantal voorwaarden onderworpen:

- De uitgaven moeten gedaan zijn voor het vergoeden van kinderopvang buiten de normale uren
- De uitgaven moeten gedaan zijn voor de opvang van kinderen die de leeftijd van 12 jaar niet bereikt hebben
- Het kind moet fiscaal ten laste zijn van de ouder die deze aftrek wil bekomen
- De ouder moet beschikken over beroepsinkomsten
- De kosten moeten aan welbepaalde instellingen of personen betaald zijn
- De ouder moet met de nodige documenten het bewijs leveren van de opvang en het betaalde bedrag.

Indien het kind ouder is dan drie jaar, mag men alle opvangkosten inbrengen voor de fiscale aftrek. Deze aftrek bedraagt 100 procent tot de grens van 11,20 EUR per dag en per kind. Indien het kind jonger is dan drie jaar, kan de ouder een keuze maken. Ofwel kiest hij of zij voor een verhoging van het belastingvrije minimum ten belope van 490 EUR (zoals eerder vermeld bij kinderen ten laste) ofwel kiest hij of zij ervoor om de opvangkosten van het kind in te brengen (FOD Financiën, 2009).

Waar voordien de ouder bij wie de kinderen gedomicilieerd waren, genoot van de aftrek van de opvangkosten, kan men sinds het aanslagjaar 2008 deze voordelen verdelen over beide ouders die kiezen voor het systeem van fiscaal co-ouderschap. Beide ouders kunnen dan de door hem of haar betaalde opvangkosten fiscaal aftrekken (Belgische Federale Overheidsdiensten, 2008).

3.2 Berekeningsmethodes

Tot op heden is er geen wettelijke verplichting om bij de begroting van de onderhoudsbijdrage rekening te houden met bepaalde criteria of een rekenmethode. Momenteel is er echter een wetsvoorstel goedgekeurd door de Kamer, waarin er sprake is van het onderzoeken van de mogelijkheid tot het invoeren van objectieve criteria of een objectieve rekenmethode. Een rekenmethode die in het voorstel wordt aangehaald is de methode Renard. De methode zal om deze reden in dit hoofdstuk verder onderzocht worden. De methode Renard wordt echter vooral in Wallonië toegepast, in Vlaanderen maakt men eerder gebruik van de methode van de Gezinsbond. Deze methode zal eveneens onderzocht worden.

3.2.1 Methode Renard

De methode Renard houdt – in grote lijnen beschreven - rekening met de kosten van het kind, het inkomen van de ouders en de bijdrage van de ouders in de kosten van het kind.

Tabel 8: Schematische voorstelling van methode Renard

	MOEDER	VADER	SAMEN
FINANCIËLE SITUATIE			
Netto inkomen	A	B	$A + B = C$
% in het totaal inkomen	A/C	B/C	100%
Kinderbijslag	(D)	(D)	D
Totaal inkomen	$A + D$	$A + D$	$C + D = E$
EQUIVALENTIESCHAAL RENARD			
Coëfficiënt kost van het kind			F
KOSTEN			
Werkelijke kosten			$(F/1+F) \times E = G$
Nettokosten			$G - D = H$
VERDEELSLEUTEL			
Onderhoud kinderen volgens verblijfsregeling	Y	Z	100
Brutokosten	$G \times Y = I1$	$G \times Z = I2$	G
Nettokosten	$H \times \%ink=$	$H \times$	H
Kinderbijslag	J1 (D)	$\%ink=J2$ (D)	D
TE BETALEN ONDERHOUDSGELD			
Saldo (negatief saldo is de te betalen onderhoudsbijdrage)	$I1 - J1 - D$	$I2 - J2 - D$	

Bron: Tremmery et al., 2005: 79

3.2.1.1 Financiële situatie

In de berekeningen van het model Renard wordt er bij de financiële situatie respectievelijk nagegaan wat het netto-inkomen van elk van de ouders bedraagt, welk aandeel elk van de inkomens van de ouders in het gezamenlijke inkomen inneemt, welke ouder de kinderbijslag voor zijn of haar rekening neemt en hoeveel deze bedraagt. Het netto-inkomen gesommeerd met de kinderbijslag vormt het totale inkomen. De elementen van het inkomen van de ouders werd reeds uitgelegd in deel 3.1.2.

3.2.1.2 *Equivalentieschaal Renard*

De heer Renard baseerde zijn berekeningen van de kosten van het kind enerzijds op objectieve gegevens, met name de huishoudbudgetten van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, anderzijds op subjectieve gegevens. De heer Renard stelt dat de kost van een kind overeenkomt met het extra inkomen waarover een gezin moet beschikken om een zelfde welvaartsniveau te behouden als een gezin zonder kinderen. Renard bepaalde het welvaartsniveau van het gezin aan de hand van vier variabelen oftewel welvaartsindicatoren. Deze vier welvaartsindicatoren zijn:

- Kleding voor volwassenen
- De spaarquote (d.i. het gedeelte van het inkomen dat niet aangewend wordt om uitgaven te doen)
- Courante uitgaven
- Uitgaven voor voeding

Onder courante uitgaven verstaat professor Renard de volgende uitgavenposten: voeding, kleding, huislinnen, energie, onderhoud van de gezinswoning, persoonlijke verzorging, vervoer, vrije tijd, cultuur en diversen (Coemans, 2004).

Slechts wanneer twee gezinnen een zelfde procentueel gedeelte van hun inkomen spenderen aan bovenvermelde uitgavenposten, beschikken zij over een zelfde welvaartsniveau.

De heer Renard stelde vast dat een gezin, in het jaar 1979, per kind gemiddeld twintig procent meer inkomen nodig had om een zelfde welvaartspeil te behouden dan een huishouden zonder kinderen. Deze kost stijgt overigens lineair met de leeftijd van het kind a rato van 5,5 procent per jaar.

Tabel 9: Algemene coëfficiëntentabel Renard

ALGEMENE COEFFICIENTENTABEL RENARD	
Leeftijd Kind	Theoretische kost
0	0.137
1	0.144
2	0.152
3	0.159

4	0.166
5	0.173
6	0.181
7	0.188
8	0.196
9	0.204
10	0.210
11	0.218
12	0.225
13	0.233
14	0.240
15	0.247
16	0.255
17	0.262
18	0.270

Bron: Tremmery et al., 2005: 76-77

Voorbeeld: Een gezin heeft een kind van tien jaar. De coëfficiënt hiervan is 0.210. Dit wil zeggen dat het gezin 21 percent meer moet verdienen dan een kinderloos koppel om een zelfde welvaartsniveau te behouden. Stel dat het gezin 2 500 EUR verdient, dan komt de theoretische kost van het kind uit op 525 EUR. Indien het gezin uit meerdere kinderen bestaat, worden de coëfficiënten bij elkaar opgeteld.

3.2.1.3 *Kosten*

In deze methode werkt men niet met de theoretische kost van het kind, maar met de werkelijke kost van het kind. Zoals reeds uitgewerkt in 3.1.1.2 is de werkelijke kost gelijk aan:

$$\frac{\text{theoretische kost}}{1 + \text{theoretische kost}} \times \text{totaal netto gezinsinkomen}$$

De nettokosten zijn de werkelijke kosten verminderd met het bedrag aan kinderbijslag.

3.2.1.4 *Verdeelsleutel*

De werkelijke kosten worden in de methode Renard verdeeld volgens de verblijfsregeling van de kinderen. Heeft een van de ouders de kinderen 60 procent van de tijd bij hem, dan wordt hij of zij ook geacht 60 procent van de kosten in natura te dragen. Deze verdeling toont dus aan wat de ouders bijdragen in de kosten van hun kind(eren).

De nettokosten worden verdeeld volgens de procentuele verdeling van het inkomen. Stelt een van de ouders zijn inkomen 60 procent van het gezamenlijke inkomen voor, dan wordt deze ouder ook geacht 60 procent van de kosten op zich te nemen. Deze verdeling toont dus aan wat de ouders zouden moeten bijdragen in evenredigheid van hun middelen.

3.2.1.5 *Te betalen onderhoudsgeld*

Indien men de vergelijking maakt tussen het bedrag dat de ouders bijdragen in de kosten, het bedrag dat men zou moeten bijdragen in evenredigheid van hun middelen en de kinderbijslag bekomt men de te ontvangen/te betalen onderhoudsbijdrage. Indien het saldo van de de brutokosten verminderd met het bedrag van de nettokosten en de kinderbijslag negatief is, moet men een onderhoudsbijdrage betalen.

3.2.2 Methode Gezinsbond

De methode van de Gezinsbond verloopt in grote lijnen hetzelfde als de methode Renard. Zij hebben echter de methode geactualiseerd en enkele wijzigingen aangebracht. Dit zal hierna in meer detail uitgewerkt worden.

Tabel 10: Schematische voorstelling van methode Gezinsbond

1. Bepaling netto gezinsinkomen		Ouder 1	Ouder 2	Totaal		
Netto maandelijks beroepsinkomen						
Roerende inkomsten						
Netto onroerende inkomsten (bruto x 60%)						
Subtotaal				(a)		
bedrag leefloon alleenstaande						
Resultaat						
Procentuele inkomensverdeling		(b1)	(b2)	(b) = 100%		
Kinderbijslag		(c1)	(c2)	(c)		
Studietoelage en -financiering (op maandbasis)		(d1)	(d2)	(d)		
Fiscaal voordeel kinderopvang (op maandbasis)		(e1)	(e2)	(e)		
TNG (totaal netto gezinsinkomen) (f = a+c+d+e)				(f)		
2. Berekening van werkelijke kosten (obv TNG)						
Kind x	Leeftijd	CF x 130% Theoretische kost	PWK	OK	KOK	Totale bruto werkelijke kost
Kind 1	...	... x 1,3	...	...		PWK + OK + KOK
...	...	...	...	...		...
Totaal (alle kinderen samen)		Σ (CF x 130%)	Σ PWK	Σ OK	Σ KOK	Σ TBWK (k)
Kinderbijslag						(c)
Studietoelage en - financiering (op maandbasis)						(d)
Fiscaal voordeel kinderopvang (op maandbasis)						(e)
Totale NETTO werkelijke kost (l = k-c-d-e)						(l)
3. Opsplitsing van bruto werkelijke kosten volgens (verblijfs)regeling			Totaal	Ouder 1	Ouder 2	
3.1 Verblijfsgebonden kosten		51,739% x (h)				
Verblijfsregeling			100%	... %	... %	
Verdeling verblijfsgebonden kosten			(m)	(m1)	(m2)	
3.2 Niet-verblijfsgebonden kosten						
Kleding en schoeisel		10,448% x (h)				
Gezondheidszorgen		3,617 x (h)				
Vervoer en communicatie		15,773% x (h)				
Cultuur en ontspanning		8,376% x (h)				
Sparen		10,047% x (h)				
Verdeling niet-verblijfsgebonden kosten			(n)	(n1)	(n2)	
Verdeling (niet-)verblijfsgebonden kosten (m + n)			(o)	(o1)	(o2)	
Verdeling studiekosten			(i)	(i1)	(i2)	
Verdeling kosten voor kinderopvang			(j)	(j1)	(j2)	

Verdeling totale kosten (p = o + i + j)	(p)	(p1)	(p2)
4. Opsplitsing van netto werkelijke kosten volgens inkomensverdeling			
Procentuele inkomensverdeling	100%	(b1)	(b2)
Totale netto werkelijke kosten = (l) x % ink.verd.	(q)	(q1)	(q2)
Kinderbijslag	(c)	(c1)	(c2)
Studietoelage en -financiering	(d)	(d1)	(d2)
Fiscaal voordeel kinderopvang	(e)	(e1)	(e2)
Resultaat (p-q-c-d-e) (indien neg. bijdrage betalen)			

Bron: Coemans & Windey, 2004

3.2.2.1 Bepaling netto gezinsinkomen

De bepaling van het netto-gezinsinkomen volgens de methode van de Gezinsbond is meer uitgebreid dan de bepalingen in de methode Renard. De Gezinsbond stelt dat de ouder zelf over voldoende middelen moet beschikken om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. Vandaar dat het bedrag van de netto maandelijkse beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten verminderd wordt met het bedrag van het leefloon van een alleenstaande. Verder moeten hierbij nog de bedragen van de kinderbijslag, de studietoelage en -financiering en het fiscaal voordeel van de kinderopvang opgeteld worden om het totale netto gezinsinkomen te bekomen. Dit netto gezinsinkomen is van belang bij de berekening van de kosten van het kind. Verder wordt in deze sectie eveneens de procentuele inkomensverdeling per ouder berekend.

De bedragen van de kinderbijslag, de studietoelage en -financiering en het fiscale voordeel van kinderopvang werden reeds vermeld. De leefloonbedragen worden voor de volledigheid hieronder vermeld.

Tabel 11: Maandelijke (maximum)leefloonbedragen vanaf 1 jan. 2005

Datum	Cat. 1 Elke persoon die met één of meerdere personen samenwoont	Cat. 2 Een alleenstaand persoon	Cat. 3 Een persoon die uitsluitend samenwoont met een gezin te zijnen laste
jan. 2005	408,89 €	613,33 €	817,77 €
okt. 2006	429,66 €	644,48 €	859,31 €
april 2007	438,25 €	657,37 €	876,50 €
sept. 2008	474,37 €	711,56 €	948,74 €
Mei 2009	483,86 €	725,79 €	967,72 €

Bron : Gezinsbond, 2009

3.2.2.2 Berekening van werkelijke kosten (op basis van TNG)

De Gezinsbond heeft bij haar berekening van de theoretische kost van een kind de coëfficiënten bepaald door Renard aangepast. De coëfficiënten uit de studie van Renard houden rekening met alle kosten van kinderen, waaronder dus ook de kosten voor onderwijs en kinderopvang. Volgens de Gezinsbond echter moeten deze kosten niet opgenomen worden in de coëfficiënt aangezien dit specifieke kosten zijn en dus verschillen voor elk gezin. De kosten van onderwijs en kinderopvang werden dan ook uit de coëfficiënten gefilterd. Uitzonderlijke (medische) kosten zijn eveneens niet mee opgenomen in de coëfficiënten, wegens hun specifieke karakter. De Gezinsbond liet de equivalentieschaal eveneens doorlopen tot de leeftijd van 25, aangezien jongeren tegenwoordig langer thuis blijven wonen.

Tabel 12: Aangepaste equivalentieschaal van de gezinsbond, exclusief onderwijs en kinderopvang

Aangepaste equivalentieschaal excl. onderwijs en kinderopvang			
Leeftijd	Coëfficiënt	Leeftijd	Coëfficiënt
0-1	0.1303	13-14	0.2243
1-2	0.1375	14-15	0.2316
2-3	0.1447	15-16	0.2388
3-4	0.1520	16-17	0.2461
4-5	0.1592	17-18	0.2533
5-6	0.1665	18-19	0.2605
6-7	0.1737	19-20	0.2678
7-8	0.1809	20-21	0.2750
8-9	0.1882	21-22	0.2822
9-10	0.1954	22-23	0.2895
10-11	0.2026	23-24	0.2967
11-12	0.2099	24-25	0.3040
12-13	0.2171		

Bron: Coemans, 2004

Aan de hand van deze coëfficiënten berekent de Gezinsbond de theoretische kost van het kind. De gezinsbond verhoogt deze coëfficiënten echter eerst nog met een factor 1,3. Deze meerkost wordt doorgevoerd omdat ouders die niet meer samenleven geconfronteerd worden met hogere kosten dan samenwonende ouders. De theoretische kost is dan de vermenigvuldiging van de verhoogde coëfficiënt en het totaal netto gezinsinkomen.

De theoretische kost wordt dan omgezet in de primaire werkelijke kost (PWK) via de gekende formule. Om tot de totale bruto werkelijke kost te komen moet men nog de onderwijskosten (OK) en de kinderopvangkosten (KK) optellen bij de primaire werkelijke kost.

De totale netto werkelijke kost wordt verkregen door de kinderbijslag, studietoelage en –financiering en het fiscaal voordeel van de kinderopvang in mindering te brengen bij het bedrag van de bruto werkelijke kost.

3.2.2.3 Opsplitsing van bruto werkelijke kosten volgens (verblijfs)regeling

De gezinsbond stelt dat de verblijfsgebonden kosten 51,739 procent en de niet-verblijfsgebonden kosten 48,261 procent van de bruto werkelijke kosten voorstellen. De verblijfsgebonden kosten worden verdeeld over de ouders naargelang de verblijfsregeling. De niet verblijfsgebonden kosten worden via een onderlinge regeling verdeeld over de ouders. Bij de verblijfsgebonden en niet-verblijfsgebonden kosten moeten de studiekosten en de kosten voor kinderopvang bijgeteld worden om tot de verdeling van de totale kosten te komen. Deze verdeling geeft aan wat en hoeveel elke ouder al betaalt.

3.2.2.4 Opsplitsing van netto werkelijke kosten volgens inkomensverdeling

De netto werkelijke kosten worden onder de ouders verdeeld volgens de procentuele inkomensverdeling. Deze verdeling geeft aan hoeveel iedere ouder zou moeten betalen in evenredigheid van zijn of haar middelen.

Om tot het bedrag van de te betalen of te ontvangen onderhoudsbijdrage te komen, wordt het bedrag van de verdeling van de totale kosten (hoeveel elke ouder betaalt) verminderd met de verdeling van de netto werkelijke kosten (hoeveel elke ouder zou moeten bijdragen), de kinderbijslag, de studietoelage en –financiering en het fiscaal voordeel van de kinderopvang. Indien het bedrag dat men bekomt negatief is, moet deze ouder een onderhoudsbijdrage ten behoeve van het kind betalen.

3.3 Kritiek op de methodes

Er bestaan een aantal punten van kritiek op de methode Renard en deze van de Gezinsbond. Een aantal kritieken hebben te maken met de coëfficiënten uit de equivalentieschaal, anderen met de methode als geheel.

3.3.1 De coëfficiënten

De coëfficiënten zijn een representatie van de hoeveelheid extra inkomen dat een gezin met kinderen nodig heeft om een zelfde levensstandaard te behouden als een gezin zonder kinderen, of anders gezegd het welvaartsverlies ten gevolge van de kinderen. Bij de methode Renard zijn deze coëfficiënten echter gebaseerd op budgetonderzoeken uit de jaren '70 en zijn dus niet meer bijzonder actueel. Tegenwoordig zijn de kosten van kinderen anders samengesteld dan pakweg dertig jaar geleden; een gsm, een computer, internet ... behoren momenteel ook tot de uitgaven van een gezin.

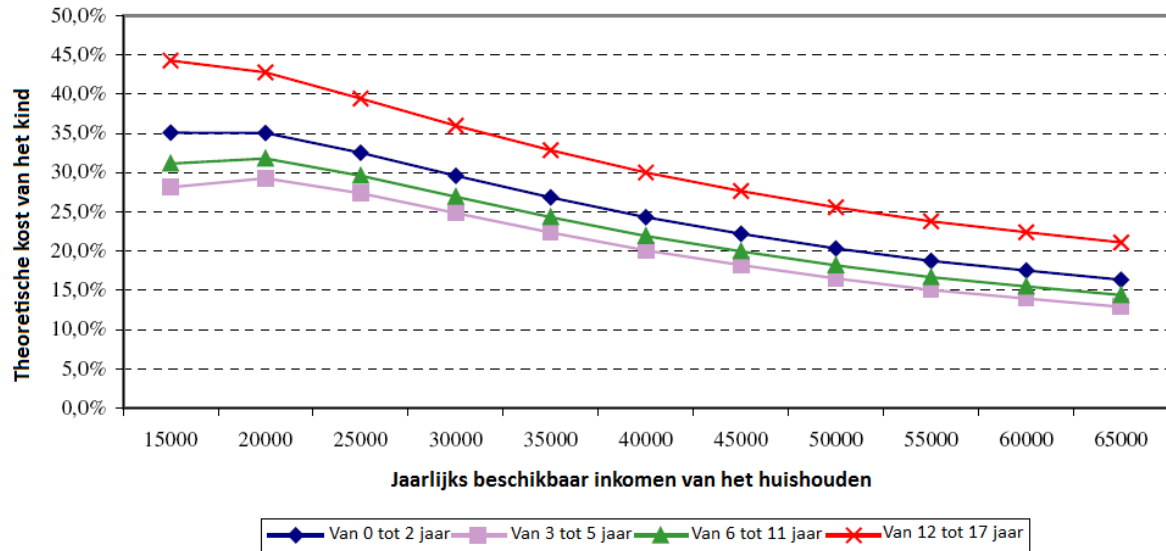
Een tweede punt is de leeftijd tot waar de coëfficiëntentabel doorloopt. Bij de schaal van Renard lopen de coëfficiënten maar door tot de leeftijd van achttien jaar. Kinderen blijven tegenwoordig echter langer thuis wonen. Bovendien stopt de onderhoudsbijdrage niet automatisch bij de meerderjarigheid van het kind, maar bij de voltooiing van een eventuele opleiding. De Gezinsbond heeft deze kritieken echter wel in haar berekeningen meegenomen, waardoor haar coëfficiëntenschaal doorloopt tot de leeftijd van vijftwintig.

Daarnaast stellen beide methodes dat de kosten van het kind lineair stijgen met de leeftijd. Nochtans is het meer aannemelijk dat deze kosten een U-vorm aannemen. Deze bedenking werd reeds aangehaald in een vorig punt.

Verder beweren beide methodes dat het gedeelte van het inkomen dat besteed wordt aan de kinderen constant is voor elk inkomen. Meerdere studies kwamen niet tot een eensluidend resultaat, maar mijn inzicht sluit aan bij de studie uitgevoerd door Bonsang et al. (2007). Deze stelt dat hoe groter het beschikbare inkomen is, hoe

kleiner het aandeel van de kost van het kind. De grafische voorstelling hiervan wordt weergegeven in volgende figuur.

Figuur 6: Theoretische kost van een eerste kind uitgedrukt in een percentage van het beschikbare inkomen.

Bron: Bonsang et al., 2007: 15

Een laatste punt van kritiek handelt omtrent de onafhankelijkheid van de coëfficiënten. Zowel de methode Renard als deze van de Gezinsbond stellen dat indien er meerdere kinderen in een gezin zijn, dit geen invloed heeft op de individuele kosten van het kind. De studies die deze relatie onderzochten komen tot verschillende conclusies. Dit fenomeen van schaalvoordelen al dan niet schaalnadelen werd reeds aangehaald.

3.3.2 De methodes

Hoewel de methodes vrij eenvoudig zijn om te gebruiken, zijn er toch enkele nadelen aan beiden.

Beide methodes vereisen niet al te veel informatie maar er kunnen toch moeilijkheden rijzen bij het achterhalen van deze informatie. Een belangrijke struikelblok is het

inkomen van de ouders. Zwart werk, jezelf als zelfstandige een lager loon uitkeren en meer geld in je zaak steken enz. maken het moeilijk om het inkomen van de ouders juist te bepalen.

Verder wordt er in beide methodes geen rekening gehouden met het fiscale voordeel van het te betalen onderhoudsgeld. Zoals eerder vermeld kan de onderhoudsplichtige ouder het onderhoudsgeld voor 80 procent fiscaal aftrekken.

De coëfficiënten voor de bepaling van de kost van het kind zullen bij hoge inkomens ook tot hoge kosten van het kind leiden. Dit komt echter meestal niet overeen met de praktijk. Rekening houden met het effectieve gezinsbudget zou wel een oplossing kunnen zijn voor dit probleem.

Een rekenmethode is een goede leidraad ter bepaling van de onderhoudsbijdrage, maar zal toch niet het inzicht van de rechters kunnen vervangen. De methodes houden rekening met objectieve elementen (waaronder het inkomen van de ouders, de kinderbijslag enzovoort), maar de subjectieve elementen (een nieuw gezin, de behoefte van een kind enzovoort) moeten eveneens in rekening gebracht worden.

3.4 Wetgevende initiatieven

De laatste jaren besteedt de overheid meer en meer aandacht aan het probleem rond de begroting van de onderhoudsbijdragen ten behoeve van de kinderen. Politiekers werden zich bewust van de problematiek en trachtten wetsvoorstellen te formuleren hieromtrent. Op 28 februari 2008 werd het wetsvoorstel ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen door Clotilde Nyssens, Melchior Jr. Wathelet en Christian Brotcorne ingediend bij de Kamer. Op 11 juni 2009 werd dit wetsvoorstel goedgekeurd door de Kamer en verzonden naar de Senaat, voor verdere goedkeuring. Op dit moment is het dossier nog in behandeling bij de Commissie van Justitie waardoor de bepalingen nog niet wettelijk van kracht zijn.

3.4.1 Inhoud wetsontwerp

Het wetsontwerp van mevrouw Nyssens e.a. houdt onder meer de objectivering van de onderhoudsbijdragen ten behoeve van kinderen en een gemakkelijkere inning van de achterstallige onderhoudsbijdragen in.

Aangezien de huidige wetsartikels in verband met de onderhoudsplicht vrij vaag zijn, worden deze meer concreet ingevuld. Artikel 203 Burgerlijk Wetboek wordt dan vervangen als volgt (*enkel de belangrijkste bepalingen worden weergegeven*):

§ 1. De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, **de gezondheid**, het toezicht, de opvoeding; de opleiding en **de ontplooiing** van hun kinderen. Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

§ 2. Met **middelen** wordt onder andere bedoeld alle beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten van de ouders, alsook alle voordelen en andere middelen die hun levensstandaard en deze van de kinderen waarborgen.

Artikel 203bis B.W. dat bepaalt dat elke ouder van de andere ouder diens deel van de bijdrage in de kosten mag eisen, wordt vervangen als volgt:

§ 1. Elke ouder draagt bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203 § 1 bepaalde verplichting, in verhouding tot zijn respectievelijke aandeel in de samengevoegde middelen.

§ 3. De kosten omvatten de **gewone kosten en de buitengewone kosten**. De gewone kosten zijn alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind. Onder buitengewone kosten wordt verstaan de uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorziene uitgaven die voortvloeien uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind dat desgevallend als basis diende voor de vaststelling van de onderhoudsbijdragen, overschrijden.

Heel wat meer wetsartikelen werden in het wetsontwerp aangepast in functie van de objectivering van de onderhoudsgelden, dezen zullen hier echter niet volledig besproken worden. Voor het volledige wetsontwerp verwijs ik u door naar bijlage 4. In een korte samenvatting zal er wel besproken worden wat het wetsontwerp inhoudt.

Artikel 203bis B.W. stelt dat elke ouder moet bijdragen in de kosten. Om deze kosten te kennen zal er een nationale commissie opgesteld worden die jaarlijks zal berekenen hoeveel een kind kost. Deze commissie zal eveneens een formule uitwerken om deze kostprijs te berekenen.

De rechter zal voortaan bij de berekening van de onderhoudsbijdragen rekening moeten houden met een aantal criteria, evenals zijn beslissing grondig motiveren.

De onderhoudsbijdragen zullen eveneens automatisch geïndexeerd worden en de rechter kan bepalen dat het onderhoudsgeld op bepaalde leeftijden met een bepaald percentage verhoogt.

Om de achterstallige onderhoudsbijdragen sneller en gemakkelijker te kunnen innen, voorziet het wetsontwerp dat de rechter verplicht wordt om bij een werkgever het achterstallige onderhoudsgeld op te vragen, indien de ouder die deze bijdrage moet betalen al twee maanden verzaakt aan zijn plicht.

4 BUITENLAND

In dit deel zal de werkwijze van het begroten van onderhoudsgelden ten behoeve van kinderen in Nederland besproken worden. De artikelen in het Nederlandse burgerlijk wetboek bevatten eveneens vrij vage begrippen maar er wordt vaak gebruik gemaakt van normen, de zogenaamde tremanormen, bij het bepalen van de onderhoudsgelden.

4.1 Inleiding

In Nederland spreekt men niet van een onderhoudsbijdrage ten behoeve van de kinderen, maar van kinderalimentatie. Alimentatie is de bijdrage van de niet-verzorgende ouder in de kosten van verzorging en opvoeding van zijn kind(eren) (Werkgroep alimentatienormen, 2009). De belangrijkste wetsartikelen worden hieronder opgesomd.

Artikel 392 Burgerlijk Wetboek: "Tot het verstrekken van levensonderhoud zijn op grond van bloed- of aanverwantschap gehouden:

- de ouders;
- de kinderen;
- behuwdkinderen, schoonouders en stiefouders."

Artikel 404 B.W.: "Ouders zijn verplicht naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van hun minderjarige kinderen."

Artikel 395a B.W.: "Ouders zijn verplicht te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie van hun meerderjarige kinderen die de leeftijd van eenentwintig jaren niet hebben bereikt.

Artikel 397 B.W.: " 1. Bij de bepaling van het volgens de wet door bloed- en aanverwanten verschuldigde bedrag voor levensonderhoud wordt enerzijds rekening

gehouden met de behoeften van de tot onderhoud gerechtigde en anderzijds met de draagkracht van de tot uitkering verplichte persoon.”

“ 2. Zijn meerdere bloed- of aanverwanten tot het verstrekken van levensonderhoud aan dezelfde persoon verplicht, dan is ieder van hen gehouden een deel van het bedrag te voldoen, dat de tot onderhoud gerechtigde behoeft. Bij de bepaling van dit deel wordt rekening gehouden met ieders draagkracht en de verhouding, waarin een ieder tot de gerechtigde staat.”

Artikel 400 B.W.: “Indien een persoon verplicht is levensonderhoud te verstrekken aan twee of meer personen en zijn draagkracht onvoldoende is om dit volledig aan allen te verschaffen, hebben zijn kinderen en stiefkinderen die de leeftijd van een en twintig jaren nog niet hebben bereikt voorrang boven alle andere onderhoudsgerechtigden ...”

In Nederland hebben ouders eveneens een onderhoudsplicht ten opzichte van hun kinderen. Deze plicht wordt echter opgesplitst in de onderhoudsplicht betreffende opvoeding en verzorging voor minderjarige kinderen en de onderhoudsplicht betreffende levensonderhoud en studie voor meerderjarige kinderen tot de leeftijd van eenentwintig jaar.

Bij minderjarige kinderen spreekt men van een plicht betreffende opvoeding en verzorging. Hieronder vallen de kosten van opvoeding, levensonderhoud, studies en hobby's.

Anders dan in België loopt in Nederland de onderhoudsplicht na de meerderjarigheid automatisch door tot eenentwintig jaar en wordt deze niet gekoppeld aan het voltooien van een studie. De bijdrage van de ouders hangt echter wel af van de eigen inkomsten van het kind.

Het kan zijn dat de ouders ook na de leeftijd van eenentwintig jaar moeten bijdragen in de kosten van het kind. Dit is het geval wanneer ouders in staat zijn een financiële bijdrage te leveren voor de studie van het kind, binnen een redelijke termijn wel te verstaan, of wanneer het kind na de leeftijd van eenentwintig nog behoeftig is, bijvoorbeeld wanneer hij of zij gehandicapt is (Alimentatieplicht, n.d.).

Indien beide ouders uit elkaar gaan zullen zij ofwel onderling afspraken moeten maken in verband met de onderhoudsplicht en alimentatie, ofwel wordt dit geregeld door een rechter.

De Nederlandse wetsartikelen in verband met de bepaling van kinderalimentatie bevatten echter ook slechts vage regels in verband met de bepaling van de alimentatie. Om hier een antwoord op te bieden, werden de Tremanormen ontwikkeld (Trema is het tijdschrift voor de rechterlijke macht). Ondanks de benaming zijn deze normen geen wettelijke regelgeving waardoor de rechter niet gebonden is aan de toepassing hiervan, aldus de Hoge Raad: "Het middel miskent dat het in het rapport Alimentatienormen niet gaat om regels die zijn vastgesteld door een orgaan van het openbaar bestuur met het oog op de uitoefening van zijn eigen beleid, maar om richtlijnen die genoemde Vereniging, een privaatrechtelijke instelling, aanbeveelt ten gebuik door rechterlijke instellingen die zich met de vaststelling van alimentatie bezighouden" (Dijksterhuis, 2008). Toch zijn deze normen vrijwel algemeen aanvaard en worden zij vrij algemeen toegepast door de rechterlijke macht.

4.2 Tremanormen

Het tremarapport, oftewel rapport alimentatienormen, werd voor het eerst gepubliceerd in 1979. Het rapport beoogt een invulling te geven aan de begrippen draagkracht en behoefte, zoals vermeld in het wetsartikel 397 Burgerlijk Wetboek.

Behoeftigheid bestaat wanneer men niet zelf kan voorzien in zijn levensonderhoud, m.a.w. wanneer iemand niet over de nodige middelen beschikt en deze ook niet in redelijkheid kan verwerven (Werkgroep alimentatienormen, 2009). Bij kinderalimentatie moet het element behoeftigheid niet aanwezig zijn. Ouders hebben namelijk de plicht om te voorzien in het levensonderhoud van hun kind, minderjarig of jongmeerderjarig, ongeacht of dit kind behoeftig is of niet. Voor de vaststelling van de hoogte van de alimentatie moet het begrip behoefte wel bekeken worden. In het geval van partneralimentatie en andere soorten alimentatie, moet dit element wel aanwezig zijn als een voorwaarde voor de uitkering.

De draagkracht geeft de mate weer waarin iemand geacht wordt zelf te kunnen voorzien in de noodzakelijke bestaanskosten (Thesaurus zorg en welzijn, 2007).

De vergelijking van de behoefte van de onderhoudsgerechtigde en de draagkracht van de onderhoudsplichtige, leidt tot het bedrag aan alimentatie. De alimentatie kan namelijk niet hoger liggen dan de behoefte en/of de draagkracht.

4.2.1 Noden

Om de behoefte aan kinderalimentatie vast te stellen, maakt men gebruik van de kosten van kinderen. Met behulp van deze bedragen bepaalt men dan het aandeel van de ouders in deze kosten. Deze kosten van kinderen zijn slechts toepasbaar op minderjarige kinderen. Voor de jongmeerderjarige, vaak studerende, kinderen zijn deze cijfers niet toepasbaar.

De cijfers voor de kosten van kinderen zijn gebaseerd op jaarlijkse budgetonderzoeken, georganiseerd door het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek). Bij deze budgetonderzoeken houden ongeveer 2 000 huishoudens gedurende een jaar hun inkomsten en uitgaven bij. Deze uitgaven moesten vervolgens worden opgesplitst in uitgaven voor de kinderen of de ouders, om zo tot de kosten van kinderen te komen.

Om een voorbeeld te geven van de uitkomsten van de studie wordt hier een tabel gegeven met de kosten van kinderen van 12 tot 17 jaar, opgesplitst naar het aantal kinderen in het gezin en de hoogte van het gezinsinkomen. De resultaten dateren echter wel van het jaar 1981 (De oorspronkelijke getallen gaven de bedragen weer in guldens maar voor de duidelijkheid werden deze getallen in volgende tabel omgezet naar euro's).

Tabel 13: Kosten van kinderen volgens het CBS, in euro's per maand naar hoogte van het inkomen en het aantal kinderen

Uitgavenpost	1 kind		2 kinderen		3 kinderen	
	12-17 jaar		12-17 jaar		12-17 jaar	
Gemiddeld inkomen	€ 1.018,28	€ 2.052,45	€ 1.032,35	€ 2.086,03	€ 1.024,64	€ 2.037,02
Totale kosten kinderen	€ 222,35	€ 334,44	€ 343,51	€ 503,70	€ 394,34	€ 591,28

Bron: Werkgroep alimentatienormen, 1994: 4

Vervolgens werden de kosten van kinderen uitgedrukt als een percentage in functie van het besteedbare inkomen. De meest recente percentages i.v.m. de kosten van het kind (vanaf 1 januari 2006) tonen aan dat één kind gemiddeld 17 procent kost van het besteedbare inkomen, twee kinderen kosten gemiddeld 26 procent van het inkomen, drie kinderen 33 procent en vier kinderen gemiddeld 40 procent.

Aangezien de kosten van de kinderen afhankelijk zijn van het besteedbare inkomen, moet dit inkomen juist bepaald worden. Onder inkomen wordt verstaan: "het arbeidsinkomen (loon, vakantiegeld e.d.), sociale uitkeringen, winsten, renten, alimentaties, kinderbijslag, woonsubsidies, belastingsvoordelen, studietoelagen en andere inkomsten van leden van het huishouden na aftrek van belastingen en sociale premies" (Werkgroep alimentatienormen, 1994). Dit inkomen is het gezinsinkomen tijdens het huwelijk of de som van de inkomens van beide ouders na de scheiding indien dit bedrag hoger ligt dan het gezinsinkomen. De reden hierachter is dat het kind niet slechter af mag zijn na de scheiding dan voor de scheiding.

Eens het inkomen en de kosten van de kinderen bepaald zijn, kan er berekend worden wat de bijdrage van de ouders in deze kosten is. De bijdrage van de ouders is namelijk het verschil tussen de kosten van kinderen (een bepaald percentage van het inkomen) en de kinderbijslag.

Tabel 14: Kinderbijslag in Nederland in 2009 (per kwartaal, per kind)

Voor kinderen geboren op of na 1-1-1995	
0 t/m 5 jaar	€ 194,99
6 t/m 11 jaar	€ 236,77
12 t/m 14 jaar	€ 278,55
Voor kinderen geboren voor 1-1-1995	
14 t/m 17 jaar	Afhankelijk van de gezinsgrootte tussen € 278,55 en € 414,85

Bron: Sociale Verzekeringsbank (SVB), 2009

Een tabel werd opgesteld om per inkomenscategorie en leeftijd van het kind, snel een overzicht te krijgen van het eigen aandeel in de kosten van het kind. Deze tabel is slechts een toetssteen waarin enkel normale kosten en geen uitzonderlijke kosten begrepen zijn. Hierna wordt een beknopte tabel weergegeven met het eigen aandeel in de kosten van kinderen, in het geval van één kind in het gezin met een leeftijd van 0 t/m 5 jaar. Voor de volledige tabellen verwijs ik u door naar bijlage 5.

Tabel 15: Eigen aandeel kosten van kinderen (maandbedragen)

1 kind (0 t/m 5 jaar):

Netto gezinsinkomen (in EUR):	Eigen aandeel kosten (in EUR):
1500-2000	195-280
2000-2500	280-365
2500-3000	365-450
3000-3500	450-535
3500-4000	535-620
4000-4500	620-705
4500-5000	705-790
5000 en meer	Vanaf 790

Bron: Eigen bewerking van bijlage2009 Rapport Alimentatienormen, 2009.

4.2.2 Draagkracht

Vaak is de draagkracht de bepalende factor voor de alimentatie, aangezien de behoefte aan kinderalimentatie wel eens het bedrag van de draagkracht overschrijdt. Om de draagkracht van de onderhoudsplichtige te berekenen werd er in het Tremarapport een rekenmethode uitgewerkt. Deze methode wordt hier in grote lijnen uitgezet.

Figuur 7: Rekenschema voor de berekening van de draagkracht

INKOMSTEN	
Netto besteedbaar inkomen volgens de netto- of brutomethode	
- LASTEN	
Bijstandsnorm	) = DRAAGKRACHTLOOS INKOMEN
Andere relevante lasten	
= DRAAGKRACHTRUIMTE	
DRAAGKRACHT = bepaald percentage van de draagkrachtruimte	

Bron: Werkgroep alimentatienormen, 2009: 11

De inkomsten kunnen berekend worden via de netto- of de brutomethode. Indien het inkomen van de onderhoudsplichtige lager is dan 2 000 EUR wordt de nettomethode gebruikt. Hogere inkomens, ondernemers, inkomsten waarop geen loonheffing wordt ingehouden of inkomsten die niet belast worden in box 1 worden via de brutomethode bepaald. In box 1 wordt het inkomen uit werk en woning belast, waaronder onder andere loon uit dienstverband, winst uit onderneming, inkomen uit overige werkzaamheden, inkomen uit sociale uitkeringen en pensioen, inkomen uit lijfrente producten, inkomen uit alimentatie en eigen woning forfait (HomeFinance, 2009).

Bij de nettomethode wordt er bij de berekening enkel gebruik gemaakt van nettobedragen, terwijl de brutomethode de brutobedragen en fiscale elementen in rekening brengt. Deze methodes uitgebreid bespreken zal ons te ver van de kern brengen. Voor een gedetailleerd schema van beide berekeningen verwijs ik u dan ook door naar bijlage 6.

Eens men de inkomsten van de onderhoudsplichtige kent, worden deze vermindert met het bedrag aan bijstandsuitkering. Men brengt dit in rekening aangezien een persoon ook minimaal in zijn eigen behoeften moet kunnen voorzien. Aangezien wetsartikel 400 B.W. stelt dat de kinderalimentatie voorrang heeft op alle andere onderhoudsgerechtigden, wordt hier de bijstandsnorm van een alleenstaande gebruikt. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele nieuwe partner, aangezien hij of zij geacht wordt in het eigen levensonderhoud te kunnen voorzien in tegenstelling tot een kind.

Tabel 16: Bijstandsnorm inclusief vakantietoeslag en wooncomponent (maandbedragen in EUR)

Jaar	2006	2007	2007	2008	2008	2009	2009
Maand	Juli	Januari	Juli	Januari	Juli	Januari	Juli
Alleenstaande	846	866	872	882	891	899	907

Bron: Werkgroep alimentatienormen (Bijlage Tremarapport), 2009

Verder wordt er ook rekening gehouden met relevante lasten waar de onderhoudsplichtige mee te maken heeft. Hieronder vallen onder meer huwelijkse schulden, kosten verbonden met de omgangsregeling, woonlasten enzovoort.

Wanneer men de inkomsten vermindert met het bedrag aan lasten, bekomt men de draagkrachtruimte. Indien de draagkrachtruimte een positief bedrag is, is de onderhoudsplichtige in staat om alimentatie te betalen. De uiteindelijke draagkracht is slechts een percentage van de draagkrachtruimte, om de onderhoudsplichtige in staat te stellen ook te kunnen voldoen aan lasten die niet werden opgenomen in de berekening. Voor de kinderalimentatie bedraagt dit percentage 70 procent.

4.2.3 Kinderalimentatie

De alimentatie zal bepaald worden door de vergelijking van de noden van de onderhoudsgerechtigde en de draagkracht van de onderhoudsplichtige.

Indien beide ouders een positief bedrag uitkomen bij de draagkrachtruimte, maar de draagkracht van de ouders niet groter is dan de noden van het kind, zal de alimentatie beperkt worden tot het bedrag van ieders draagkracht. Indien daarentegen de draagkracht groter is dan de noden van het kind, kan er gebruik gemaakt worden van een draagkrachtvergelijking.

Om de kosten van het kind te verdelen over beide ouders, bestaat er volgende formule (Werkgroep alimentatienormen, 2009):

$$\left(\text{Ieders draagkracht} / \text{Totale draagkracht} \right) \times \text{De noden}$$

4.3 Vergelijking methodes in België en Nederland

De methodes ontworpen in België en Nederland werden theoretisch reeds uitgebreid toegelicht. Om te onderzoeken wat de uitkomsten van de methodes in de praktijk zijn, wordt een situatie geschetst en onderzocht wat de resultaten zijn bij toepassing van de drie methodes, met name de methode Renard, de methode van de Gezinsbond en de Tremanormen.

4.3.1 Situatieschets

Een gezin met een kind van 11 jaar en een kind van 15 jaar, beschikt over een maandelijks gezinsinkomen van 3 600 EUR. De moeder verdient 1 500 EUR, de vader 2 100 EUR. Andere inkomsten zijn roerende inkomsten ten bedrage van 50 EUR, welke gelijk verdeeld worden over beide ouders. Voor de verschillende bijdragen, waaronder

de kinderbijslag, het leefloon voor een alleenstaande enzovoort gaan we uit van de bedragen bepaald door de Belgische overheid, aangezien we de verschillen willen bekijken die de methodes zelf opleveren. De kinderbijslag en studietoelagen worden toegekend aan de moeder. De kinderen verblijven 60 procent van de tijd bij de moeder.

4.3.2 Cijfervoorbeeld methode Renard

	MOEDER	VADER	SAMEN
FINANCIELE SITUATIE			
Netto inkomen	1525	2125	3650
% in het totaal inkomen	41,78%	58,22%	100%
Kinderbijslag	237,73	0	237,73
Totaal inkomen	1762,73	2125	3887,73
EQUIVALENTIESCHAAL RENARD			
Coëfficiënt kost van het kind			0,465
KOSTEN			
Werkelijke kosten			1233,99
Nettokosten			996,26
VERDEELSLEUTEL			
Onderhoud kinderen volgens verblijfsregeling	60%	40%	100%
Brutokosten	740,39	493,60	1233,99
Nettokosten	416,25	580,01	996,26
Kinderbijslag	237,73	0	237,73
TE BETALEN ONDERHOUDSGELD			
Saldo (negatief saldo is de te betalen onderhoudsbijdrage)	86,42	-86,42	

Via de methode Renard wordt gevonden dat in deze situatie de vader een maandelijkse onderhoudsbijdrage zal moeten betalen van 86,42 EUR.

4.3.3 Cijfervoorbeeld methode Gezinsbond

1. Bepaling netto gezinsinkomen		Moeder	Vader	Totaal		
Netto maandelijks beroepsinkomen		1500,00	2100,00	3600,00		
Roerende inkomsten		25,00	25,00	50,00		
Netto onroerende inkomsten (bruto x 60%)		0,00	0,00	0,00		
Subtotaal		1525,00	2125,00	3650,00		
- bedrag leefloon alleenstaande		725,79	725,79			
Resultaat		799,21	1399,21	2198,42		
Procentuele inkomensverdeling		36,35%	63,65%	100,00%		
Kinderbijslag		237,73	0,00	237,73		
Studietoelage en -financiering (op maandbasis)		0,00	0,00	0,00		
Fiscaal voordeel kinderopvang (op maandbasis)		25,00	0,00	25,00		
TNG (totaal netto gezinsinkomen) (f = a+c+d+e)				3912,73		
2. Berekening van werkelijke kosten (obv TNG)						
Kind x	Leeftijd	CF x 130%	PWK	OK	KOK	Totale bruto werkelijke kost
		Theoretische kost				
Kind 1	15	0,3104	926,92	97,91	0,00	1024,83
Kind 2	11	0,2729	838,79	46,59	25,00	910,37
Totaal		0,5833	1765,70	144,50	25,00	1935,20
- Kinderbijslag						237,73
- Studietoelage en - financiering (op maandbasis)						0,00
- Fiscaal voordeel kinderopvang (op maandbasis)						25,00
Totale NETTO werkelijke kost (I = k-c-d-e)						1672,47
3. Opsplitsing van bruto werkelijke kosten volgens (verblijfs)regeling			Totaal	Moeder	Vader	
3.1 Verblijfsgebonden kosten	51,739% x (h)		913,56			
Verblijfsregeling			100%	60%	40%	
Verdeling verblijfsgebonden kosten			913,56	548,13	365,42	
3.2 Niet-verblijfsgebonden kosten						
Kleding en schoeisel	10,448% x (h)		184,48	92,24	92,24	
Gezondheidszorgen	3,617 x (h)		63,87	31,93	31,93	
Vervoer en communicatie	15,773% x (h)		278,50	139,25	139,25	
Cultuur en ontspanning	8,376% x (h)		147,90	73,95	73,95	
Sparen	10,047% x (h)		177,40	88,70	88,70	

Verdeling niet-verblijfsgebonden kosten	852,15	426,07	426,07
Verdeling (niet-)verblijfsgebonden kosten (m + n)	1765,70	974,21	791,50
Verdeling studiekosten	144,50	72,25	72,25
Verdeling kosten voor kinderopvang	25,00	25,00	0,00
Verdeling totale kosten (p = o + i + j)	1935,20	1071,46	863,75
4. Opsplitsing van netto werkelijke kosten volgens inkomensverdeling			
Procentuele inkomensverdeling	100%	36,35%	63,65%
Totale netto werkelijke kosten = (l) x % ink.verd.	1672,47	608,01	1064,46
Kinderbijslag	237,73	237,73	0,00
Studietoelage en -financiering	0,00	0,00	0,00
Fiscaal voordeel kinderopvang	25,00	25,00	0,00
Resultaat (p-q-c-d-e) (indien neg. bijdrage betalen)	0,00	200,72	-200,72

Indien de onderhoudsbijdrage via de methode van de gezinsbond berekend wordt, komt men tot een resultaat van 200,72 EUR aan onderhoudsbijdrage, te betalen door de vader. Het grote verschil tussen de bedragen bekomen door de methode Renard en de methode van de Gezinsbond kan ondermeer verklaard worden door een verschil in de percentages van de inkomensverdeling. De methode van de Gezinsbond berekent de percentages inkomensverdeling na aftrek van het leefloon, waardoor de vader in deze situatie op een hoger percentage uitkomt dan bij de methode Renard. Dit betekent dat de vader meer zou moeten bijdragen in de kosten van het kind, aangezien dit naargelang de middelen van de ouders gebeurt.

4.3.4 Cijfervoorbeeld Tremanormen

BEHOEFTE:

Kosten van kinderen = 26 % van 3 650,00 EUR = 949,00 EUR

- Kinderbijslag = 237,73 EUR

Eigen aandeel in kosten = **711.27 EUR**

DRAAGKRACHT:

	Moeder	Vader
Inkomen	1525,00	2125,00
- Bijstandsnorm	725,79	725,79
- Relevante lasten		
Woonlast	207,00	207,00
Bezoekkosten		45,00
Aflossing schuld		50,00
Premie ziektekostenverzekering	100,00	100,00
= Draagkrachtruimte	429,21	997,21
+ Fiscaal voordeel		95,00
Waarvan 70 % = Draagkracht	300,45	764,55

Gezamenlijke draagkracht = 300,45 EUR + 764,55 EUR = **1065,00 EUR**

De draagkracht (1065 EUR) is groter dan de behoefte (711,27 EUR), dus maken we gebruik van de draagkrachtverdeling.

VERDELING: ((Ieders draagkracht / Totale draagkracht) x De behoefte)

Moeder: $(300,45 / 1065,00) \times 711,27 = 200,66$ EUR

Vader: $(764,55 / 1065,00) \times 711,27 = 510,61$ EUR

De tremanormen stellen dat in deze situatie de moeder een bijdrage in de kosten van de kinderen moet leveren à rato van 200,66 EUR en de vader een bijdrage moet leveren van 510,61 EUR. Deze bedragen stellen de maximumbedragen voor die aan alimentatie geheven kunnen worden. Bij deze methode wordt, in tegenstelling tot de methode Renard of deze van de Gezinsbond, geen rekening gehouden met wat de ouders reeds bijdragen in de kosten van het kind. Dit verklaart de hogere bedragen.

5 PRAKTIJK

De theorie vermeldt een waaier aan elementen waar men rekening mee zou moeten houden bij het bepalen van de onderhoudsbijdrage voor kinderen. In de praktijk zal men echter niet met elk element rekening (kunnen) houden. De belangrijkste elementen bij de begroting, het eventuele gebruik van een rekenmethode, gedachten over het recent door de Kamer goedgekeurde wetsvoorstel en meer zal in dit hoofdstuk besproken worden.

5.1 Problematiek

Advocaten en rechters zijn bekend met het probleem rond de begroting van onderhoudsgelden. Vooral naar de cliënten toe, vinden advocaten dit een probleem. Zij kunnen immers geen duidelijk antwoord geven op de vragen i.v.m. de hoogte van de onderhoudsbijdrage. Ondanks de perceptie van de klanten bestaan er nog geen wettelijke richtlijnen hieromtrent. De heer Vrancken, vrederechter van Genk, omschrijft de begroting van de onderhoudsbijdrage als "nattevingerwerk".

De betrokken partijen bij een scheiding melden eveneens dit probleem van de begroting van de onderhoudsbijdragen. Zij hebben vaak geen idee in verband met de hoogte van de bijdragen. Zelfs indien zij zich op voorhand verdiepen in dit onderwerp kan de uiteindelijke uitkomst veel verschillen met hun perceptie.

Deze onduidelijkheid en een individuele, subjectieve beoordeling zorgt dan ook dat er verschillen merkbaar zijn tussen collega-advocaten en -rechters. Echter niemand stelt dat deze verschillen vrij groot zijn. Mevrouw Thury merkte op dat er kleine individuele verschillen met betrekking tot de onderhoudsbijdrage zijn tussen verschillende rechters en dat zelfs dezelfde rechter eenzelfde zaak anders zou kunnen beoordelen op ander tijdstippen. De heer Vrancken die voor zijn ambt van vrederechter, rechter in hoger beroep was, vermeldt dat hij geen uitgesproken verschillen merkte tussen de rechters. Indien dit toch het geval was, werd dit gelijkgetrokken in hoger beroep.

De ex-partners vermelden deze subjectiviteit van de rechters eveneens. Verschillende elementen, waaronder het geslacht of de persoonlijke situatie van de rechter, zouden wel eens een invloed kunnen hebben op de bepaling van de bijdrage.

5.2 Elementen

Bij de berekening van de onderhoudsbijdrage zijn er een aantal elementen waar vrijwel elke advocaat of rechter rekening mee houdt en een aantal elementen waar dit niet het geval is.

De belangrijkste elementen waar rekening mee gehouden wordt zijn de financiële situatie van de ouders (de inkomsten en de uitgaven) en de noden van het kind. Het is belangrijk dat er tussen deze twee elementen een afweging wordt gedaan, aangezien de onderhoudsplichtige nog in zijn eigen behoeften moet kunnen voorzien.

Voor een juiste bepaling van het inkomen kijkt men ook naar de wijziging van de financiële situatie ten gevolge van de scheiding. Wanneer beide ouders apart gaan wonen, zal de woonlast voor hen beiden stijgen waardoor men er financieel op achteruit gaat. Indien de ouder een werkloosheidsvergoeding krijgt, zal deze na de scheiding stijgen aangezien de gezinssituatie van gehuwde naar alleenstaande verandert. De ouder die de kinderen niet meer ten laste heeft, wordt belast op een groter deel van zijn of haar loon (de toeslag op de belastingsvrije som verdwijnt) waardoor hij/zij over minder inkomen beschikt dan voorheen. De ouder aan wie de kinderbijdrage wordt toegewezen, beschikt eveneens over een groter inkomen. Voormelde elementen hebben allemaal een impact op het inkomen van (één van) de ouders.

Bij zelfstandigen is er wel eens een probleem om het inkomen juist vast te stellen. Zij beweren bijvoorbeeld slechts over een laag inkomen te beschikken omdat de inkomsten in hun zaak geïnvesteerd moeten worden, maar tegelijk komt hun levensstandaard niet overeen met hun beweringen. Zij beschikken onder meer over een groot huis, een dure auto enzovoort. Er kan dan een deskundige worden aangesteld om te onderzoeken wat deze persoon nu juist verdient. Het tegenovergestelde kan echter ook waar zijn. Zo vermeldt een zelfstandige, gescheiden

vader, dat zijn inkomen op het moment dat de onderhoudsbijdrage bepaald werd uitzonderlijk hoog lag. Met als gevolg dat de onderhoudsbijdrage eveneens hoger ligt, terwijl het inkomen van deze persoon de jaren erna weer lager lag.

De lasten van de ouders moeten eveneens in rekening gebracht worden. Hierbij moet er gedacht worden aan eventuele huurkosten, de aflossing van een lening, de kosten van levensonderhoud enzovoort.

Verder wordt er ook naar de noden van het kind gekeken. De leeftijd van het kind, de studies, speciale kosten, specifieke inkomsten van het kind kunnen allemaal een rol spelen. Deze specifieke inkomsten moet wel genuanceerd worden. Er wordt wel eens rekening gehouden met inkomsten van het kind uit een leercontract of een stage. De onderhoudsplichtige kan dan gehouden worden tot een lagere bijdrage in de kosten. Uitzonderlijk wordt er rekening gehouden met de rente van een groot vermogen waarover het kind beschikt. Geld dat het kind verdient door een vakantiejob of weekendwerk wordt geacht een extraatje voor het kind te zijn en mag dus geen impact hebben op de bijdrage. In bijlage 7a, in het vonnis van het Hof van Beroep te Antwerpen van 25 juni 2008, wordt er over deze situatie gepleit. In dit vonnis wordt er ondermeer rekening gehouden met de inkomsten van de student uit een leercontract om de onderhoudsbijdrage voor deze persoon te verlagen. Men stelt dat hij met dit inkomen, gedeeltelijk, in zijn eigen onderhoud kan voorzien.

Met de bijzondere kosten wordt er vaak geen rekening gehouden in de onderhoudsbijdrage zelf, maar deze kosten worden wel in het vonnis omschreven en verdeeld onder de ouders (vaak ieder de helft). Toch wordt er soms een hoger bedrag aan onderhoudsbijdrage voor de kinderen en een lager bedrag aan bijzondere kosten toegekend indien de ouders niet goed met elkaar overeen komen en omgekeerd. Dit ter vermijding van vele conflicten over deze bijdrage, meldt mevrouw Vanbockrijck. Een andere maatregel om latere conflicten te vermijden volgens de heer Vrancken, is het eng formuleren van de buitengewone kosten. Er is een definitie uitgewerkt door enkele rechters, die in vonnissen kan worden vermeld. Onder de buitengewone kosten wordt door hen begrepen: de buitengewone studiekosten na aftrek van eventuele binnenlandse of buitenlandse studietoelagen of bijzondere beurzen, de buitengewone medische uitgaven na aftrek van de tussenkomst door de mutualiteit, een hospitalisatieverzekering of een eventueel andere aanvullende verzekering en de huur

of aankoop van een muziekinstrument. Voor de volledige opsomming van deze definitie verwijs ik u door naar bijlage 3a. Een andere, soortgelijke opsomming van de buitengewone kosten kan worden teruggevonden in bijlage 7b, in het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt, zetelend in kortgeding.

Een andere factor waar advocaten en rechters rekening mee houden is de verblijfsregeling. De mate waarin zij hier rekening mee houden, verschilt van persoon tot persoon. Verder hangt dit eveneens af van de verschillende vormen van verblijfsregeling. Enerzijds het je het klassieke systeem, waarin bijvoorbeeld de onderhoudsplichtige ouder zijn kind(eren) één weekend om de veertien dagen en de helft van de vakantiedagen ziet, anderzijds heb je de week/week regeling. In de week/week regeling worden beide ouders geacht evenveel bij te dragen in natura, waardoor er hier vooral sprake zal zijn van een kostenregeling. In het klassieke systeem wordt er slechts in beperkte mate rekening gehouden met de bijdrage in natura van de onderhoudsplichtige. Mevrouw Vanbockrijck vermeldt dat onderhoudsplichtige ouders wel eens klagen over de onderhoudsbijdrage die ze toch moeten doorbetalen wanneer het kind bij hem of haar verblijft. Hier wordt echter geen rekening mee gehouden. Indien de onderhoudsplichtige ouder echter geen contact meer heeft met het kind, kan de onderhoudsbijdrage verhoogd worden aangezien de bijdrage in natura nu volledig ten laste van de andere ouder ligt. Een bijkomende opmerking handelt omtrent de bijdrage in natura. De ouder die in natura in het levensonderhoud voorziet, is niet uitgesloten van een extra bijdrage te leveren voor het kind. Zo kan een moeder bijvoorbeeld weer fulltime gaan werken, waardoor haar inkomen stijgt evenals haar bijdrage voor het kind.

Een volgende factor waar echter niet iedereen rekening mee houdt is de fiscale aftrekbaarheid van de betaalde onderhoudsbijdrage. De onderhoudsbijdrage die men betaalt aan de onderhoudsgerechtigde, kan voor 80 procent afgetrokken worden. Dit werd echter al in detail besproken in hoofdstuk 3. Een reden waarom geen rekening met dit fiscale element gehouden wordt, is het niet onmiddellijk genieten van dit voordeel. De persoon zou dan gehouden worden tot een hogere bijdrage, maar ontvangt pas na twee jaar een fiscaal voordeel. De heer Vrancken meldt dat hij nauwelijks rekening houdt met dit element bij lagere inkomens, maar dat dit bij hogere inkomens toch een grotere rol kan spelen. Mevrouw Thury meldt dat zij deze factor wel in rekening brengt. Zij doet dit door rekening te houden met het netto-

belastbaar inkomen, in plaats van het netto-inkomen, waardoor dit fiscale effect gecompenseerd wordt. In het vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Hasselt, zetelend in kortgeding, van 19 februari 2009, wordt deze werkwijze ter sprake gebracht. Dit vonnis kan u terugvinden in bijlage 7b.

Een andere, interessante factor die naar boven kwam tijdens het interview met mevrouw Vanbockrijck, is de 'exceptie van onwaardigheid'. Dit houdt verband met de houding van het kind. Deze exceptie van onwaardigheid staat niet in de wet beschreven. Indien het kind geen contact meer wil hebben met de onderhoudsplichtige ouder, zal hij of zij toch deze onderhoudsbijdrage moeten blijven betalen. In de praktijk houdt de rechtsleer en rechtspraak soms toch rekening met de houding van het kind. Een kind en zijn ouders zijn namelijk, op basis van artikel 371 B.W., op elke leeftijd respect aan elkaar verschuldigd. Bij flagrante miskenning van het recht van de ouders op eerbied vanwege hun kind, kan de voortgezette tussenkomst van de ouders in de kosten van onderhoud en opleiding verbeuren (Senaeve, 1995). Dat deze exceptie van onwaardigheid niet snel toegepast wordt, vinden we terug in bijlage 7d in de uitspraak van het vredegerecht in Genk. Een ernstig verstoorde verstandhouding tussen de vader en zijn kind vormt immers geen reden tot stopzetting van de onderhoudsbijdrage, aldus de vrederechter.

De studies van het kind kunnen overigens wel eens voor discussie zorgen. Artikel 203 § 1 vermeldt dat de onderhoudsplicht van de ouders doorloopt tot de opleiding voltooid is. "Aangezien de ouder deze plicht serieus moet nemen, moet het kind zijn studies evenzeer serieus nemen", aldus mevrouw Vanbockrijck. "Een jaar overdoen is geen reden om de plicht op te heffen, maar men moet ook niet prins student uithangen". De uitspraak van het vredegerecht te Genk, terug te vinden in bijlage 7d, toont aan dat – hoewel dit niet het onderwerp van het vonnis is – de student recht blijft hebben op een onderhoudsbijdrage van de ouder na twee niet-geslaagde studie jaren.

Advocaten en rechters proberen rekening te houden met voormelde elementen. Zij zijn echter afhankelijk van de stukken die hun cliënten respectievelijk de advocaten binnenbrengen. Vaak beperken deze zich tot het loonbriefje en een bankafschrift in verband met de lening die wordt afbetaald. De heer Vrancken vermeldt ook dat – hoewel dit geen excuus mag zijn, volgens hem – tijdsgebrek verhindert dat er

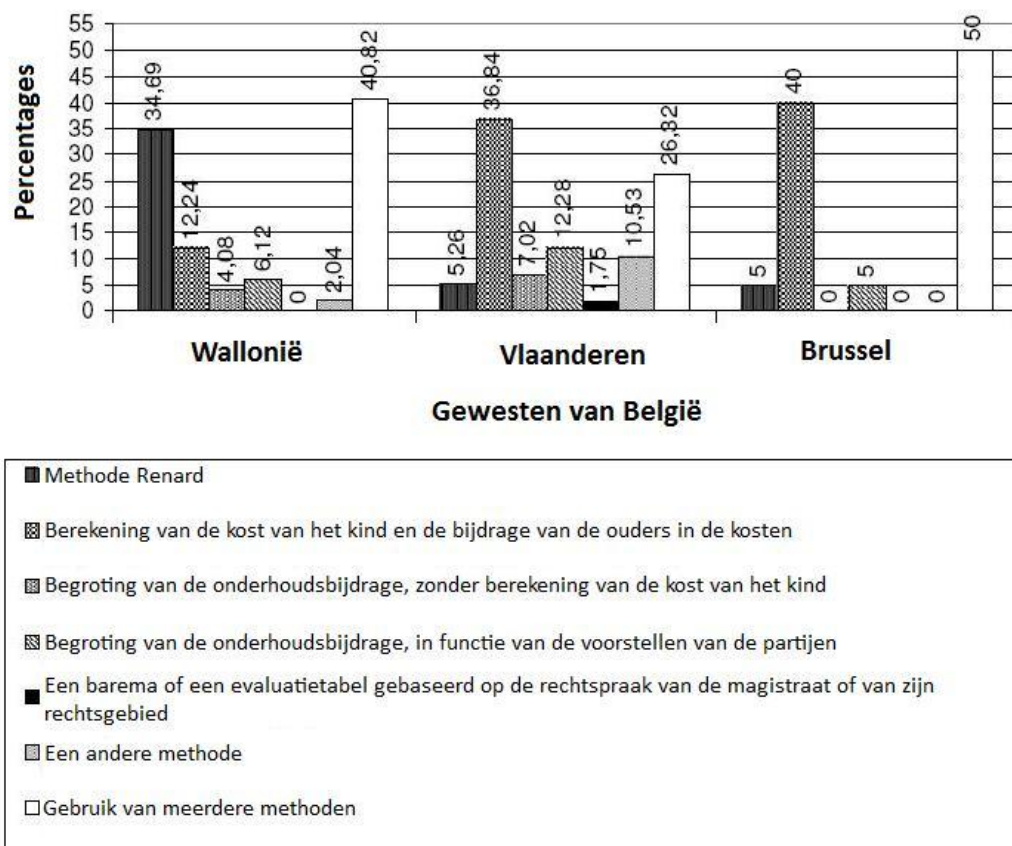
uitgebreide berekeningen worden gemaakt om de onderhoudsbijdrage te begroten. Een richtlijn die dan ook wel vaker gebruikt wordt, is de begroting van de onderhoudsbijdrage op ongeveer tien procent van het inkomen te beramen.

De betrokken partijen bij een scheiding hebben echter niet het gevoel dat er met een waaier aan elementen rekening gehouden wordt. Het gebrek aan motivering over het tot stand komen van de onderhoudsbijdrage in het vonnis, is hier mede schuldig aan. Hierdoor komen de bepaalde onderhoudsbijdragen vaker over als "niet correct".

5.3 Rekenmethode

Uit een enquête van Bonsang et al. (2007) onder 128 magistraten blijkt dat zij een verscheidenheid aan methodes hanteren om de onderhoudsbijdrage te begroten. De meest gebruikte methode in Wallonië is de methode Renard, terwijl men in Vlaanderen en Brussel vaker gebruik maakt van de kost van het kind.

Figuur 8: Percentages van de door magistraten toegepaste methoden, per gewest

Bron: Bonsang et al., 2007:32

In het wetsvoorstel dat recent werd goedgekeurd door de Kamer werd geopperd om een rekenmethode als objectieve methode in te voeren. Uit de interviews blijkt echter dat vrijwel niemand professioneel reeds gebruik maakt van een rekenmethode en zij eerder sceptisch staan tegenover een rekenmethode.

Indien er gebruik gemaakt wordt van een rekenmethode door rechters of advocaten is dit niet ter begroting van de onderhoudsgelden maar eerder als een richtlijn. De methode van de Gezinsbond wordt dan hiervoor gebruikt, de methode Renard wordt eerder toegepast in Wallonië. De kritieken op de rekenmethodes houden onder andere in dat zij te ingewikkeld zijn, dat er veel parameters zijn die niet volledig ingevuld kunnen worden wegens beperkte informatie van de cliënten, dat zij te lage bedragen genereren in het geval van zelfstandigen enzovoort.

Toch is de meerderheid van de advocaten wel voorstander van objectievere criteria. Dit komt immers de rechtszekerheid en rechtvaardigheid ten goede. Maar er moet ruimte blijven voor eigen appreciatie. Er zijn immers altijd wel subjectieve elementen die niet vervat kunnen worden in een formule, waar de rechter naar eigen inzicht zal moeten beslissen.

De betrokken partijen bij een scheiding zijn eveneens voorstander van een objectieve methode ter bepaling van de onderhoudsbijdragen. Zij verkiezen zelfs een rekenmethode naar het type van het model Renard. Deze methode houdt immers rekening met de bijdragen in de kosten die kunnen geleverd worden in functie van het inkomen en de bijdragen die reeds geleverd worden.

6 CONCLUSIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste punten opgesomd in verband met de onderzoeksvraag , die als volg luidt: 'Welke elementen bepalen mee de hoogte van een onderhoudsbijdrage?'. Eerst zullen de gelijkenissen en de verschilpunten van de theorie en de praktijk besproken worden, waarna het gebruik van rekenmethodes aangehaald zal worden.

6.1 Vergelijking

De elementen die meespelen bij de bepaling van de onderhoudsbijdrage, die voortvloeit uit het artikel 203 Burgerlijk Wetboek in verband met de onderhoudsplicht, zijn vrij uitgebreid in theorie. Advocaten en rechters zouden onder andere rekening moeten houden met het inkomen van de ouders, de kosten van de kinderen, de elementen die deze kosten van kinderen beïnvloeden, de verblijfsregeling, de fiscale elementen en de bijdragen van de overheid.

In de praktijk blijkt dat advocaten en rechters vermelden rekening te willen houden met de meerderheid van deze elementen. Vaak zijn zij echter beperkt door de stukken die hun cliënten binnenbrengen, waardoor zij slechts in beperkte mate deze elementen in de begroting van de onderhoudsbijdrage kunnen meenemen.

Het inkomen van de ouders zou volgens de theorie de som moeten zijn van alle beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten. In de praktijk is men echter vaak alleen op de hoogte van de beroepsinkomsten van de ouder, aan de hand van een loonbrief. In de vonnissen die mij ter beschikking werden gesteld, heb ik bijvoorbeeld niet opgemerkt dat er rekening werd gehouden met de roerende of onroerende inkomsten van de ouder. Wel wordt er rekening gehouden met de lasten van de ouders waaronder de afbetalingssommen van een lening, de kosten van levensonderhoud, de woonlasten enz.

De kosten van de kinderen kunnen via equivalentieschalen bepaald worden, aldus de theorie. De kost van een kind is dan gelijk aan het extra inkomen waarover een gezin met kinderen moet beschikken om een zelfde levensstandaard als een gezin zonder kinderen te behouden. In de praktijk wordt de kost van een kind echter niet via een equivalentieschaal bepaald. Wel kijkt men naar de leeftijd van het kind, een ouder kind kost namelijk meer dan een jonger kind, speciale studies van het kind, de hobby's van het kind, bijzondere medische zorgen enzovoort om de onderhoudsbijdrage vast te stellen. Buitengewone kosten worden vaak niet in de onderhoudsbijdrage inbegrepen, maar via een verdeelsleutel onder de ouder verdeeld. Vaak zal elke ouder tot de helft van deze kosten gehouden worden.

Verder stelt de theorie dat de verblijfsregeling een verdeelsleutel kan zijn voor de kosten van de kinderen. Wanneer de kinderen bij de ouder verblijven, wordt deze ouder geacht in natura bij te dragen. Hij of zij draagt dus tijdens het verblijf van het kind bij in het levensonderhoud. Indien de kinderen gedurende 20 procent van de tijd bij de ene ouder verblijven, wordt verwacht dat deze ouder ook 20 procent van de kosten draagt. In de praktijk wordt hier echter slechts rekening mee gehouden indien er sprake is van co-verblijfsouderschap, waar de kinderen om de week bij de ouder verblijven. Beide ouders worden dan geacht evenveel in natura bij te dragen. In het klassieke systeem oftewel de weekendregeling wordt er weinig rekening gehouden met de bijdrage in natura van de onderhoudsplichtige ouder, aangezien het hier om een eerder beperkte bijdrage gaat.

De theorie vermeldt dat er eveneens rekening moet worden gehouden met de fiscale elementen. Dit zijn onder andere de fiscale aftrek van de kinderopvang, de fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage en het aantal kinderen ten laste. In de praktijk wordt er wel eens rekening gehouden met de fiscale aftrek van de betaalde onderhoudsbijdrage en het aantal kinderen ten laste. Om de fiscale aftrek van de onderhoudsbijdrage in rekening te brengen, waarbij men 80 procent van de bijdrage mag aftrekken, wordt er gekeken naar het netto-belastbare inkomen in plaats van de netto-inkomsten. Aangezien het bedrag van het netto-belastbare inkomen hoger ligt, compenseert dit het effect van het fiscale voordeel. Het aantal kinderen ten laste heeft een invloed op het inkomen, waar dan ook rekening mee gehouden wordt.

Als laatste element vermeldt de theorie de bijdragen van de overheid. Deze kunnen een invloed hebben op het beschikbare inkomen van de ouder of op de kosten van de kinderen. Onder deze bijdragen vallen de kinderbijslag en de school- en studietoelagen. In de praktijk wordt er eveneens rekening gehouden met de kinderbijslag. De ouder aan wie deze wordt toegewezen, beschikt immers over een groter inkomen. De school- en studietoelagen worden in rekening genomen bij het bepalen van de buitengewone kosten. De buitengewone schoolkosten moeten immers eerst verminderd worden met het bedrag aan eventuele beurzen en studietoelagen.

Bijkomende elementen die naar voren kwamen tijdens de interviews zijn de exceptie van onwaardigheid en de inkomsten van het kind. Hier wordt echter slechts zelden rekening mee gehouden.

Interviews met personen die gescheiden zijn, gaven aan dat men niet de indruk heeft dat er met veel van voornoemde elementen rekening gehouden wordt. Een gebrek aan motivering van de begroting van de onderhoudsbijdrage en de mogelijke subjectiviteit van de rechter zorgt ervoor dat men de bekomen onderhoudsbijdrage minder snel zal aanvaarden.

De vergelijking van de theorie en de praktijk toont aan dat er overeenkomsten tussen beide zijn. De theorie is echter een stuk uitgebreider, maar wegens een gebrek aan tijd of een gebrek aan bewijsstukken geldt dit niet voor de praktische toepassing. Het element dat een grote rol speelt in de bepaling van de onderhoudsbijdrage is het inkomen van de ouders. Een richtlijn die vaak wordt gehanteerd, is het begroten van de onderhoudsbijdrage voor kinderen op ongeveer 10 à 15 procent van het inkomen van de onderhoudsplichtige. De elementen die een invloed hebben op dit inkomen, o.a. de kinderbijslag, de kinderen ten laste, de lasten, een werkloosheidsuitkering die stijgt wegens verandering van het statuut enz. worden dan ook in rekening genomen.

6.2 Rekenmethoden

In dit werkstuk werden drie objectieve methodes besproken. Dit waren de methode Renard, de methode van de Gezinsbond en de Tremanormen. Uit de bevraging blijkt

dat advocaten en rechters voorstander zijn van een meer objectieve berekening van de onderhoudsbijdrage, maar dat zij hun twijfels hebben bij de invoering van een rekenmethode. Nochtans werd dit in het wetsontwerp 'ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen' aangehaald.

De methode Renard en de methode van de Gezinsbond gaan allebei uit van de werkelijke bijdrage van de ouders in de kosten van het kind en hoeveel zij zouden moeten bijdragen. Het verschil hiertussen is dan de onderhoudsbijdrage. Deze methoden zijn echter niet perfect en krijgen dan ook kritiek. Theoretische punten van kritiek handelen vooral omtrent de coëfficiënten in de equivalentieschaal. In de praktijk hebben advocaten en rechters vooral kritiek op de hoeveelheid parameters. Zoals reeds vermeld, beschikken zij vaak slechts over beperkte informatie waardoor niet alle parameters correct kunnen worden ingevuld. Dit geeft dan uiteraard een vertekend resultaat. Een rekenmethode kan ook niet het inzicht van de rechter of advocaat vervangen, aangezien er ook rekening moet worden gehouden met subjectieve elementen die nooit allemaal in een formule vervat kunnen worden.

De Tremanormen gaan uit van de behoefte van het kind en de draagkracht van de ouders. Het minimum van beide uitkomsten is het maximumbedrag aan alimentatie. De behoefte van het kind werd in tabellen gegoten naargelang de leeftijd van het kind en het inkomen van de ouders. De draagkracht van de ouders is een percentage van de draagkrachtruimte, wat bekomen wordt door de inkomsten van de ouders te verminderen met de lasten. Deze methode vereist eveneens heel wat informatie, met name over het inkomen en de lasten van de ouders. Niettemin wordt deze methode vrijwel algemeen in Nederland toegepast.

Uit al deze gegevens kan besloten worden dat hoewel advocaten en rechters behoefte hebben aan een objectieve methode, zij geen strikte rekenmethode verkiezen. Er moet altijd ruimte blijven voor persoonlijk inzicht. Het opstellen van minimumbedragen aan onderhoudsbijdrage, naargelang de leeftijd van het kind en het gezinsinkomen kan een oplossing zijn. Deze bedragen zijn een richtlijn voor de rechter. Hij of zij kan naargelang de omstandigheden dit bedrag echter aanpassen. Een duidelijke motivering van de elementen die een rol gespeeld hebben in het bepalen van het bedrag zijn wel noodzakelijk.

LIJST VAN GERAADPLEEGDE WERKEN

Literatuur:

Alimentatieplicht. (n.d.). *Onderhoudsplicht ten aanzien van kinderen*. Gevonden op 5 augustus 2009, via <http://www.alimentatieplicht.nl/kinderalimentatie/onderhoudsplicht>

Beel, V. (2009). *Kindergeld splitsen bij co-ouderschap*. Gevonden op 26 oktober 2009, via <http://www.standaard.be/Artikel/Detail.aspx?artikelId=S12E5HUO>

Belgische Federale Overheidsdiensten. (2008). *De feitelijke scheiding*. Gevonden op 11 mei 2009, via http://www.belgium.be/nl/familie/koppel/scheiding/feitelijke_scheiding/

Belgische Federale Overheidsdiensten. (2008). *De scheiding van tafel en bed*. Gevonden op 11 mei 2009, via http://www.belgium.be/nl/familie/koppel/scheiding/scheiding_van_tafel_en_bed/

Belgische Federale Overheidsdiensten. (2008). *Fiscale aftrek van de opvangkosten voor kinderen onder de 12 jaar*. Gevonden op 29 oktober 2009, via http://www.belgium.be/nl/nieuws/2008/news_fiscale_aftrek_opvangkosten_kinderen.jsp

Bonsang, E., Casman, M.T., Gérin, G. & Pestieau, P. (2007). *Les contributions alimentaires pour les enfants*. Ecole de gestion de l'université de Liège.

Brouwers, S. & Govaerts, M. (2004). *Alimentatievorderingen*. Wolters Kluwer, Mechelen.

Coemans, Y. (2004). Minimumkosten van kinderen: een basisbegrip. *Gezinsbeleid in Vlaanderen*. 33 (4), 3-16

Coemans, Y. (2004). Kost elk kind een huis? *Gezinsbeleid in Vlaanderen*. 33 (4), 29-32

Coemans, Y. & Windey, P. (2004). Onderhoudsgelden voor kinderen berekenen. *Gezinsbeleid in Vlaanderen*. 33 (4), 33-45

Delbeecke, S. (n.d). *Als samenwonenden uit elkaar gaan*. Gevonden op 18 maart 2009, via <http://dialoog-iever.be/documents/samenwonendengaanuitelkaar.pdf>

Dijksterhuis, B.M. (2008). *Rechtens normeren de alimentatiehoogte. Een empirisch onderzoek naar rechterlijke samenwerking in de Werkgroep Alimentatienormen (1975-2007)*. Doctoraats proefschrift, Universiteit Leiden. Gevonden op 7 augustus 2009, via <https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/13074/1/dijksterhuis-binnenwerk+proefschrift.pdf>

Eén op vijf onderhoudsplichtigen betaalt nooit alimentatie. (2006, 3 mei). *Het Belang van Limburg*. Gevonden op 20 april 2009, via <http://www.hbvl.be/Archief/guid/een-op-vijf-onderhoudsplichtigen-betaalt-nooit-alimentatie.aspx?artikel=74bf3814-b5e3-4508-b283-18b9903d302f>

FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie. (2009). *Echtscheidingen en huwelijken, in absolute aantallen en per hoofd van de bevolking (van 1866 tot 2007)*. Gevonden op 20 april 2009, via http://www.statbel.fgov.be/figures/d22_nl.asp#3

FOD Financiën. (2008). *Dienst voor alimentatievorderingen*. Gevonden op 20 april 2009, via <http://www.secal.belgium.be/index.php?page=3>

FOD financiën. (2008). *Ik betaal een onderhoudsuitkering. Onder welke voorwaarden zijn mijn stortingen aftrekbaar?* Gevonden op 9 juli 2009, via <http://www.fiscus.fgov.be/interfaofnl/vragen/ipp/ipp6.htm>

FOD Financiën. (2009). *Co-ouderschap*. Gevonden op 9 juli 2009, via <http://minfin.fgov.be/portail2/nl/themes/family/coouderschap/coouderschap.htm>

FOD Financiën. (2009). *Onder welke voorwaarden kan ik de kosten voor kinderopvang fiscaal aftrekken?* Gevonden op 10 juli 2009, via <http://fiscus.fgov.be/INTERFAOIFNL/Vragen/nursery/conditions.htm>

FOD Justitie (2005). *De jaarlijkse statistieken van de hoven en rechtbanken*. Gevonden op 6 oktober 2008, via http://www.just.fgov.be/img_justice/publications/pdf/161.pdf

FOD Kanselarij van de Eerste Minister. (2009). *Belastingvrij minimum en inkomen*. Gevonden op 9 juli 2009, via http://www.belgopocket.be/nl/030_List2_artikels_.php?ref=295&idBis=81&css_ID=c09

Gerlo, J. (1994). *Onderhoudsgelden*. Kluwer rechtswetenschappen België, Deurne.

Gezinsbond. (2009). *Bedragen leefloon*. Gevonden op 24 april 2009, via <http://www.gezinsbond.be/images/stories/studie/Onderhoudsgelden/indexcijfers.pdf>

HomeFinance. (2009). *Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning*. Gevonden op 5 augustus 2009, via <http://www.homefinance.nl/algemeen/informatie/inkomstenbelasting-box-1.asp>

Hooghten, Van, I. (2004). *Onderhoudsverplichting tussen ascendenten en descendentes*. Thesis. Katholieke Hogeschool Kempen. Gevonden op 25 maart 2009, via <http://www.f4j.be/doc/pdf/onderhoudsverplichting.pdf>

KAV-studiedienst, (2003). *Gids bij scheiding - wegwijs in het sociaal-juridische kluwen*. Standaard Uitgeverij, Antwerpen.

Lodewijckx, E. (2005). *Kinderen en scheiding van de ouders: een demografische schets*. Gevonden op 4 oktober 2008, via <http://aps.vlaanderen.be/cbgs/content/160.html>

Meesman, H. (2009). *Aandelen voor de lange termijn*. Gevonden op 26 mei 2009, via http://www.beursduivel.be/column/5748/Aandelen_voor_de_lange_termijn

Mey, De, M. (2008). *Fiscaal co-ouderschap: nog steeds manifest discriminerend bij nieuw samengestelde gezinnen!* Gevonden op 26 oktober 2009, via <http://www.taxtalk.be/nl/2008/02/20/fiscaal-co-ouderschap-nog-steeds-manifest-discriminerend-bij-nieuw-samengestelde-gezinnen/>

Muelenaere, De, M. (2008, 22 april). Une loi pour établir le vrai coût des enfants du divorce? *Le Soir*. Gevonden op 4 oktober 2008, via <http://www.lesoir.be/actualite/belgique/il-faut-objectiver-le-cout-2008-04-22-593356.shtml>

Neve, De, E. (2009). *Criteria bij de bepaling van onderhoudsgeld*. Gevonden op 29 maart 2009, via http://www.elfri.be/Familierecht/criteria_bij_de_bepaling_van_oudhoudsgelden.htm

NIS (2006). *Echtscheidingen en huwelijken, in absolute aantallen en per hoofd van de bevolking (van 1866 tot 2006)*. Gevonden op 20 september 2008, via http://www.statbel.fgov.be/figures/d22_nl.asp#3

SBO (n.d.). *Juridisch – Alimentatie – Onderhoudsgeld*. Gevonden op 17 september 2008, via <http://www.sbo.be/alimentatie/alimentatie1.htm>

Senaeve, P. (1995). *Co-ouderschap en omgangsrecht*. Gevonden op 11 november 2009, via http://books.google.be/books?id=4mPS_TnKHvQC&pg=PA48&lpg=PA48&dq=miskennening+van+het+recht+van+de+ouders+op+eerbied+vanwege+hun+kind&source=bl&ots=cEYQIBxNG3&sig=GIS1wd7j1jahb2NM_TScJOpymPY&hl=nl&ei=YDoAS8iTK4TQ-Qa0sOCiDQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CAgQ6AEwAA#v=onepage&q=miskenning%20van%20het%20recht%20van%20de%20ouders%20op%20eerbied%20vanwege%20hun%20kind&f=false

Senaeve, P. (2001). *Onderhoudsgelden*. Acco, Leuven.

Sociale Verzekeringsbank. (2009). *Hoeveel kinderbijslag krijgt u?* Gevonden op 4 augustus 2009, via http://www.svb.nl/int/nl/kinderbijslag/betaling/hoeveel_kinderbijslag_krijgt_u/index.jsp

Testaankoop. (n.d.). *Alimentatie niet betaald: wat te doen?* Gevonden op 20 april 2009, via www.test-aankoop-advies.be/ mailing/themas/gezin/alimentatie-niet-betaald-wat-te-doen/at_download/pdfArticle

Thesaurus zorg en welzijn. (2007). *Draagkracht*. Gevonden op 4 augustus 2009, via <http://www.thesauruszorgenwelzijn.nl/draagkracht.htm>

Thesaurus zorg en welzijn. (2007). *Kinderbijslag*. Gevonden op 10 juli 2009, via <http://www.encyclo.nl/begrip/kinderbijslag>

Tremmery, J. & Tremmery, M. (2005). *Onderhoudsgeld voor kinderen*. Antwerpen-Apeldoorn: Maklu.

Versluys-Dunesme, L. (2002). *Huwelijksmoeilijkheden. Je rechten*. Berchem: EPO.

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. (2009). *School- en studietoelagen: Beslissing, berekening en betaling*. Gevonden op 20 april 2009, via <http://www.ond.vlaanderen.be/studietoelagen/opvolging/beslissing.htm>

Vzw Houvast. (2007). *Alimentatie: Principes en berekening*. Gevonden op 17 september 2008, via <http://www.houvast.be/tekst127.shtml>

Vzw Houvast. (2007). *Echtscheiding - Alimentatie: principes en berekening*. Gevonden op 3 oktober 2008, via <http://www.houvast.be/tekst127.shtml>

Vzw Houvast. (2008). *Echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting (EOO)*. Gevonden op 11 mei 2009, via <http://www.houvast.be/tekst124.shtml>

Vzw Houvast. (2008). *Echtscheiding - echtscheiding met onderlinge toestemming (EOT)*. Gevonden op 11 mei 2009, via <http://www.houvast.be/tekst121.shtml>

Werkgroep alimentatienormen. (1994). *Kosten van kinderen ten behoeve van vaststelling kinderalimentatie (rapport van de werkgroep alimentatienormen NVvR i.s.m. het NIBUD)*. Gevonden op 19 juli 2009, via <http://www.rechtspraak.nl/NR/rdonlyres/1C856E7E-7AE5-4133-9B36-DE806BBF82A7/0/Kostenvankinderentenbehoevevanvaststellingkinderalimentatietekst2.pdf>

Werkgroep alimentatienormen. (2009). *Rapport alimentatienormen versie 2009*. Gevonden op 19 juli 2009, via <http://www.rechtspraak.nl/Naar+de+rechter/Landelijke+regelingen/Sector+familie+en+jeugdrecht/Werkgroep+Alimentatienormen/>

Werkgroep alimentatienormen. (2009). *Bijlage 2009 tweede helft*. Gevonden op 19 juli 2009, via <http://www.rechtspraak.nl/Naar+de+rechter/Landelijke+regelingen/Sector+familie+en+jeugdrecht/Werkgroep+Alimentatienormen/>

Wetteksten en wetsontwerpen:

Bossche, Van Den, F. (2008). *Wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving inzake kinderbijslag voor wat betreft de gelijkschakeling van kinderen van rang één en twee*. Gevonden op 30 oktober 2009, via <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/52/1125/52K1125001.pdf>

Brotcorne, C., Nyssens, C. & Wathelet, M. (2009). *Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, teneinde te voorzien in een objectieve berekening van de door de vader en de moeder te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen*. Gevonden op 2 augustus 2009, via <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/52/0899/52K0899001.pdf>

Dewael, P. & Myttenaere, R. (2009). *Wetsontwerp ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen*.
Gevonden op 10 november 2009, via
<http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/52/0899/52K0899007.pdf>

Burgerlijk Wetboek – Inleidende titel en boek I: personen. (1804). *Art. 203-211 en art. 304*. België.

Burgerlijk Wetboek Boek 1, Personen- en Familierecht. (2009). *Art. 392-408*. Nederland.

Strafwetboek (1867). *Art. 391bis*. België

Wet 18 JULI 2006 - *Wet tot het bevoorrechten van een gelijkmatig verdeelde huisvesting van het kind van wie de ouders gescheiden zijn en tot regeling van de gedwongen tenuitvoerlegging inzake huisvesting van het kind*

Interviews:

THURY, H., Advocate. 6 augustus 2009 te Hasselt

VANBOCKRIJCK, H., Advocate. 11 juli 2009 te Leuven

VRANCKEN, L., Vrederechter Genk. 5 augustus 2009 te Genk

BIJLAGEN

Bijlage 1: Cijfers i.v.m. het aantal huwelijken en echtscheidingen, van 1866 tot 2007.

Bijlage 2: Cijfers i.v.m. het aantal kinderen betrokken bij een echtscheiding, afgeleid uit de statistieken van de Hoven en Rechtbanken.

Bijlage 3: Buitengewone kosten

Bijlage 3a: Definitie van de buitengewone kosten (dhr. Lode Vrancken)

Bijlage 3b: Eigen definitie van de buitengewone kosten

Bijlage 4: Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, teneinde te voorzien in een objectieve berekening van de door de vader en de moeder te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen.

Bijlage 5: Eigen aandeel kosten van kinderen

Bijlage 6: Model voor de netto- en brutomethode

Bijlage 7: Vonnissen i.v.m. de onderhoudsbijdrage voor kinderen.

Bijlage 7a: Vonnis van het Hof van Beroep te Antwerpen, 25/06/2008

Bijlage 7b: Vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Hasselt, 19/02/2009

Bijlage 7c: Vonnis van het Vredegerecht te Genk, 11/08/2009

Bijlage 7d: Vonnis van het Vredegerecht te Genk, 05/06/2009

BIJLAGE 1

Cijfers i.v.m. het aantal huwelijken en echtscheidingen, van 1866 tot 2007.

Echtscheidingen en huwelijken, in absolute aantallen en per hoofd van de bevolking (van 1866 tot 2007)				
Jaar	Huwelijken		Echtscheidingen	
	Absolute aantallen	Aantal huwelijken per 1.000 inwoners	Absolute aantallen	Aantal echtscheidingen per 1.000 inwoners
2007	45.561	4,30	30.081	2,84
2006	44.813	4,26	29.189	2,78
2005	43.141	4,13	30.840	2,95
2004	43.296	4,16	31.405	3,02
2003	41.777	4,03	31.355	3,03
2002	40.434	3,92	30.628	2,97
2001	42.110	4,10	29.314	2,86
2000	45.123	4,40	27.002	2,64
1999	44.171	4,32	26.423	2,59
1998	44.393	4,35	26.503	2,60
1997	47.759	4,69	26.748	2,63
1996	50.552	4,98	28.402	2,80
1995	51.402	5,07	34.983	3,45
1994	51.962	5,14	22.041	2,18
1993	54.112	5,37	21.602	2,15
1992	58.156	5,80	22.262	2,22
1991	60.740	6,08	20.845	2,09
1990	64.658	6,50	20.311	2,04
1989	63.511	6,40	20.256	2,04
1988	59.075	5,96	20.809	2,10
1987	56.563	5,74	19.722	2,01
1986	56.780	5,76	18.380	1,86
1985	57.559	5,85	18.440	1,88
1984	58.962	5,99	18.645	1,91
1983	59.629	6,03	17.125	1,75
1982	62.341	6,33	16.004	1,64
1981	64.380	6,60	15.323	1,61
1980	66.369	6,74	14.457	1,48
1979	65.429	6,65	13.381	1,36
1978	67.127	6,82	13.528	1,38

1977	69.073	7,03	12.867	1,30
1976	71.142	7,24	12.665	1,29
1975	71.736	7,31	10.977	1,12
1974	73.567	7,52	10.133	1,04
1973	73.664	7,55	8.336	0,85
1972	74.352	7,64	7.832	0,81
1971	73.644	7,60	7.024	0,72
1970	73.261	7,59	6.403	0,66
1969	72.330	7,49	6.458	0,67
1968	69.713	7,24	6.057	0,63
1967	68.309	7,11	6.023	0,63
1966	68.330	7,15	5.826	0,61
1965	66.535	7,00	5.520	0,58
1964	65.008	6,90	5.470	0,58
1963	62.449	6,69	5.171	0,55
1962	62.086	6,71	4.697	0,51
1961	62.371	6,79	4.607	0,50
1960	65.220	7,11	4.589	0,50
1959	65.135	7,14	4.406	0,48
1958	67.193	7,40	4.261	0,47
1957	68.338	7,57	4.527	0,50
1956	68.700	7,67	4.313	0,48
1955	68.881	7,74	4.416	0,50
1947	83.665	9,83	6.825	0,80
1930	71.624	8,86	2.491	0,31
1920	106.514	14,38	2.195	0,30
1910	58.776	7,92	1.089	0,15
1900	57.711	8,62	690	0,10
1890	44.596	7,35	373	0,06
1880	38.926	7,05	214	0,04
1876	38.228	7,16	135	0,03
1866	37.783	7,83	70	0,01

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, 2009.

BIJLAGE 2

Cijfers i.v.m. het aantal kinderen betrokken bij een echtscheiding, afgeleid uit de statistieken van de Hoven en Rechtbanken

II. Echtscheiding Huwelijk tussen personen van een verschillend geslacht Gezinnen in geding in verband met uitgesproken echtscheidingen.	Totaal				Indeling van deze gezinnen naar gezinstoestand. Onherstelbare ontwrichting (minderjarige kinderen)						
	Onherstelbare ontwrichting		Onderlinge toestemming		Zonder of on- gekend	1 kind	2 kin- deren	3 kin- deren	4 kin- deren	5 kin- deren	6 kin- deren en meer
	Eisen	Gezinnen in geding	Eisen	Gezinnen in geding							
					Eisen	Gezinnen in geding					

RESSORT ANTWERPEN

ANTWERPEN	1272	1238	2148	2145	535	261	260	124	33	20	5
MECHELEN	438	426	812	812	113	96	138	55	11	10	3
TURNHOUT	490	479	1017	1010	118	116	148	70	18	5	4
HASSELT	735	733	455	452	198	177	237	78	30	12	1
TONGEREN	569	559	554	552	122	142	194	70	20	7	4
Totaal	3504	3435	4986	4971	1086	792	977	397	112	54	17

RESSORT BRUSSEL

BRUSSEL	3596	3498	3007	2983	1461	764	786	329	110	24	24
LEUVEN	556	555	995	994	141	133	163	78	26	10	4
NIJVEL	668	661	580	555	144	132	247	93	35	3	7
Totaal	4820	4714	4582	4532	1746	1029	1196	500	171	37	35

RESSORT GENT

DENDERMONDE	753	735	785	785	217	186	219	71	26	11	5
GENT	852	804	1105	1084	238	193	222	94	37	13	7
OUDENAARDE	301	282	381	381	63	55	105	42	13	4	0
BRUGGE	871	830	940	938	278	196	235	91	21	5	4
IEPER	140	133	222	222	31	34	46	16	3	2	1
KORTRIJK	532	486	885	884	165	104	135	57	18	5	2
VEURNE	152	147	191	171	49	22	48	22	5	0	1
Totaal	3601	3417	4509	4465	1041	790	1010	393	123	40	20

RESSORT LUIK

EUPEN	49	49	76	75	15	12	11	5	5	0	1
HOEI	320	312	239	239	83	73	82	44	19	8	3
LUIK	1748	1739	851	851	672	414	378	191	69	8	7
VERVIERS	337	318	425	385	100	66	88	45	17	0	2
AARLEN	216	215	161	161	51	44	76	30	9	4	1
MARCHE - EN - F.	159	159	146	146	45	27	43	27	10	2	5
NEUFCHATEAU	171	168	125	124	42	27	57	27	12	2	1
DINANT	400	394	102	102	102	88	119	61	18	4	2
NAMEN	664	610	1169	701	437	37	67	42	18	2	7
Totaal	4064	3964	3294	2784	1547	788	921	472	177	30	29

ESSORT BERGEN

CHARLEROI	-	-	712	690	-	-	-	-	-	-	-
BERGEN	1060	1047	708	700	296	268	264	136	49	25	9
DOORNIK	500	489	490	486	118	126	133	66	32	7	7
Totaal	1560	1536	1910	1876	414	394	397	202	81	32	16

HET RIJK

17549	17066	19281	18628	5834	3793	4501	1964	664	193	117
--------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------	------------	------------

II. Echtscheiding

Huwelijk tussen personen van een verschillend geslacht
Gezinnen in geding in verband met uitgesproken echtscheidingen.

Indeling van deze gezinnen naar gezinstoestand.							
Onderlinge toestemming (minderjarige + meerderjarige)							
Zonder of	1 kind	2 kin-	3 kin-	4 kin-	5 kin-	6 kin-	
on-							deren en
gekend		deren	deren	deren	deren		meer

RESSORT ANTWERPEN

ANTWERPEN	792	478	607	210	50	6	2
MECHELEN	235	180	295	81	16	5	0
TURNHOUT	286	230	366	99	22	4	3
HASSELT	164	100	138	36	13	0	1
TONGEREN	200	130	166	49	6	0	1
Totaal	1677	1118	1572	475	107	15	7

RESSORT BRUSSEL

BRUSSEL	1436	569	709	198	51	14	6
LEUVEN	289	252	329	102	19	1	2
NIJVEL	133	132	203	76	11	0	0
Totaal	1858	953	1241	376	81	15	8

RESSORT GENT

DENDERMONDE	242	221	236	72	13	1	0
GENT	384	252	327	87	28	5	1
ODENAARDE	110	103	131	30	6	0	1
BRUGGE	307	226	286	89	24	4	2
IEPER	60	54	74	22	8	3	1
KORTRIJK	272	223	282	79	22	4	2
VEURNE	49	45	49	23	4	0	1
Totaal	1424	1124	1385	402	105	17	8

RESSORT LUIK

EUPEN	28	15	25	4	2	0	1
HOEI	51	66	73	36	11	2	0
LUIK	280	201	267	81	18	3	1
VERVIERS	99	80	136	56	12	2	0
AARLEN	47	34	63	12	4	1	0
MARCHE - EN - F.	38	29	47	20	10	0	2
NEUFCHATEAU	22	26	45	22	6	3	0
DINANT	29	11	40	15	6	0	1
NAMEN	173	170	226	99	28	4	1
Totaal	767	632	922	345	97	15	6

RESSORT BERGEN

CHARLEROI	226	181	181	71	28	3	0
BERGEN	150	211	246	66	21	6	0
DOORNIK	94	131	173	63	16	7	2
Totaal	470	523	600	200	65	16	2

HET RIJK

6196	4350	5720	1798	455	78	31
-------------	-------------	-------------	-------------	------------	-----------	-----------

Bron: Federale Overheidsdienst Justitie, 2008.

BIJLAGE 3

BIJLAGE 3a

Definitie van de buitengewone kosten

In het vonnis vermelden dat het onderhoudsgeld bepaald is en beperkt wordt tot ... en daarin alle medische kosten zijn inbegrepen, en dat er bijkomend wordt tussengekomen in de kosten die limitatief opgesomd worden:

De buitengewone studiekosten, na aftrek van eventuele binnen- of buitenlandse studietoelagen of bijzondere beurzen, de kosten van meerdaagse studiereizen in het binnen- of buitenland georganiseerd door de schoolinstelling, de kosten van studieverblijven in het buitenland, de kosten van hogere studies na het middelbaar onderwijs, met name: de kosten voor de huur van een studentenkamer, het inschrijvings- en examengeld, de kosten voor de huur van een studentenkamer, het inschrijvings- en examengeld, de kosten voor aanschaf van boeken, cursussen, en andere noodzakelijke studiematerialen (met uitzondering van de gewone, courante aankopen van kaften, schrijf- en tekengerief, stiften en textmarkers, schriften, cursusblokken en andere papierwaren, diskettes, cd-rom's en inktcassettes), de kosten van bijkomende facultatieve of verplichte opleidingen en cursussen, kosten voor het behalen van een rijbewijs, een en ander na voorafgaand overleg met de beide ouders, worden gedragen door beide ouders, ieder voor de helft en dit voor zover deze uitgaven geschieden op vertoon van de nodige bewijsstukken van betaling.

De buitengewone medische uitgaven, na aftrek van de tussenkomst door de mutualiteit, een hospitalisatieverzekering of een eventuele andere aanvullende verzekering (van sportclubs en dergelijke meer), de kosten inzake raadplegingen van geneesheren-specialisten, de kosten van bloedanalyses, radiografie, echografie, scanner en/of andere bijzondere onderzoeken, de kosten voor dringende en/of noodzakelijke heelkundige ingrepen, de kosten voor verzorging ingevolge ongeval of ernstige ziekte, revalidatie en kinesitharapie als gevolg van een ongeval of een heelkundige ingreep, de kosten van orthodontie, noodzakelijke plastische chirurgie en andere heelkundige ingrepen en de kosten voor de aanschaf van een bril, de therapiekosten in het kader van eventuele gedragsmoeilijkheden of leerstoornissen, en dit voor zover deze uitgaven geschieden op vertoon van de nodige bewijsstukken van betaling.

De huur of aankoop van een muziekinstrument.

De moeder verbindt er zich toe een hospitalisatieverzekering af te sluiten. De premies zullen gedragen worden door beide ouders ieder voor de helft.

Bron: Lode Vrancken, vrederechter Genk (2009).

BIJLAGE 3b

Eigen definitie van de buitengewone kosten

Voor een algemene definitie haal ik inspiratie uit het "wetsontwerp ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor de kinderen" (Dewael et al., 2009) over. Onder buitengewone kosten wordt dan verstaan: de uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorziene uitgaven die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind overschrijden.

Een meer specifieke invulling van deze buitengewone kosten, vindt u hierna:

De buitengewone studiekosten: de kosten van meerdaagse studiereizen in het binnen- of buitenland georganiseerd door de schoolinstelling, de kosten van studieverblijven in het buitenland, de kosten van (een verre) verplaatsing van en naar de onderwijsinstelling, de kosten voor aanschaf van boeken, cursussen en andere noodzakelijke studiematerialen, de kosten van hogere studies na het middelbaar onderwijs, met name: de kosten voor de huur van een studentenkamer, het inschrijving- en examengeld, de kosten van bijkomende facultatieve of verplichte opleidingen en cursussen, kosten voor het behalen van een rijbewijs. Eventuele studiefinanciering of bijzondere beurzen worden in mindering gebracht van deze buitengewone studiekosten.

De buitengewone medische kosten: de kosten inzake raadplegingen van geneesheren-specialisten, de kosten van bloedanalyses, radiografie, echografie, scanner en/of andere bijzondere onderzoeken, de kosten voor dringende en/of noodzakelijke heelkundige ingrepen, de kosten voor verzorging ingevolge ongeval of ernstige ziekte, revalidatie en kinesitherapie als gevolgd van een ongeval of een heelkundige ingreep, de kosten voor buitengewone medicatie, de kosten van orthodontie en tandheelkundige verzorging, noodzakelijke plastische chirurgie en andere heelkundige ingrepen en de kosten voor de aanschaf van een bril of lenzen, de therapiekosten in het kader van eventuele gedragsmoeilijkheden of leerstoornissen. De medische kosten worden berekend na aftrek van de tussenkomst door de mutualiteit, een hospitalisatieverzekering of een eventuele andere aanvullende verzekering.

De buitenschoolse kosten: de kosten verbonden aan doorlopende vrijetijdsactiviteiten en sport- en of jeugdkampen, met name inschrijvingsgelden (lidgelden en/of kampgelden), uitrusting (o.a. uniform, muziekinstrument, sportkledij) en andere benodigdheden.

BIJLAGE 4

Wetsontwerp ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen.

DOC 52 **0899/007**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 juni 2009

WETSONTWERP ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen

TEKST AANGENOMEN IN PLENAIRE VERGADERING
EN OVERGEZONDEN AAN DE SENAAT

Voorgaande documenten:

Doc 52 **0899/ (2007/2008)**:
001: Wetsvoorstel van mevrouw Nyssens c.s.
Doc 52 **0899/ (2008/2009)**:
002: Amendementen.
003: Advies van de Raad van State.
004: Amendementen.
005: Verslag.
006: Tekst aangenomen door de commissie.

Zie ook:
Integraal verslag:
11 juni 2009.

DOC 52 **0899/007**

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek

Art. 2

Artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987 en gewijzigd bij de wet van 13 april 1995, wordt vervangen als volgt:

«Art. 203. § 1. De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, het toezicht, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van hun kinderen.

Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

§ 2. Met middelen wordt onder andere bedoeld alle beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten van de ouders, alsook alle voordelen en andere middelen die hun levensstandaard en deze van de kinderen waarborgen.

§ 3. De langstlevende echtgenoot is gehouden tot de verplichting gesteld in paragraaf 1 ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden echtgenoot van wie hij niet de vader of de moeder is, binnen de grenzen van hetgeen hij heeft verkregen uit de nalatenschap van de vooroverledene en van de voordelen die deze hem mocht hebben verleend bij huwelijkscontract, door schenking of bij testament.».

Art. 3

Artikel 203*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen als volgt:

«Art. 203*bis*. § 1. Elke ouder draagt bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203, § 1, bepaalde verplichting, in verhouding tot zijn respectieve aandeel in de samengevoegde middelen.

§ 2. Onverminderd de rechten van het kind, kan elk van de ouders van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1.

§ 3. De kosten omvatten de gewone kosten en de buitengewone kosten.

De gewone kosten zijn alle gebruikelijke kosten met betrekking tot het dagelijkse onderhoud van het kind.

Onder buitengewone kosten wordt verstaan de uitzonderlijke, noodzakelijke of onvoorziene uitgaven die voortvloeien uit toevallige of ongewone gebeurtenissen en die het gebruikelijke budget voor het dagelijkse onderhoud van het kind dat desgevallend als basis diende voor de vaststelling van de onderhoudsbijdragen, overschrijden.

§ 4. Op vraag van één van de ouders kan de rechter de partijen verplichten een rekening te openen bij een door de Commissie voor het Bank, Financier- en Assurantiewezen op grond van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen vergunde instelling, die bestemd wordt tot de betaling van de bijdragen vastgesteld op grond van artikel 203, § 1.

In dat geval bepaalt de rechter minstens:

1° de bijdrage van elk der ouders in de kosten bedoeld in artikel 203, § 1 alsook de sociale voordelen die aan het kind toekomen die op deze rekening gestort dienen te worden;

2° het tijdstip waarop deze bijdragen en sociale voordelen gestort dienen te worden;

3° de wijze waarop over de op deze rekening gestorte sommen kan worden beschikt;

4° de kosten die betaald worden met deze gelden;

5° de organisatie van het toezicht op de uitgaven;

6° de manier waarop tekorten aangevuld zullen worden;

7° de bestemming van de overschotten die op deze rekening gestort worden.

Stortingen van bijdragen gedaan ter uitvoering van dit artikel, worden beschouwd als betalingen van onderhoudsbijdragen in het kader van de in artikel 203, § 1, gedefinieerde onderhoudsverplichting.»

Art. 4

Artikel 203ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen als volgt:

«Art. 203ter. Indien de schuldenaar een van de verplichtingen opgelegd bij de artikelen 203, 203bis, 205, 207, 336 of 353-14, van dit Wetboek of de krachtens artikel 1288, eerste lid, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek of de krachtens een notariële of gehomologeerde overeenkomst tussen partijen aangegane verbintenis niet nakomt, kan de schuldeiser, onverminderd het recht van derden, zich voor de vaststelling van het bedrag van de uitkering en voor de tenuitvoerlegging van het vonnis doen machtigen om, met uitsluiting van vernoemde schuldenaar, onder de voorwaarden en binnen de grenzen door het vonnis gesteld, de inkomsten van deze laatste of iedere andere hem door een derde verschuldigde geldsom te ontvangen.

In alle geval staat de rechter de machtiging toe indien de onderhoudsplichtige zich gedurende twee, al dan niet opeenvolgende, termijnen in de loop van twaalf maanden die aan het indienen van het verzoekschrift voorafgaan, geheel of ten dele onttrokken heeft aan zijn verplichting tot betaling van levensonderhoud.

De rechtspleging en de bevoegdheden van de rechter worden geregeld volgens de artikelen 1253ter tot 1253^{quinquies} van het Gerechtelijk Wetboek.

Het vonnis kan worden tegengeworpen aan alle tegenwoordige of toekomstige derden-schuldenaars, na kennisgeving door de griffier bij gerechtsbrief op verzoek van de eiser.

Wanneer het vonnis ophoudt gevolg te hebben, geeft de griffier daarvan bericht aan de derden-schuldenaars bij gerechtsbrief.

De griffier vermeldt in zijn kennisgeving wat de derdeschuldenaar moet betalen of ophouden te betalen.»

Art. 5

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 203^{quater} ingevoegd, luidende:

«Art. 203^{quater}. § 1. De krachtens artikel 203, § 1, bepaalde onderhoudsbijdrage, vastgesteld hetzij bij vonnis overeenkomstig artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek, hetzij bij overeenkomst, wordt van rechtswege aangepast aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijsen.

Deze basisbijdrage is gebonden aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand die voorafgaat aan de maand waarin het vonnis dat de bijdrage van elk van de ouders bepaalt, wordt uitgesproken, tenzij de rechter er anders over beslist. Om de twaalf maanden wordt het bedrag van de bijdrage van rechtswege aangepast in verhouding tot de verhoging of de verlaging van het indexcijfer van de consumptieprijzen van de overeenstemmende maand.

Deze aanpassing wordt op de bijdrage toegepast vanaf de vervalddag die volgt op de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het in aanmerking te nemen nieuwe indexcijfer.

De rechter kan nochtans een andere formule toepassen voor de aanpassing van de onderhoudsbijdrage. De partijen kunnen eveneens bij overeenkomst afwijken van deze aanpassingsformule.

§ 2. In het belang van het kind, kan de rechter op vraag van één van de partijen beslissen dat de onderhoudsbijdrage van rechtswege verhoogd wordt in de door hem bepaalde omstandigheden.».

Art. 6

Artikel 301, § 12, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 april 2007, wordt opgeheven.

Art. 7

Artikel 336 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen als volgt:

«Art. 336. Het kind wiens afstamming van vaderszijde niet vaststaat, kan van degene die gedurende het wettelijke tijdvak van de verwekking met zijn moeder gemeenschap heeft gehad, een onderhoudsbijdrage vorderen op grond van artikel 203, § 1.».

Art. 8

Artikel 339 van het hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen als volgt:

«Art. 339. De artikelen 203, 203*bis* en 203*quater* zijn van overeenkomstige toepassing.».

Art. 9

In artikel 353-14 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de tweede zin, die aanvangt met de woorden «Artikel 203» en eindigt met de woorden «overeenkomstige toepassing.» vervangen als volgt:

«Artikel 203, 203*bis* en 203*quater* zijn van overeenkomstige toepassing.»;

2° het vierde lid wordt aangevuld met de volgende zin:

«Artikel 203*bis* en 203*quater* zijn van overeenkomstige toepassing.».

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 10

Artikel 626 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 24 juli 1978, wordt aangevuld met de volgende woorden:

«de vorderingen strekkende tot de verlaging of de opheffing van deze uitkeringen uitgezonderd.».

Art. 11

In artikel 1253*quater* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 14 juli 1976, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in b) worden de woorden «de griffier geeft ervan kennis aan beide echtgenoten» vervangen door de woorden «de griffier geeft ervan kennis aan beide echtgenoten bij gerechtsbrief»;

2° in c) en d) worden de woorden «binnen een maand na de kennisgeving» telkens vervangen door de woorden «binnen een maand na de kennisgeving bij gerechtsbrief».

Art. 12

Artikel 1320 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 1320. De vorderingen tot toekenning, verhoging, verlaging of afschaffing van de uitkering tot levensonderhoud kunnen worden ingesteld bij verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig de artikelen 1034*bis* tot 1034*sexies*.».

Art. 13

Artikel 1321 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 1321. § 1. Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die de onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen:

1° de aard en het bedrag van de middelen van elk van de ouders door de rechter in acht genomen op grond van artikel 203, § 2, van het Burgerlijk Wetboek;

2° de gewone kosten waaruit het budget voor het kind is samengesteld alsook de manier waarop deze begroot zijn;

3° de aard van de buitengewone kosten die in acht genomen kunnen worden, het deel van deze kosten dat elk van de ouders voor zijn rekening dient te nemen alsook de modaliteiten voor de aanwending van deze kosten;

4° de verblijfsregeling van het kind en de bijdrage in natura van elk van de ouders in het levensonderhoud van het kind tengevolge van deze verblijfsregeling;

5° het bedrag van de kinderbijslag en van de sociale en fiscale voordelen van alle aard die elk van de ouders voor het kind ontvangt;

6° de inkomsten die elk van de ouders in voorkomend geval ontvangt uit het genot van de goederen van het kind;

7° het aandeel van elk van de ouders in de tenlasteneming van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de daarop eventueel vastgestelde onderhoudsbijdrage, evenals de modaliteiten voor de aanpassing ervan op grond van artikel 203*quater* van het Burgerlijk Wetboek;

8° de bijzondere omstandigheden van de zaak die in acht genomen zijn.

§ 2. De rechter verduidelijkt:

1° op welke manier hij de in § 1 bedoelde elementen in acht genomen heeft;

2° bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis, op welke manier hij de onderhoudsbijdrage en de modaliteiten voor de aanpassing ervan overeenkomstig artikel 203*quater*, § 2, van het Burgerlijk Wetboek heeft bepaald, ingeval hij afwijkt van de in artikel 1322, § 3, voorziene berekeningswijze.

§ 3. Het vonnis vermeldt de gegevens van de Dienst voor alimentatievorderingen, opgericht bij de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, en wijst op diens opdracht betreffende het toekennen van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de invordering van verschuldigde onderhoudsbijdragen.».

Art. 14

Artikel 1322 van hetzelfde Wetboek, wordt vervangen als volgt:

«Art. 1322. § 1. Er wordt een commissie voor onderhoudsbijdragen opgericht die aanbevelingen opstelt voor de begroting van de kosten voortvloeiende uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek en de vaststelling van de bijdrage van elk van de ouders overeenkomstig artikel 203*bis* van het Burgerlijk Wetboek.

Zij evalueert jaarlijks deze aanbevelingen en bezorgt een advies aan de minister van Justitie en de minister bevoegd voor de Gezinnen, vóór de 31ste januari van het jaar volgend op het voorbije burgerlijke jaar.

De bevoegde minister voor de Gezinnen legt dit advies neer in de federale wetgevende Kamers, aangevuld met de bemerkingen van de in het voorgaande lid genoemde ministers.

§ 2. De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van de commissie, die bestaat uit een gelijk aantal leden van elk geslacht.

§ 3. De Koning kan een berekeningswijze opstellen om de toepassing van de in § 1 bedoelde aanbevelingen te vergemakkelijken.».

Art. 15

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1322/1 ingevoegd, luidende:

«Art. 1322/1. De beslissing die uitspraak doet over een onderhoudsbijdrage is van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad, tenzij de rechter hierover anders beslist op vraag van een van de partijen.».

HOOFDSTUK 4

Overgangsbepaling

Art. 16

Deze wet is van toepassing op elke nieuwe vordering ingeleid na de inwerkingtreding ervan alsook op elk verzoek tot de machtiging bepaald in artikel 203ter van het Burgerlijk Wetboek ingeleid na de inwerkingtreding ervan zelfs al is het vonnis waarop het verzoek tot machtiging is gesteund, uitgesproken vóór de inwerkingtreding van deze wet.

De oude wet blijft evenwel van toepassing op elke procedure ingeleid vóór de inwerkingtreding van deze wet en op elke beslissing die op dat moment geen kracht van gewijsde heeft gekregen.

In afwijking van het vorige lid, wordt een vordering tot wijziging van een onderhoudsbijdrage die vóór de inwerkingtreding van deze wet vastgesteld werd, beschouwd als een nieuwe vordering, wanneer nieuwe omstandigheden buiten de wil van de partijen hun toestand of die van de kinderen ingrijpend wijzigen.

HOOFDSTUK 5

Inwerkingtreding

Art. 17

Deze wet treedt in werking op de eerste dag na de vierde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* met uitzondering van artikel 1321, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek zoals gewijzigd bij artikel 13, dat van toepassing is twee maanden na de bekendmaking van de berekeningswijze bepaald in artikel 1322 van het Gerechtelijk Wetboek zoals gewijzigd bij artikel 14.

Brussel, 11 juni 2009

*De voorzitter van de Kamer
van volksvertegenwoordigers,*

Patrick

*De griffier van de Kamer
van volksvertegenwoordigers,*

Robert M'

BIJLAGE 5

Eigen aandeel kosten van kinderen

1. Zoek in tabel 1 het aantal kinderbijslagpunten van het kind/de kinderen op⁶.
2. Tel de punten voor alle kinderen bij elkaar op (bij meer dan vier kinderen: de punten voor de oudste vier kinderen).
3. Lees in tabel 2 het totale eigen aandeel van de ouders in de kosten van het kind/de kinderen af. Er kan verticaal op of tussen de puntenaantallen en horizontaal op of tussen de inkomensgrenzen een bedrag worden gekozen.

Tabel 1 punten per kind

Geboren	voor 1 januari 1995	op of na 1 januari 1995		
Leeftijd	12-17	12-17	6-11	0-5
1 van 1	0	0	2	4
1 van 2	0	2	4	6
1 van 3	0	2	4	6
1 van 4	0	3	5	7

Het gevonden puntenaantal – bij meer kinderen het puntentotaal – wijst in tabel 2 het eigen aandeel van de ouders in de kosten van het kind / de kinderen aan.

Tabel 2 eigen aandeel kosten van kinderen (maandbedragen)

Tabel voor 1 kind

		netto gezinsinkomen									
	1250	1500	1750	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000 of meer	
4	155	195	240	280	365	450	535	620	705	790	
3	145	190	230	275	360	445	530	615	700	785	
2	140	185	225	270	355	440	525	610	695	780	
1	135	180	220	265	350	435	520	605	690	775	
0	130	170	215	255	340	425	510	595	680	765	

⁶ Voor kinderen geboren op of na 1 januari 1995 is de hoogte van de KB afhankelijk van de leeftijd. Voor kinderen die zijn geboren vóór 1 januari 1995 of die na 1 oktober 1994, 6 of 12 jaar worden, bestaat een overgangsregeling, inhoudend dat de hoogte van de KB, naast de leeftijd van het kind, ook afhankelijk is van het aantal kinderen in het gezin.

Tabel voor 2 kinderen

netto gezinsinkomen										
	1250	1500	1750	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000 of meer
12	230	295	360	425	555	685	815	945	1075	1205
11	225	290	355	420	550	680	810	940	1070	1200
10	220	285	350	415	545	675	805	935	1065	1195
9	215	280	345	410	540	670	800	930	1060	1190
8	210	275	340	405	535	665	795	925	1055	1185
7	205	270	335	400	530	660	790	920	1050	1180
6	200	265	330	395	525	655	785	915	1045	1175
5	195	260	325	390	520	650	780	910	1040	1170
4	190	255	320	385	515	645	775	905	1035	1165
3	185	250	315	380	510	640	770	900	1030	1160
2	180	245	310	375	505	635	765	895	1025	1155
1	175	240	305	370	500	630	760	890	1020	1150
0	170	235	300	365	495	625	755	885	1015	1145

Tabel voor 3 kinderen

netto gezinsinkomen										
	1250	1500	1750	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000 of meer
18	280	360	445	525	690	855	1020	1185	1350	1515
17	275	355	440	520	685	850	1015	1180	1345	1510
16	270	350	435	515	680	845	1010	1175	1340	1505
15	265	345	430	510	675	840	1005	1170	1335	1500
14	260	345	425	510	675	840	1005	1170	1335	1500
13	255	340	420	505	670	835	1000	1165	1330	1495
12	250	335	415	500	665	830	995	1160	1325	1490
11	245	330	410	495	660	825	990	1155	1320	1485
10	240	325	405	490	655	820	985	1150	1315	1480
9	235	320	400	485	650	815	980	1145	1310	1475
8	230	315	395	480	645	810	975	1140	1305	1470
7	220	310	395	475	640	805	970	1135	1300	1465
6	225	305	390	470	635	800	965	1130	1295	1460
5	220	300	385	465	630	795	960	1125	1290	1455
4	215	295	380	460	625	790	955	1120	1285	1450
3	210	290	375	455	620	785	950	1115	1280	1445
2	205	285	370	450	615	780	945	1110	1275	1440
1	200	280	365	445	610	775	940	1105	1270	1435
0	195	275	360	440	605	770	935	1100	1265	1430

Tabel voor 4 kinderen

netto gezinsinkomen										
	1250	1500	1750	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000 of meer
28	335	435	535	635	835	1035	1235	1435	1635	1835
27	335	435	535	635	835	1035	1235	1435	1635	1835
26	330	430	530	630	830	1030	1230	1430	1630	1830
25	325	425	525	625	825	1025	1225	1425	1625	1820
24	320	420	520	620	820	1020	1220	1420	1620	1820
23	315	415	515	615	815	1015	1215	1415	1615	1815
22	310	410	510	610	810	1010	1210	1410	1610	1810
21	310	410	510	610	810	1010	1210	1410	1610	1810
20	305	405	505	605	805	1005	1205	1405	1605	1805
19	300	400	500	600	800	1000	1200	1400	1600	1800
18	295	395	495	595	795	995	1195	1395	1595	1795
17	290	390	490	590	790	990	1190	1390	1590	1790
16	285	385	485	585	785	985	1185	1385	1585	1785
15	280	380	480	580	780	980	1180	1380	1580	1780
14	280	380	480	580	780	980	1180	1380	1580	1780
13	275	375	475	575	775	975	1175	1375	1575	1775
12	270	370	470	570	770	970	1170	1370	1570	1770
11	265	365	465	565	765	965	1165	1365	1565	1765
10	260	360	460	560	760	960	1160	1360	1560	1760
9	255	355	455	555	755	955	1155	1355	1555	1755
8	255	355	455	555	755	955	1155	1355	1555	1755
7	250	350	450	550	750	950	1150	1350	1550	1750
6	245	345	445	545	745	945	1145	1345	1545	1745
5	240	340	440	540	740	940	1140	1340	1540	1740
4	235	335	435	535	735	935	1135	1335	1535	1735
3	230	330	430	530	730	930	1130	1330	1530	1730
2	230	330	430	530	730	930	1130	1330	1530	1730
1	225	325	425	525	725	925	1125	1325	1525	1725
0	220	320	420	520	720	920	1120	1320	1520	1720

1. Eventuele ziektekosten (extra en/of premie aanvullende verzekering) voor het kind / de kinderen moeten bij het bedrag van tabel 2 worden opgeteld.
2. De tabel geeft de totale kosten van alle kinderen gezamenlijk. Om de kosten per kind te vinden moet dit totaal over de twee, respectievelijk over de drie, vier of meer kinderen worden verdeeld.

Bron: Werkgroep voor alimentatienormen, 2009.

BIJLAGE 6

Model voor de netto- en brutomethode

1) Model voor de nettomethode (tarieven van juli 2009):

Nettomethode: berekening draagkracht voor inkomens tot € 2.000 bruto per maand uitsluitend belast in box I (bedragen per maand)

Inkomen uit dienstbetrekking/uitkering - gegevens uit loon- of uitkeringsspecificatie

Inkomsten			
1	Netto arbeidsinkomen uit dienstbetrekking	€	+
2	Netto AOW-uitkering	€	+
3	Netto-uitkering andere sociale verzekeringswetten	€	+
4	Vakantietoeslag 5 %	€	+
5	Netto arbeidsinkomen bouw ⁷ inclusief 100 % waarde vakantiebbonnen, 46 werkweken per jaar	€	+
6	Netto pensioen (vakantietoeslag niet altijd inbegrepen)	€	+
7	Ander netto inkomen (bijv. extra heffingskortingen, bijverdiensten, kostgeld, Onderhuur, klein inkomen uit rente, dividend of huur, kindgebonden budget)	€ _____	+
8	Totaal netto inkomen		€ +
Lasten			
9	Bijstandsnorm inclusief vakantiegeld	€	+
	Gehuwden € 1.295		
	Alleenstaande ouder € 1.166		
	Alleenstaande € 907		
10	Woonlasten		
	Kale huur	€	+
	Af: huurtoeslag	€	-
	hypothekrente, erfpachtcanon, retributie opstal	€	+
	Af: fiscaal voordeel	€	-
	hypothekaflossing / premie levensverzekering	€	+
	Forfait overige eigenaarslasten (premie opstalverzekering, aanslag OZB, polderlasten, waterschapslasten, Onderhoud) : € 95	€	+
	Af: "gemiddelde basishuur" : € 207,-	€	-
	Af: bijdrage partner in woonlast/korting onredelijke woonlast	€	-
11	Ziektekosten		
	a. nominale premie basisverzekering ZVW	€	+
	b. premie aanvullende ziektekostenverzekering	€	+
	c. verplicht eigen risico € 155,- per jaar	€	+
	vrijwillig eigen risico, indien gerealiseerd	€	
	d. op aanslag zelf betaalde inkomensafhankelijke bijdrage	€	+
	e. zelf betaalde niet vergoede medische kosten	€	+
	Af: in bijstandsnorm begrepen nominaal deel premie ZVW		
	€ 43,- pm alleenstaande / € 80,- pm echtpaar		-
	Zorgtoeslag	€	-
12	Zelf betaalde premie arbeidsongeschiktheidsverzekering		

⁷ In 2009 bedraagt het belaste en onbelaste deel resp. 97,5% en 2,5%

(bijvoorbeeld WAO/WIA-gat) / premie oudedagsvoorziening	€		+	
13 Premie begrafenisverzekering	€		+	
14 Kosten omgangsregeling	€		+	
15 Andere bijzondere kosten	€		+	
16 Werkelijke verwervingskosten	€		+	
17 Studiekosten	€		+	
18 Rente en aflossing schulden	€		+	
19 Herinrichtingskosten	€		+	
20 Overige kosten	€	_____	+	
21 Draagkrachtloos inkomen				€ _____ -
22 Draagkrachtruimte				€ _____ -
23 Beschikbaar: 50 % (gezin), 70 % (alleenstaande) van de draagkrachtruimte	€		+	
24 Alimentatieverplichtingen jegens derden				
A. jegens eerdere ex-partner				
1. indien ook kinderalimentatie moet worden vastgesteld: vastgestelde netto alimentatie eerdere ex-partner: bruto alimentatie – 1/3 deel (1/6 bij 65+) belastingvoordeel	€		-	
2. indien geen kinderalimentatie moet worden vastgesteld hier niets invullen maar overstappen naar 36 en de vastgestelde alimentatie eerdere ex-partner invullen bij 37				
B. jegens kind(eren)				
3. indien er kinderen uit twee huwelijken zijn, de geldende kinderalimentatie hier aftrekken (zonder aftrek van het te behalen belastingvoordeel) tenzij de draagkracht te gering is om in de behoefte van alle kinderen te voorzien, in welk geval voor alle kinderen bij 28 de ruimte wordt berekend en bij 29 het fiscaal voordeel waarna de ruimte over alle kinderen gelijk wordt verdeeld tenzij er een aantoonbaar verschil in behoefte is	€		-	
4. indien geen kinderalimentatie moet worden vastgesteld de geldende kinderalimentatie (zonder aftrek van het te behalen belastingvoordeel) hier aftrekken	€	_____	-	
25 Er resteert	€			(a)
26 Kinderalimentatie (totaal voor alle kinderen)	€	_____	-	
27 Beschikbaar voor partneralimentatie (zonder toerekening Van belastingvoordeel)	€			(b)

Nettomethode: berekening belastingvoordeel (bedragen per maand)
Alleen bij bruto inkomen groter dan € 1.400 bruto per maand

Kinderalimentatie				
28 Per kind beschikbaar: (a) gedeeld door aantal kinderen	€			(c)
29 Voordeel uit fiscale buitengewone lastenaftrek per kind	€	_____	+	
Kind 0 t/m 5 jaar: voordeel	€	32		
Kind 6 t/m 11 jaar: voordeel	€	39		
Kind 12 t/m 17 jaar: voordeel	€	46		
30 Beschikbaar inclusief fiscaal voordeel	€			(d)
31 Eventuele kosten omgangsregeling per kind	€	_____	+	
32 Uitgaven voor levensonderhoud kind	€		+	(e)
33 Er is alleen recht op fiscale aftrek als (e) tenminste € 137 is	€		+	

34	Dan beschikbaar voor betrokken kind (d) (na toerekening fiscaal voordeel)	€
35	Indien uitkomst (e) lager dan € 137 beschikbaar voor betrokken kind: bedrag (c) (geen fiscaal voordeel)	€

Partneralimentatie

36	Berekend beschikbaar bedrag voor partneralimentatie (b)	€
37	Vastgestelde netto alimentatie eerdere ex-partner Bruto alimentatie – 1/3 deel (1/6 deel bij 65+) belasting Alleen indien niet reeds bij 24.1 afgetrokken	€ -
38	Resteert voor (tweede) ex-partner	€
39	Belastingvoordeel hierover (1/3 deel / 1/6 deel bij 65+)	€ _____ +
40	Beschikbaar voor partneralimentatie	€ _____ +

2) Model voor de brutomethode (tarieven van juli 2009)

Brutomethode: berekening draagkracht voor inkomens vanaf € 2.000 bruto per maand van bruto naar netto (bedragen per jaar)

BOX I : INKOMEN UIT WERK EN WONING

Loon		
41	Bruto arbeidsinkomen uit dienstbetrekking	€ +
42	Bruto AOW-uitkering (geen premies werknemersverzekeringen)	€ +
43	Bruto uitkering andere sociale verzekeringswetten	€ +
44	Vakantietoeslag 8 %	€ +
45	Bruto arbeidsinkomen bouw inclusief belast deel waarde vakantiebbonnen, 46 weken (zie 118 onbelast deel) ⁸	€ +
46	Inkomsten uit overwerk	€ +
47	13 ^{de} maand / 14 ^{de} periode	€ +
48	Belaste gratificaties, tantièmes, eindejaarsuitkering	€ +
49	Belaste onkostenvergoeding	€ +
50	Bruto pensioen (vakantietoeslag niet altijd inbegrepen)	€ _____ +
		€
Pensioenpremies		
51	Ingehouden pensioenpremie	€ -
52	VUT / FPU-premie e.d.	€ -
53	Aanvullende pensioenpremie / premie reparatie WAO/ WIA-gat (ingehouden door werkgever)	€ _____ -
54	Loon voor de premies werknemersverzekeringen	€ _____ (A)
Premies werknemersverzekeringen (NB premie-inkomensgrens)		
55	Premie WW	€ -
56	Premie arbeidsongeschiktheidsverzekering in verband met reparatie WAO/WIA-gat (collectieve regeling, premie ingehouden door werkgever)	€ _____ -
Premie Zorgverzekeringswet		
57	Fiscale bijtelling inkomensafhankelijke werkgeversbijdrage (resp. 6,9% en 4,8% over maximaal bijdrageloon € 32.369)	€ +
58	Belaste bijdrage in de ziektekosten	€ +
59	Inkomsten uit arbeid	€
Alternatief:		
60	Loon volgens de jaaropgaaf (+ spaarloon/levensloop en minus fiscaal belaste bijtelling privé gebruik lease-auto)	€
Werknemersaftrek		
61	Fietsaftrek (vervallen)	€ -
62	Reisaf trek	€ -
63	Zeedagenaftrek (vervallen)	€ _____ -
64	Belastbaar loon	€ <u>.....</u> (a)
Winst uit onderneming		
65	Bedrijfsresultaat	€ +
66	Aftrekbeperkingen	€ +
67	Investeringsaftrek	€ -

⁸ In 2009 bedraagt het belaste en onbelaste deel resp. 97,5% en 2,5%

68	Scholingsaftrek (vervallen)	€	-	
69	Fiscale oudedagsreserve ⁹	€	_____	-
70	Winst uit onderneming	€		
	Ondernemersaftrek			
71	Zelfstandigenaftrek	€		-
72	Speur- en Ontwikkelingsaftrek	€		-
73	Meewerkaftrek	€		-
74	Stakingsaftrek			
	MKB-winstvrijstelling 10,5%	€	_____	-
75	Belastbare winst uit onderneming	€	=====	(b)
76	Resultaat uit overige werkzaamheden	€		+
77	Aftrekbeperkingen	€	_____	+
78	Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	€	=====	(c)
79	Periodieke uitkeringen en verstrekkingen	€		+
80	Aftrekbare kosten	€	_____	-
81	Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen	€	=====	(d)
82	Eigenwoningforfait	€		+
83	Rente en kosten van (hypothecaire) schulden in verband met de eigen woning	€		-
84	Periodieke betalingen van erfpacht e.d.	€	_____	-
85	Belastbare inkomsten uit eigen woning	€	=====	(e)
86	Premies voor lijfrenten	€		+
87	Premies voor uitkering bij invaliditeit, ziekte of ongeval	€		+
88	(Premies WAZ vervallen)	€	_____	+
89	Uitgaven voor inkomensvoorziening	€	=====	- (f)
90	Uitgaven voor kinderopvang	€	=====	- (g)
91	Buitengewone uitgaven (drempel!)	€		+
92	Scholingsuitgaven (drempel!)	€	_____	+
93	Persoonsgebonden aftrek (hier geen alimentatie opnemen)	€	=====	- (h)
94	Belastbaar inkomen uit werk en woning (saldo van a t/m h)	€	=====	(I)
	Schijf I € - t/m € 17.878			
	33,50% / 15,60 %	€		
	II € 17.879 t/m € 32.127			
	42,00% / 24,10 %	€		
	III € 32.128 t/m € 54.776			
	42,00%	€		
	IV € 54.777 of meer			
	52,00%	€	_____	
95	Inkomensheffing Box I	€	=====	

⁹ Jaarstukken t/m 2000: correct. Bij jaarstukken over 2001 en later is de FOR al in het bedrijfsresultaat (65) verwerkt

BOX II : INKOMEN UIT AANMERKELIJK BELANG

96	Reguliere voordelen (met name dividend)	€		+	
97	Vervreemdingsvoordelen (vervallen)				
98	Inkomen uit aanmerkelijk belang	€	_____	+	
99	Persoonsgebonden aftrek (het niet in Box I of III benutte deel)	€	_____	-	
100	Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	€	=====		(II)
101	Inkomstenbelasting (vast tarief 25%) box II ¹⁰ :	€	=====		

BOX III : INKOMEN UIT SPAREN EN BELEGGEN

102	Werkelijke inkomsten (na aftrek van kosten) uit:				
	a. (rechten op) onroerende zaken	€		+	
	b. (rechten op) bepaalde roerende zaken	€		+	
	c. rechten op geld (en overige vermogensrechten)	€	_____	+	
		€			
	d. rente en kosten van schulden	€	_____	-	
103	Werkelijke vermogensinkomsten	€	_____	-	
104	Rendementsgrondslag				
	Waarde aan het begin van het jaar van:				
	a. onroerende zaken	€		+	
	b. (bepaalde) roerende zaken	€		+	
	c. geld en vermogensrechten	€		+	
	d. schulden (drempel!)	€	_____	-	
		€		+	
	Waarde aan het eind van het jaar van:				
	a. onroerende zaken	€		+	
	b. (bepaalde) roerende zaken	€		+	
	c. geld en vermogensrechten	€		+	
	d. schulden (drempel!)	€	_____	-	
		€	_____	+	
105	Gemiddelde rendementsgrondslag (x ½)	€			
106	Heffingvrij vermogen (inclusief kindertoeslag)	€		-	
107	Toeslagen	€	_____	-	
108	Grondslag forfaitair rendement	€			
109	Forfaitair rendement 4 %	€		+	
110	Persoonsgebonden aftrek (het niet in box I benutte deel)	€	_____	-	
111	Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	€	=====		(III)
112	Inkomstenbelasting (vast tarief: 30 %) box III	€	=====		
113	Inkomen voor aftrek inkomensheffing: het saldo van 59 of 60, 65, 76, 81, 98 en 103	€		+	
114	Inkomensheffing box I en inkomstenbelasting box II en III totaal (gecombineerde inkomensheffing): het saldo van 95, 101 en 112	€		-	
115	Heffingskorting:				
	- algemene heffingskorting	€		+	
	- arbeidskorting	€		+	
	- combinatiekorting (vervallen miv 1-1-09)	€		+	

¹⁰ Voor 2007 gold tijdelijk een extra tariefschijf van 22% voorzover het aanmerkelijk belang lager was of gelijk aan € 250.000,--

- inkomensafhankelijke combinatiekorting	€	+	
- alleenstaande-ouderkorting	€	+	
- aanvullende alleenstaande-ouderkorting	€	+	
- ouderenkorting	€	+	
- alleenstaande ouderenkorting	€	+	
- doorwerkbonus			
- andere kortingen ¹¹	€ _____	+	
116 Standaardheffingskorting			€ _____ +
117 Verschuldigde inkomensheffing			€ _____ -
118 Onbelast deel waarde vakantiebonnen			€ _____ +
119 Netto inkomsten, waaronder het kindgebonden budget			€ _____ +
120 Besteedbaar inkomen per jaar			€ <u>_____</u>

Berekening draagkracht (brutomethode: nettotraject, bedragen per maand)

Inkomsten			
121	Besteedbaar inkomen per maand (1/12) transporteren	€	+
Lasten			
122	Bijstandsnorm inclusief vakantiegeld	€	+
	Gehuwden € 1.295		
	Alleenstaande ouder € 1.166		
	Alleenstaande € 907		
123	Woonlasten		
	kale huur	€	+
	Af: huurtoeslag	€	-
	Hypotheekrente	€	+
	Hypotheekaflossing / premie levensverzekering	€	+
	Erfpachtcanon	€	+
	forfait overige eigenaarslasten (premie opstalverzekering, aanslag OZB, polderlasten, waterschapslasten, onderhoud) : € 95	€	+
	Af: "gemiddelde basishuur" : € 207	€	-
	Af: bijdrage partner in woonlast/korting onredelijke woonlast	€	-
124	Ziektekosten	€	+
	a. nominale premie basisverzekering ZVW	€	+
	b. premie aanvullende ziektekostenverzekering	€	+
	c. verplicht eigen risico € 155,- per jaar	€	+
	vrijwillig eigen risico, indien gerealiseerd	€	+
	d. door werkgever/uitkeringsinstelling afgedragen inkomensafhankelijke bijdrage ZVW (resp 6,9% en 4,8% over maximaal bijdrageloon € 32.369)	€	+
	e. op aanslag zelf betaalde inkomensafh. Bijdrage ZVW	€	+
	f. zelf betaalde, niet vergoede medische kosten	€	+
	Af: - in bijstandsnorm begrepen nominaal deel premie ZVW € 43,- pm alleenstaande / € 80,- pm echtpaar	€	-
	- zorgtoeslag	€	-
125	Premies voor uitkering bij ziekte, ongeval of invaliditeit, oudedagsvoorziening (bij werknemers voor zover niet door werkgever in te houden maar zelf te betalen, bijv. reparatie WAO/WIA-gat)	€	+
126	Kosten kinderopvang	€	+

¹¹ Bijvoorbeeld: jong-gehandicaptenkorting, levensloop- en ouderschapsverlofkorting en kortingen maatschappelijke beleggingen en/of directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen

127	Premie begrafenisverzekering	€	+		
128	Kosten omgangsregeling	€	+		
129	Andere bijzondere kosten	€	+		
130	Werkelijke verwervingskosten	€	+		
131	Studiekosten	€	+		
132	Aflossing schulden	€	+		
133	Herinrichtingskosten	€	+		
134	Overige kosten	€	+	_____	
135	Draagkrachtloos inkomen				€ _____ -
136	Draagkrachtruimte				€ _____
	Berekening van de draagkracht				
137	Beschikbaar: bij kinderalimentatie resp. 50 % (gezin), 70 % (alleenstaande) en bij partneralimentatie 45 % (gezin), 60 % (alleenstaande) van de draagkrachtruimte				€ _____ +
138	Alimentatieverplichtingen eerdere ex-partner				€ _____ -
139	Voordeel i.v.m. betaalde alimentatie eerdere ex-partner				€ _____ +
140	Beschikbaar voor kinderalimentatie (uit het huidige of een eerder huwelijk) en partneralimentatie				€ _____ +
141	Kinderalimentatie				€ _____ -
142	Voordeel i.v.m. uitgaven voor levensonderhoud van Kinderen indien uitgaven voor kind € 137 per maand of meer				€ _____ +
143	Resteert voor partneralimentatie (zonder toerekening van belastingvoordeel)				€ <u>_____</u>

Bron: Werkgroep alimentatienormen, 2009.

BIJLAGE 7: Vonnisen i.v.m. de onderhoudsbijdrage voor kinderen.

BIJLAGE 7a

Nummer: 2912 Rep. nr.: 2008/0163
Zitting van: 25 JUNI 2008 EINDARREST
O.M. Kopie - art. 792 Ger. W. Vrij van expeditierecht art. 280 2° Wetb. reg.

Het HOF VAN BEROEP, zitting houdend te ANTWERPEN,
ACHTSTE KAMER, recht doende in burgerlijke zaken, heeft
volgend arrest gewezen:

Inzake : 2007/RK/378

geboren te [REDACTED], wonende te [REDACTED],
[REDACTED]

APPELLANT

tegen de beschikking van de Voorzitter van de rechtbank
van eerste aanleg te Hasselt, zetelend in kort geding,
d.d. 25 oktober 2007

in persoon verschenen zijnde, bijgestaan door mr. Gert
Goffin, advocaat te 3582 Koersel, Hospitaalstraat 18;

TEGEN :

geboren te [REDACTED] wonende te [REDACTED],
[REDACTED]

GEÏNTEERDE

vertegenwoordigd door mr. Hedwig Thury, advocaat te
3500 Hasselt, Kempische Steenweg 374;

Het Hof heeft kennis genomen van de door de wet vereiste processtukken, in behoorlijke vorm overgelegd waaronder de bestreden beschikking waarvan geen akte-betekening wordt voorgelegd en het verzoekschrift ingediend op 9 november 2007 waarmee een naar vorm en termijn regelmatig en ontvankelijk hoger beroep werd ingesteld.

1.

Het hoger beroep strekt ertoe de bestreden beschikking te horen vernietigen en volgens de laatste neergelegde conclusies:

BETREFFENDE [REDACTED]

- in hoofddorde te zeggen voor recht dat appellant ontheven is van zijn onderhoudsbijdrageplicht sedert 1 februari 2007;
- ondergeschikt een ernstige reductie te horen bevelen met betrekking tot de omvang van de onderhoudsbijdrage sedert dezelfde datum;

BETREFFENDE [REDACTED]

- te zeggen voor recht dat appellant sedert 1 oktober 2007 gehouden is tot het betalen van een onderhoudsbijdrage van 100 EUR per maand;

OMTRENT DE OPLEIDING EN DE OPVOEDING VAN DE KINDEREN:

- te zeggen voor recht dat geïntimeerde gehouden is om iedere wijziging in de opleiding van de kinderen binnen de acht dagen en per aangetekend schrijven aan appellant te melden op straffe van een dwangsom a rato van 100 EUR per dag vertraging en te rekenen vanaf de 15de dag dat geïntimeerde op de hoogte is of was van deze wijziging in de opleiding van de kinderen;

geïntimeerde te veroordelen tot de kosten van beide aanleggen, inbegrepen de rechtsplegingvergoeding in beroep begroot op 650 EUR.

Geïntimeerde concludeert tot de ongegrondverklaring van het hoger beroep en de bevestiging van de bestreden beschikking. Zij begroot de rechtsplegingsvergoeding op 650 EUR.

2.

Mevrouw [REDACTED] en is werkzaam als bediende. Zij woont in [REDACTED]

De heer [REDACTED] is bediende en woont in [REDACTED]

Partijen zijn gehuwd op [REDACTED] en hebben twee kinderen: [REDACTED], geboren op [REDACTED]. Zij zijn 18 jaar.

De feitelijke scheiding dagtekent van 18 maart 2004. De vrede-rechter bepaalde bij vonnis van 2 maart 2004 de onderhoudsbijdrage op 200 EUR per maand en dit bedrag werd bevestigd bij vonnis in beroep van 3 januari 2005.

De dagvaarding in echtscheiding en in kortgeding werd betekend op verzoek van de man op 5 september 2006.

De vordering tot echtscheiding staat voor behandeling op de zitting van de rechtbank van 22 oktober 2008.

3.

Bij dagvaarding in kort geding, betekend op verzoek van de man op 22 juni 2007, vorderde hij afschaffing, minstens ernstige reductie van de onderhoudsbijdrage voor [REDACTED] sedert 1 februari 2007 omdat hij inkomsten heeft uit een leercontract. Verder vorderde hij dat aan de vrouw een informatieverplichting zou worden opgelegd op straffe van een dwangsom.

Bij de bestreden beschikking van 25 oktober 2007 werd de vordering van de man ontvankelijk doch ongegrond verklaard. De tegeneis van de vrouw werd ontvankelijk en gegrond verklaard en de man werd

veroordeeld tot betalen van een onderhoudsbijdrage van 200 EUR per maand en per kind vanaf 25 september 2007.

4.

De doeleinden van de vorderingen ingesteld voor de eerste rechter alsmede de feiten die er aan ten grondslag liggen werden kort maar afdoende door deze weergegeven in de bestreden beschikking zodat het Hof naar deze uiteenzetting verwijst.

De kritiek op de bestreden beschikking moet als volgt worden beoordeeld.

5.

Niet betwist is dat J. deeltijds beroepssecundair onderwijs, opleiding metselaar, volgt aan het Provinciaal instituut Lommel. De attesten over de eerste en de tweede periode 2007/2008 zijn niet schitterend. De schoolkosten werden door de school geraamd op 276,50 EUR voor het hele schooljaar.

Sedert februari 2007 ontvangt hij ingevolge een "leerovereenkomst in het kader van het jongerenleerlingenwezen" bij de NV Mertens bouwonderneming een leervergoeding die de eerste maand 318,92 EUR bedraagt en vanaf de tweede maand 478,39 EUR. Deze bedragen zijn bruto en onderworpen aan fiscale en RSZ-inhoudingen. Hij ontvangt bovendien nog premies.

Concrete cijfers worden niet voorgelegd.

Geïntimeerde beweert dat J. niets van zijn inkomsten afgeeft terwijl J. zou beweren dat hij alles zelf moet betalen.

Ten onrechte heeft de eerste rechter geen rekening gehouden met de gewijzigde omstandigheid en de vordering van de vader tot afschaffing of vermindering van zijn bijdrage afgewezen.

Het is duidelijk dat J. door zijn eigen, weze het beperkte, inkomsten deels in zijn eigen onderhoud kan voorzien.

6.

Er is blijkbaar niets veranderd wat [REDACTED] betreft. Hij zit in het 6e jaar middelbaar onderwijs. Meer gegevens worden niet bijgebracht.

7.

Terecht heeft appellant echter ook doen gelden dat er ten overstaan van de vroegere situatie een verhoging is van de inkomsten van geïntimeerde.

Dit wordt in feite door geïntimeerde niet betwist en blijkt voldoende uit de voorgelegde stukken.

Waar destijds het basisbedrag van de onderhoudsbijdrage van de man bepaald werd op 200 EUR per maand en per kind, gebeurde dit op basis van een inkomen van de man van 2.300 EUR netto en van de vrouw van 766 EUR netto.

Niet betwist is dat de vrouw thans over een netto maandinkomen beschikt van 1.000 EUR.

De man betaalt verder de hypotheek af van de gemeenschappelijke woonst waar de vrouw en de twee kinderen in verblijven. Hij betaalt ook de lening Krefima.

Hijzelf woont in bij zijn partner.

Op basis van deze gewijzigde omstandigheden behoort het het basisbedrag van de onderhoudsbijdrage voor [REDACTED] te herleiden tot 75 EUR per maand vanaf 1 februari 2007 en voor [REDACTED] op 150 EUR per maand vanaf 1 oktober 2007.

7.

Appellant heeft afstand gedaan van zijn vordering betreffende de mededeling van gegevens door de moeder over de zonen en zijn vraag tot opleggen van een dwangsom. De zonen zijn immers meerderjarig. Geïntimeerde heeft deze afstand aanvaard.

8.

De eerste rechter heeft appellant als eiser verwezen in de kosten in eerste aanleg.

Vermits de bestreden beschikking deels wordt gewijzigd, behoort het de kosten van beide aanleggen voor de helft ten laste van elke partij te leggen zoals hierna bepaald, met omslaan van de rechtsplegingsvergoeding, gezien de hoedanigheid van partijen en de gedeeltelijke inwilliging van de (overblijvende) vordering.

Het hoger beroep moet dienvolgens deels worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN:
HET HOF,

Na beraad;

Rechtsprekend op tegenspraak;

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in gerechtszaken;

Gehoord Substituut-Procureur-generaal P. Van Ingelgem in zijn advies dat omwille van de omstandigheden van de zaak onmiddellijk mondeling ter terechtzitting werd gegeven en waarop partijen hebben kunnen repliceren;

Ontvangt het hoger beroep en verklaart het deels gegrond;

Hervormt de bestreden beschikking en opnieuw recht sprekend:

Veroordeelt appellant om aan geïntimeerde te betalen als onderhoudsbijdrage voor zoon ████████ de som van 75 EUR per maand vanaf 1 februari 2007;

Veroordeelt appellant om aan geïntimeerde te betalen als onderhoudsbijdrage voor zoon [REDACTED] de som van 150 EUR per maand vanaf 1 oktober 2007

Bevestigt de bestreden beschikking wat betreft de jaarlijkse indexatie.

Verwijst partijen ieder in de helft van de kosten van beide aanleggen, onder omslag van de rechtsplegingsvergoeding; begroot de overige kosten op:

- in hoofde van appellant:
  - dagvaarding in kort geding: 189,55 EUR
  - rolrecht in hoger beroep: 139,00 EUR.
- in hoofde van geïntimeerde: geen.

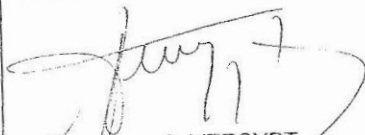
Wijst het meer of anders gevorderde af als ongegrond.

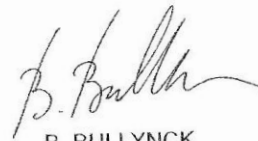
Aldus gedaan en uitgesproken in openbare terechtzitting van

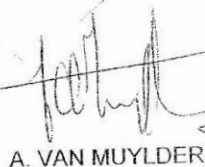
VIJFENTWINTIG JUNI TWEEDUIZEND EN ACHT

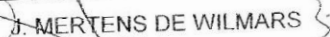
waar aanwezig waren :

de heer	J. MERTENS DE WILMARS	dd Voorzitter
mevrouw	A. VAN MUYLDER	Raadsheer
de heer	B. BULLYNCK	Raadsheer
mevrouw	G. VERSYPT	Griffier

G. VERSYPT

B. BULLYNCK

A. VAN MUYLDER

J. MERTENS DE WILMARS

BIJLAGE 7b

Vrijgesteld van het griffierecht. Afschrijving ter kennis gebracht in uitvoering van artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek.

19.02.2009

DE VOORZITTER VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG, ZITTING HOUDENDE TE HASSELT, ZETELENDE ALS RECHTER IN **KORT GEDING**, HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING UITGESPROKEN :

Rep.
VME/OM

IN ZAKE, A.R. nr. 08/474/C:

bediende verkoopdienst, geboren te Genk op [REDACTED], wonende te 3600 [REDACTED],
toegelaten tot het voordeel van de kosteloze rechtsbijstand – pro Deo d.d. 02.10.2008.

eiseres, vertegenwoordigd door mr. L. De Groote, advocaat te 3530 Houthalen-Helchteren, Koolmijnlaan 80,

tegen:

[REDACTED]
metaalbewerker, geboren te Houthalen op [REDACTED] wonende te [REDACTED]

verweerder, vertegenwoordigd door mr. Thury loco mr. Favoreel, advocaat te 3500 Hasselt, Prins Bisschopssingel 11,

VOLGT DE BESCHIKKING:

Gelet op de inleidende dagvaarding van 12 november 2008 er onder meer toe strekkende bij toepassing van artikel 1280 van het gerechtelijk wetboek voorlopige maatregelen te horen treffen gedurende een procedure tot echtscheiding.

Gelet op de beschikking van 23 december 2008 waarbij het verblijf van de minderjarige kinderen werd geregeld.

<><><><>

1.

Partijen gaan akkoord om gezamenlijk het ouderlijk gezag uit te oefenen over de minderjarige kinderen,

- [REDACTED], geboren op [REDACTED],
- [REDACTED], geboren op [REDACTED]

2.

De hoofdverblijfplaats van de minderjarigen wordt gevestigd op het adres van eiseres.

De fiscale voordelen, voortvloeiende uit deze maatregel, kunnen immers door partijen worden gedeeld.

Bij beschikking van 23 december 2008 werd in een week om week verblijf voorzien.

Deze regeling veroorzaakt voor partijen en de kinderen geen noemenswaardige problemen.

3.

Beide ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun minderjarige kinderen en daarbij rekening te houden met o.m. de leeftijd en de eraan verbonden specifieke behoeften van die kinderen die in principe recht hebben op een zelfde levensstandaard als tijdens het samenleven van hun ouders.

Verder wordt rekening gehouden met het feit aan wie de kinderbijslag wordt toegekend.

In de mate waarin die gegevens beschikbaar zijn, wordt bij de berekening van de omvang van de onderhoudsbijdrage onder meer rekening gehouden met de netto belastbare inkomsten, nu de betaling ervan aanleiding geeft tot een fiscaal voordeel door de aftrekbaarheid ervan ten belope van 80 %.

De feitelijke scheiding dateert van het jaar 2008; het gezamenlijk netto belastbaar inkomen van het jaar voorafgaand aan deze feitelijke scheiding is derhalve relevant ter berekening van deze referentiestandaard.

Deze gegevens worden door partijen niet bijgebracht.

Eiseres beschikt over een werkloosheidsuitkering van ongeveer 1.000 euro per maand, die zij aanvult met sporadische prestaties via een interim-kantoor.

Zij houdt voor door de kinderlast gehinderd te zijn om een voltijdse betrekking te aanvaarden.

Zij ontvangt de kinderbijslagen ad 364 euro per maand en heeft een maandelijkse huurlast van 560 euro.

Verweerder heeft op eigen verzoek een rustpensioen aangevraagd en beschikt vanaf mei 2009 over 1.176,16 euro, onverminderd pensioenrechten opgebouwd bij IKO Sales International NV.

Hij betaalt een maandelijkse hypothecaire lening van 260,29 euro.

De kosten van bewoning en van levensonderhoud zijn voor partijen niet hetzelfde: verweerder dient maandelijks minder af te dragen aan de aflossing van de hypothecaire lening en er is een tussenkomst in zijn verwarmingskosten.

In de gegeven omstandigheden, is een onderhoudsbijdrage van 90 euro per maand en per kind zeker niet overdreven.

Partijen gaan akkoord om elk voor de helft in te staan voor de kosten, die verblijfskosten overschrijden.

><

Gelet op de artikelen 2, 30 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

OM DEZE REDENEN:

Wij, I. VAN COPPENOLLE, ondervoorzitter, aangewezen bij beschikking d.d. 29 juni 2005 als rechter in **kort geding**, bijgestaan door B. GHEUENS, griffier, recht doende op tegenspraak.

Gehoord mevrouw S. DELBROEK, substituut-procureur des Konings, in haar terstond mondeling gegeven advies, in openbare terechtzitting van 05.02.2009.

Beslissende inzake VOORLOPIGE MAATREGELEN gedurende een procedure tot echtscheiding:

De beschikking van 23 december 2008 verder uitwerkende,

Verklaren de hoofd- en tegeneis ontvankelijk en gegrond zoals hiervoor bepaald.

Dragen aan partijen het ouderlijk gezag op over de minderjarige kinderen,

- [REDACTED], geboren op [REDACTED],
- [REDACTED], geboren op [REDACTED].

Zeggen voor recht dat het domicilie van de minderjarigen zal worden gevestigd op het adres van eiseres.

Zeggen voor recht dat de verblijfsregeling, zoals vervat in de beschikking van 23 december 2008 ongewijzigd zal blijven verder lopen.

Veroordelen verweerder om aan eiseres een maandelijks onderhoudsbijdrage te betalen voor de genoemde kinderen van 90 euro per kind, meer de kinderbijslagen, met ingang van 12 november 2008, verder vooraf te betalen de 12de van elke maand, met jaarlijkse aanpassing in de maand december aan de index der consumptieprijzen, volgens de formule:

Basisuitkering 90 € x indexcijfer van de maand november voorafgaand aan de aanpassing: basisindexcijfer 111,49.

Veroordelen verweerder in betaling van de helft van de buitengewone medische en schooluitgaven van de kinderen, limitatief opgesomd als volgt:

- voor wat betreft de buitengewone medische uitgaven –na aftrek van de tussenkomst door de mutualiteit, een hospitalisatieverzekering of een eventuele andere aanvullende verzekering- de kosten inzake raadpleging van geneesherenspecialisten en/of para-medici, de kosten van bloedanalyses, radiografie, echografie, scanner en/of andere bijzondere onderzoeken, de kosten voor dringende en/of noodzakelijk heelkundige ingrepen, de kosten voor verzorging ingeval ongeval of ernstige ziekte, revalidatie en kinesitherapie als gevolg van een ongeval of heelkundige ingreep, de kosten van orthodontie, noodzakelijke plastische chirurgie en andere heelkundige ingrepen en de kosten voor de aanschaf van een bril en/of lenzen, kosten van ev. studiebegeleiding of andere therapieën en dit voor zover deze uitgaven geschieden op vertoon van de nodige bewijsstukken van betaling; partijen zullen een hospitalisatieverzekering afsluiten en de premies worden door beide –ieder voor de helft- gedragen,
- voor wat betreft de buitengewone studiekosten –na aftrek van eventuele binnen- of buitenlandse studietoelagen of bijzondere beurzen- de kosten van meerdaagse studiereizen in het binnen- en buitenland georganiseerd door de schoolinstelling, de kosten van studieverblijven in het buitenland, de kosten van verplaatsing van en naar de studie-inrichting, de kosten voor aanschaf van boeken, cursussen en andere noodzakelijke studiematerialen (met uitzondering van de gewone aankopen van kaffen, schrijf- en tekengerief, stiften en textmarkers, schriften, cursusblokken en andere papierwaren, diskettes, cd-rom's en inktcassettes), alle kosten van hogere studies na het middelbaar onderwijs, met name: de kosten van huur van een studentenkamer, het inschrijving- en examengeld, de kosten van bijkomende facultatieve of verplichte opleidingen en cursussen, kosten voor het behalen van een rijbewijs,

- een en ander na voorafgaandelijk overleg tussen partijen en voor zover deze uitgaven geschieden op vertoon van de nodige bewijsstukken van betaling.
- voor wat betreft de kosten verbonden aan de vrijetijdsactiviteiten en sport- en of jeugdkampen, nl. inschrijvingsgelden, uitrusting en andere benodigdheden (o.a. muziekinstrumenten) en dit voor zover deze uitgaven geschieden op vertoon van de nodige bewijsstukken van betaling.

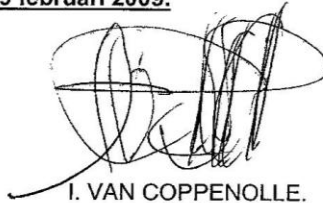
Wijzen partijen in het meer gevorderde af.

Verwijzen beide partijen ieder tot de helft van de kosten van dit rechtsgeding, deze na compensatie van de rechtsplegingsvergoedingen - begroot op 75 euro, zijnde het minimumbedrag voor geschillen die betrekking hebben op niet in geld waardeerbare vorderingen, in een procedure waarbij een partij werd toegelaten tot de kostenloze rechtspleging – niet inbegrepen de te verrekenen kosten in debet, ingevolge de toegestane rechtsbijstand.

ALDUS GEDAAN EN UITGESPROKEN IN OPENBARE TERECHTZITTING
KORT GEDING TE HASSELT, op 19 februari 2009.

B. GHEUENS

I. VAN COPPENOLLE.

BIJLAGE 7c

VREDEGERECHT
van het kanton
GENK

1e bladzijde

Rolnummer : 09A1359

Rep.R. nr. :

uitgifte afgeleverd
aan :
op :
BUR nr :
Kosten :

BESCHIKKING DRINGENDE VOORLOPIGE MAATREGELEN

Op de vakantiezing in raadkamer van **dinsdag, elf augustus tweeduizend en negen** van het Vrederecht van het kanton Genk, wordt door Lode VRANCKEN, vrederechter bijgestaan door Vicky COENEN, griffier, de volgende beschikking verleend :

INZAKE :

████████████████████ van Belgische nationaliteit, geboren te Elsene op ██████████, verpleegkundige, gedomicilieerd te 3600 GENK, ██████████ in persoon bijgestaan door mr Sarah GEEBELEN, loco mr René VAN LEEUWEN, advocaat te 3680 MAASEIK, Siemkensheuvel 20;
eisende partij;

TEGEN :

████████████████████, arbeider, van Belgische nationaliteit, geboren te ██████████, wonende te 3600 GENK, ██████████, verstekdoende;
verwerende partij;

Eiseres heeft haar verzoekschrift op tegenspraak met het attest van de woonplaats van verweerder op 16 juli 2009 ter griffie neergelegd. De vrederechter heeft bij beschikking van 17 juli 2009 de rechtsdag bepaald. De griffier heeft op 17 juli 2009 een afschrift van het verzoekschrift en van de beschikking per gerechtsbrief aan partijen gezonden. Beide partijen hebben hun gerechtsbrief ontvangen (artikelen 221 en 221 Burgerlijk Wetboek en art. 594, 19°, 1034bis tot 1034sexies, 1253ter en 1253quater Gerechtelijk Wetboek).

Enkel eiseres hield haar pleidooi op de vakantiezing in raadkamer op dinsdag 4 augustus 2009 waarop eiseres haar dossier met vier bewijsstukken heeft neergelegd.

Verweerder is niet ter zitting in raadkamer verschenen zodat deze beschikking jegens hem bij verstek wordt uitgesproken.

■■■■■■■■■■ en ■■■■■■■■■■ zijn op 5 januari 1996 gehuwd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad Dilsen-Stokkem (huwelijksakte nr. ■■■). Zij zijn gehuwd met een huwelijkscontract dat zou verleden zijn voor mr. Anita INDEKEU, notaris te Maaseik (Neeroeteren).

Uit hun huwelijk zijn twee kinderen geboren. Dit zijn ■■■■■■■■■■ (° Genk, ■■■■■■■■■■) en ■■■■■■■■■■ (° ■■■■■■■■■■).

De verstandhouding tussen ■■■■■■■■■■ en ■■■■■■■■■■ is ernstig verstoord: ■■■■■■■■■■ verbleef even met de kinderen bij haar moeder te 3665 As (Niel-bij-As), ■■■■■■■■■■, maar verblijft thans terug in de echtelijke woning te 3600 Genk, ■■■■■■■■■■. ■■■■■■■■■■ verblijft voorlopig ergens in een studentenkamer te 3600 Genk (Bokrijk) ■■■■■■■■■■.

■■■■■■■■■■ is deeltijds verpleegkundige bij de VZW WIT-GELE KRUIS VAN LIMBURG. Zij heeft een nettoloon van ongeveer 1.100,00 per maand. Zij gaat haar beroepsactiviteit verhogen om beter in haar eigen onderhoud en dit van haar kinderen te voorzien. Dit houdt wel in dat zij de kinderen zowel voor als na schooltijd in de kinderopvang zal moeten plaatsen, wat geld kost. Zij ontvangt een kinderbijslag van 252,00 euro per maand die zal verhogen van zodra zij officieel alleenstaande wordt.

■■■■■■■■■■ is regent lichamelijke opvoeding. Zijn netto wedde zou ongeveer 1.700,00 euro per maand bedragen. Hij zou vaak depressief zijn en het niet nauw nemen met de huwelijkstrouw.

De gezinswoning te 3600 Genk, ■■■■■■■■■■, waar partijen sedert 5 september 2003 wonen, is hun eigendom. De hypothecaire lening zou 664,00 euro per maand bedragen.

De verstandhouding tussen de echtgenoten is alleszins ernstig verstoord zodat dringende voorlopige maatregelen met betrekking tot de persoon en de goederen van de echtgenoten en van hun kinderen dienen bevolen (art. 223 al. 2 Burgerlijk Wetboek).

De voorlopige tenuitvoerlegging van deze beschikking bij verstek wordt toegestaan.

Verweerder dient veroordeeld tot de kosten van dit geding bij verstek. Deze kosten worden hierna enkel voor eiseres vereffend.

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het Taalgebruik in gerechtszaken.

OM DEZE REDENEN

Rechtsprekend in eerste aanleg, op tegenspraak voor eiseres, maar bij verstek voor verweerder.

Verklaart de vordering ontvankelijk en in de hierna volgende mate gegrond:

Beveelt de volgende dringende voorlopige maatregelen.

Schorst de verplichting van de echtgenoten om samen te wonen.

Staat [REDACTED] toe afzonderlijk te verblijven in de gezinswoning te 3600 Genk, [REDACTED].

Verbiedt [REDACTED] om zonder haar toestemming deze woning te betreden en zegt dat hij er kan worden uitgedreven, zo nodig met de hulp van de openbare macht.

Staat [REDACTED] toe om elders afzonderlijk te verblijven.

Zegt dat beide ouders het ouderlijk gezag over de minderjarige kinderen [REDACTED] (° Genk, [REDACTED]) en [REDACTED] (° Genk, [REDACTED]) gezamenlijk blijven uitoefenen.

Zegt dat deze kinderen gehuisvest blijven bij hun moeder [REDACTED] en er ingeschreven blijven in het bevolkingsregister als hebbende aldaar hun hoofdverblijfplaats.

Zegt dat partijen het secundair verblijf van de kinderen bij hun vader in onderling overleg zullen trachten te regelen.

Veroordeelt vader [REDACTED] om vanaf 1 augustus 2009 aan moeder [REDACTED] een bijdrage in de kosten van de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van de kinderen [REDACTED] (° Genk, [REDACTED]) en [REDACTED] (° Genk, [REDACTED]) te betalen van 200,00 (tweehonderd euro) per maand en per kind, jaarlijks aan te passen aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dit van juli 2009.

Machtigt moeder [REDACTED] om zo nodig deze onderhoudsbijdrage rechtstreeks in ontvangst te nemen bij school die de vader tewerkstelt (art. 203ter Burgerlijk Wetboek)

Veroordeelt vader [REDACTED] bovendien om vanaf 1 augustus 2009 aan moeder [REDACTED] de helft te betalen van de

buitengewone medische kosten van de kinderen.

Kent de (verhoogde) kinderbijslag toe aan moeder [REDACTED].

Verplicht verweerder [REDACTED] om de hypothecaire lening van de gezinswoning te 3600 Genk, [REDACTED], alleen verder af te betalen. Dit als bijdrage in de lasten van het huwelijk.

Verbiedt [REDACTED] en [REDACTED] om zonder wederzijds akkoord gemeenschappelijke roerende en onroerende goederen te vervreemden, te hypothekeken, of te verpanden.

Verbiedt [REDACTED] en [REDACTED] om schulden te maken die het gemeenschappelijk vermogen binden.

Kent aan eiseres [REDACTED] het persoonlijk gebruik toe van de meubelen en van het huisraad in de gezinswoning te 3600 Genk, [REDACTED].

Staat beide partijen toe op gemene kosten een inventaris (geen boedelbeschrijving) van het eventueel gemeenschappelijk vermogen te laten opstellen door een notaris naar keuze.

Staat de voorlopige tenuitvoerlegging van deze beschikking bij verstek toe.

Veroordeelt verweerder om aan eiseres de kosten van het geding te betalen, enkel voor eiseres vereffend op 35,00 euro rolrecht en op 375,00 euro minimum rechtsplegingsvergoeding bij verstek van verweerder.

Deelt verweerder [REDACTED] mee dat hij binnen de maand na de kennisgeving van deze beschikking bij verzoekschrift verzet kan doen ter griffie van het vredegericht van het kanton Genk (art. 1253quater, c Gerechtelijk Wetboek).

De vrederechter heeft getekend met de griffier.

De griffier,

De vrederechter,

Vicky COENEN

Lode VRANCKEN

BIJLAGE 7d

VREDEGERECHT
van het kanton
GENK

1e bladzijde

Rolnummer : 09A605

Rep.R. nr. :

uitgifte afgeleverd
aan :
op :
BUR nr :
Kosten :

2028/2009

EINDVONNIS

Op de openbare terechtzitting van **vrijdag, vijf juni tweeduizend en negen** van het Vrederecht van het kanton Genk, wordt door Lode VRANCKEN, vrederechter bijgestaan door Helene DUPLESSIS, griffier, de volgende beschikking verleend :

INZAKE :

██████████, geboren te Genk op ██████████, studente verpleegkunde, wonende te 3600 GENK, ██████████, in persoon bijgestaan door mr Jos LENAERTS, advocaat te 3600 GENK, Europalaan 50 bus 2;

eisende partij;

TEGEN :

██████████ geboren te Aken (Duitsland) op 28 juli 1958, militair, wonende te 3600 GENK, ██████████, in persoon bijgestaan door mr Cleo HENDRIKS, loco mr Jos DRIESSEN, advocaat te 3665 AS, Nieuwstraat 21;

verwerende partij;

Eiseres heeft haar verzoekschrift op tegenspraak met het attest van de woonplaats van verweerder op 27 maart 2009 ter griffie neergelegd. De vrederechter heeft bij beschikking van 27 maart 2009 de rechtsdag bepaald. De griffier heeft op 27 maart 2009 een afschrift van het verzoekschrift en van de beschikking per gerechtsbrief aan partijen gezonden. Beide partijen hebben hun gerechtsbrief op 31 maart 2009 ontvangen (art. 203 § 1 en 203bis Burgerlijk Wetboek en art. 591, 7°, 626, 1034bis tot 1034sexies en 1320 Gerechtelijk Wetboek).

De zaak werd ter zitting op vrijdag 18 april 2009 verdaagd naar de zitting op vrijdag 15 mei 2009 en ten slotte naar de zitting op vrijdag 29 mei 2009.

Verweerder heeft zijn conclusie op 19 mei 2009 en zijn 'hernomen' conclusie met zijn dossier met bewijsstukken op 28 mei 2009 ter griffie neergelegd.

Partijen hielden hun pleidooi ter zitting op vrijdag 29 mei 2009 waarop eiseres haar dossiers met bewijsstukken heeft neergelegd.

_____ is de oudste dochter van _____ en van _____.

_____ en _____ waren op 25 maart 1985 gehuwd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Opglabbeek (huwelijksakte nr. 14). Uit hun huwelijk zijn de kinderen _____ en _____ (° Genk, 16 oktober 1986) geboren. _____ zijn uit de echt gescheiden bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren van 6 maart 1992.

_____ woont (terug) bij haar moeder _____. De verstandhouding tussen _____ en haar vader _____ is zeer ernstig verstoord, reden waarom de vader sinds midden 2007 weigert bij te dragen in de kosten van de huisvesting, het levensonderhoud en de passende opleiding van zijn oudste meerderjarige dochter.

_____ vordert haar vader _____ te veroordelen om haar vanaf 1 december 2008 een bijdrage in de kosten van haar huisvesting, haar levensonderhoud en haar passende opleiding te betalen van 250,00 euro per maand (art. 230 § 1 Burgerlijk Wetboek), _____ vordert haar vader _____ tevens te veroordelen om de helft van haar buitengewone medische kosten en van haar buitengewone studiekosten te betalen. _____ vordert haar vader _____ ten slotte te veroordelen tot de kosten van dit geding.

Iedere ouder moet naar evenredigheid van zijn middelen zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van zijn kinderen (art. 203 § 1 al. 1 Burgerlijk Wetboek). Indien de opleiding niet is voltooid, loopt deze verplichting door na de meerderjarigheid van het kind (art. 203 § 1 al. 2 Burgerlijk Wetboek).

De vrederechter van het kanton Genk is materieel en territoriaal bevoegd om kennis te nemen van deze vordering (art. 591, 7° en 626 Gerechtelijk Wetboek). Als meerderjarige kan de dochter de onderhoudsbijdrage van haar vader vorderen (art. 203bis Burgerlijk Wetboek) zonder haar moeder in het geding te moeten betrekken. Haar vordering is dan ook ontvankelijk.

██████████ was tweemaal niet geslaagd voor het eerste jaar professionele bachelor laborante aan de Katholieke Hogeschool Limburg. Zij volgt thans met succes het tweede jaar professionele bachelor verpleegkunde aan de Provinciale Hogeschool Limburg.

██████████ had haar vader op 17 december 2008 per aangetekende brief aangemaand om haar een onderhoudsbijdrage van 250,00 euro per maand en de helft van het inschrijvingsgeld, van de verpleeguniformen en van de boeken en fotokopieën te betalen.

██████████ is beroepsmilitair. Zijn netto wedde bedraagt 1.608,69 euro per maand. Zijn woningkrediet kost 744,89 euro per maand. Hij deelt mee dat hij op de leeftijd van 51 jaar (vervroegd) op pensioen gaat, waardoor hij een rustpensioen van slechts 1.280,00 euro per maand zal ontvangen. Hij deelt ook mee dat hij wel voor hemzelf en voor zijn behoeftige meerderjarige dochter ██████████ en haar kinderen ██████████ (° Brugge, ██████████) en ██████████ (° Genk, ██████████) na zijn pensioen wil bijklussen, maar nooit voor zijn studerende dochter ██████████ die tegen hem wordt opgestookt door haar moeder ██████████

██████████ vordert primair de vordering van zijn meerderjarige dochter ██████████ ongegrond te verklaren. Hij biedt subsidiair aan om slechts vanaf 27 maart 2009 een onderhoudsbijdrage van 100,00 euro per maand te betalen, inclusief alle bijzondere kosten. Hij vordert ten slotte zijn dochter te veroordelen tot de kosten van het geding, voor hem begroot op 650,00 euro basis rechtsplegingsvergoeding.

Rekening houdende met zijn netto wedde en met zijn woningkrediet, volstaat een bijdrage van 150,00 euro per maand, inclusief alle buitengewone medische kosten en alle buitengewone studiekosten, zodat hierover geen overleg moet gepleegd worden en geen betwisting kan bestaan. Nu de dochter haar vader reeds op 17 december 2008 per aangetekende brief had aangemaand om zijn onderhoudsbijdrage te betalen, wordt deze bijdrage wel met terugwerkende kracht toegekend vanaf 1 januari 2009.

Verweerder dient aan eiseres ook de kosten van het geding te betalen. Deze kosten worden hierna vereffend.

De wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken werd gerespecteerd.

OM DEZE REDENEN:

Rechtsprekend in eerste aanleg en op tegenspraak.

Verklaart de vordering ontvankelijk en deels gegrond.

Veroordeelt vader [REDACTED] om vanaf 1 januari 2009 aan zijn meerderjarige dochter [REDACTED] een bijdrage in de kosten van haar huisvesting, haar levensonderhoud en haar passende opleiding te betalen van 150,00 euro (**honderdvijftig**) euro per maand, inclusief alle buitengewone medische kosten en buitengewone studiekosten.

Veroordeelt verweerder om aan eiseres de kosten van het geding te betalen, voor eiseres vereffend op 25,00 euro rolrecht en op 400,00 euro basis rechtsplegingsvergoeding en voor verweerder vereffend op 400,00 euro basis rechtsplegingsvergoeding.

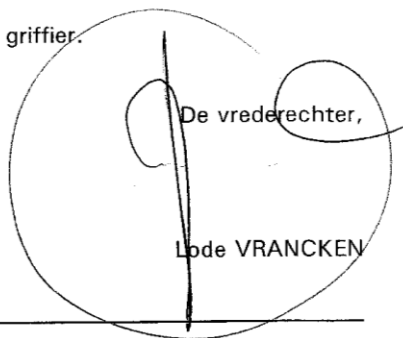
De vrederechter heeft getekend met de griffier.

De griffier,

Helene DUPLESSIS

De vrederechter,

Lode VRANCKEN

AANGEBODEN
Op 8 JUNI 2009
NIET AAN REGISTRATIE
ONDERWORPEN
De v.a. inspecteur

Joris Y.

Auteursrechtelijke overeenkomst

Ik/wij verlenen het wereldwijde auteursrecht voor de ingediende eindverhandeling:

Hoe begroten rechters en advocaten onderhoudsuitkeringen ten behoeve van de kinderen ?

Richting: **master in de toegepaste economische wetenschappen-beleidsmanagement**

Jaar: **2010**

in alle mogelijke mediaformaten, - bestaande en in de toekomst te ontwikkelen - , aan de Universiteit Hasselt.

Niet tegenstaand deze toekenning van het auteursrecht aan de Universiteit Hasselt behoud ik als auteur het recht om de eindverhandeling, - in zijn geheel of gedeeltelijk -, vrij te reproduceren, (her)publiceren of distribueren zonder de toelating te moeten verkrijgen van de Universiteit Hasselt.

Ik bevestig dat de eindverhandeling mijn origineel werk is, en dat ik het recht heb om de rechten te verlenen die in deze overeenkomst worden beschreven. Ik verklaar tevens dat de eindverhandeling, naar mijn weten, het auteursrecht van anderen niet overtreedt.

Ik verklaar tevens dat ik voor het materiaal in de eindverhandeling dat beschermd wordt door het auteursrecht, de nodige toelatingen heb verkregen zodat ik deze ook aan de Universiteit Hasselt kan overdragen en dat dit duidelijk in de tekst en inhoud van de eindverhandeling werd genotificeerd.

Universiteit Hasselt zal mij als auteur(s) van de eindverhandeling identificeren en zal geen wijzigingen aanbrengen aan de eindverhandeling, uitgezonderd deze toegelaten door deze overeenkomst.

Voor akkoord,

Luyck, Anne

Datum: **7/01/2010**